

dziennik
WSCHODNI

ZŁOTA SETKA

XXX

JUBILEUSZOWE WYDANIE

— 30. EDYCJA —

w polskim sporcie, kulturze
i działaniach społecznych.

AI

Zobacz, co robimy na
miliardypowodow.pl

18+

miliardy złotych
na polski sport i kulturę
od 1994 roku

Więcej na totalizator.pl/wsparcie

Nie tylko miliony. Za każdą firmą stoi człowiek

Gdy 30 lat temu redaktor Marek Gędek wpadł na pomysł stworzenia pierwszego w Polsce regionalnego rankingu biznesowo-ekonomicznego „Złota Setka”, chyba nikt w najśmielszych wyobrażeniach nie przypuszczał, że ta inicjatywa przetrwa trzy dekady. A jednak. Trzydzieści lat w nieustannie zmieniającym się świecie to naprawdę niezły wynik.

W „Dzienniku Wschodnim” pracuję od 1991 roku. Byłem więc przy narodzinach pierwszego rankingu, a przez kolejne lata mniej lub bardziej angażowałem się w przygotowanie następnych edycji „Złotej Setki”. Przez ten czas mogłem z bliska obserwować, jak rodziły się i rozwijały firmy, które z czasem stały się symbolami lubelskiej przedsiębiorczości.

Pamiętam jak rodziły się lubelskie fortuny; jak upadały. Biznes nie znosi próżni. W miejsce jednych firm pojawiały się kolejne. Rozwijał się Aliplast, rósł w siłę Lubelski Węgiel „Bogdanka”, swoją pozycję budowała PGE, a puławskie Azoty, po trudnych latach i zawirowaniach, próbują dziś złapać oddech.

Naszą siłą są ludzie. Lubelszczyzna nigdy nie była i pewnie nie będzie gospodarczym gigantem na miarę Śląska czy Wielkopolski. Nie mamy tylu wielkich zakładów produkcyjnych czy wielkich korporacji. Naszą siłą są za to ludzie pełni inicjatywy. Nieważne, czy siedzą za sterami własnego biznesu, czy zarządzają dużą korporacją. Każdy z nich musi codziennie podejmować decyzje, mierzyć się z konkurencją, zmieniającymi się przepisami, kosztami, oczekiwaniami pracowników i klientów. I nie ma znaczenia, czy firma zatrudnia pięć osób, czy pięć tysięcy.

Przez te wszystkie lata spotkałem wielu przedsiębiorców. Każdy miał swoją historię, swoje sukcesy, ale też swoje porażki i trudne momenty. Dlatego dziś chylę przed nimi kapelusz. Szczególnie przed tymi, którzy trwają na rynku mimo kolejnych kryzysów i nieustannie zmieniających się warunków prowadzenia biznesu. Bo prowadzenie firmy to nie jest spokojna podróż z góry wyznaczoną trasą. To raczej jazda bez trzymanki, podczas której mapa co jakiś czas się zmienia.

Nasza redakcja miała przez ostatnie 30 lat zaszczyt relacjonować zarówno dobre, jak i trudne chwile lubelskiego biznesu. W tym miejscu chciałbym podziękować wszystkim koleżankom i kolegom z redakcji, którzy przez lata nie szczędzili czasu i wysiłku, aby co roku mógł powstać kolejny ranking „Złota Setka Dziennika Wschodniego”. Bo „Złota Setka” to nie tylko liczby, przychody i miejsca w tabeli.

Za każdą liczbą stoi człowiek. Ktoś, kto trzydzieści lat temu otworzył warsztat, sklep albo niewielkie biuro. Ktoś, kto zaryzykował własne pieniądze. Ktoś, kto zatrudnił pierwszego pracownika. Ktoś, kto w pewnym momencie musiał podjąć decyzję: inwestować, rozwijać się czy przeczekać trudne czasy. I właśnie dlatego 30 lat „Złotej Setki” to tak naprawdę 30 lat opowieści o ludziach, którzy postanowili nie czekać, aż ktoś stworzy im miejsce pracy. Sami je stworzyli. Czasem dla siebie, czasem dla kilkunastu osób, a czasem dla setek czy tysięcy.

Dlatego jubileuszowa „Złota Setka” jest czymś więcej niż tabelą. To kronika przedsiębiorczej Lubelszczyzny. Kronika ludzi, którzy przez trzy dekady – mimo kryzysów, zmian i niepewności – mieli odwagę budować swoje firmy tutaj, na Lubelszczyźnie.

PAWEŁ PUZIO

REDAKTOR NACZELNY DZIENNIKA WSCHODNIEGO

dziennik WSCHODNI

ZŁOTA SETKA | 2025
RANKING NAJLEPSZYCH FIRM LUBELSZCZYZNY

PATRONI HONOROWI

PATRONAT
HONOROWY

PREZYDENT MIASTA LUBLIN
KRZYSZTOF ŻUK

Patronat Honorowy
Marszałka Województwa Lubelskiego
Jarosława Stawiarskiego

PARTNER STRATEGICZNY

PARTNERZY

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

PATRONI MEDIALNI

Giganci Złotej Setki i wielcy nieobecni

Przez trzy dekady budowali gospodarczą potęgę regionu generując miliardowe przychody. Za nimi lata kryzysów, zawirowań na rynku, zmian właścicielskich i restrukturyzacji. Kto urósł w siłę, a kto zniknął z biznesowej mapy regionu?

Magdalena Bożko-Miedzwiecka

W pierwszej edycji Złotej Setki 1996 na podium stanęły **1. Zakłady Azotowe Puławy**, **2. Daewoo Motor Polska** i **3. Bank Depozytowo-**

-Kredytowy w Lublinie. Pierwsza firma będzie nam towarzyszyć przez wszystkie kolejne edycje Złotej Setki niezmiennie plasując się na podium. Druga nie zagościła na dłużej w naszym rankingu, przechodząc

przez kolejne przekształcenia i zmiany właścicielskie. Natomiast banki i instytucje finansowe wkrótce znikną z naszego rankingu na stałe – uznaliśmy, że ich specyfika wymaga ujęcia w odrębnym zestawieniu.

Od Żuka do Ursusa

Daewoo Motor Polska wyrosło z Fabryki Samochodów Ciężarowych (FSC), największej fabryki w województwie lubelskim i największego producenta samochodów ciężarowych w Polsce, który w latach 80. XX wieku zatrudniał nawet 14 tys. pracowników. W 1991 roku państwowe przedsiębiorstwo skomercjalizowano zmieniając nazwę na Fabrykę Samochodów w Lublinie (FS). Ówczesna współpraca z Francuzami, która zaowocowała zleceniem na montaż w lubelskiej fabryce samochodów Peugeot 405, miała być nowym początkiem dla fabryki. W 1993 roku uruchomiono również produkcję furgonetki FS Lublin – następcy Żuka. Ale ta współpraca kończy się w 1995 r., a spółka pozyskuje nowego inwestora. To koreański koncern Daewoo.

Azjatycki inwestor przejmuje większość pakietu udziałów i tak powstaje Daewoo Motor Polska Sp. o.o., a w Lublinie montaż Daewoo Nexia, uprzednio rozkładanych w słoweńskim porcie Koper. Koreańczycy mają ambitne plany związane z lubelskim zakładem, inwestują w modernizację hal i linii produkcyjnych potężne środki. Spółka zatrudnia pracowników, wypracowuje wysokie przychody, pozyskuje nowych kontrahentów. To widać w naszym rankingu, w którym Daewoo Motor Polska zajmuje czołowe pozycje aż do 2001 roku. Wtedy to spółka mająca ponad 900 mln długów ogłasza upadłość. To pokłosie światowych problemów koncernu Daewoo.

Kolejne lata to historia sukcesów, ale i problemów lubelskiej fabryki pod kolej-

nymi sztylami. W 2011 roku dla lubelskiej fabryki pojawia się nowa szansa. **Andrzej Zarajczyk** prezes Pol-Mot Warfamy, na terenie dawnego FSC uruchamia zakład produkcyjny Ursusa. Produkcja idzie pełną parą, a z Lublina wyjeżdżają ciągniki rolnicze Ursus.

Do 2017 roku Ursus rozszerza swoją produkcję o autobusy i trolejbusy, rozwija eksport i święci tryumfy na rynku. Ale już w 2018 roku sprzedaż Ursusów spada o ponad 40 proc., a zadłużenie sięga 200 mln zł. W 2021 roku sąd ogłasza upadłość Ursusa, a rok później z lubelskiego zakładu wyjeżdża ostatni ciągnik. W 2024 roku Ursus został sprzedany firmie M.I. CROW produkującej „statki powietrzne, statki kosmiczne i podobne maszyny.”

● **DOKOŃCZENIE NA STR. 8**

Aluminiowe rozwiązania do Twojego domu

- systemy okienno-drzwiowe
- systemy fasadowe
- systemy przesuwne
- systemy harmonijkowe
- systemy przeciwpożarowe

- systemy ogrodów zimowych
- systemy uzupełniające
- systemy osłon zewnętrznych
- pergole bioklimatyczne
- profile konstrukcyjne – profilcon

Aliplast Sp. z o.o.
ul. Wacława Moritza 3
20-276 Lublin

T: +48 81 745 50 30
F: +48 81 745 50 31
E: biuro@aliplast.pl

www.aliplast.pl

Trzy dekady Azotów Puławy

Zakłady Azotowe Puławy są obecne w naszym rankingu niezmiennie od 30 lat. To filar lubelskiej gospodarki i jeden z największych lubelskich pracodawców. Drugi co do wielkości producent nawozów azotowych w Unii Europejskiej i jedyny w Polsce producent melaminy. Największym udziałowcem koncernu jest Skarb Państwa, ma 33 proc. akcji.

Od pierwszego wydania Złotej Setki Zakłady Azotowe Puławy zajmowały czołowe miejsce w naszym rankingu. Przez wiele lat spółka zwyciężała w głównym zestawieniu firm o najwyższych przychodach, jak też podrankingach m.in. Najbardziej zyskowne firmy, Najwięksi pracodawcy, Najwięksi inwestorzy, Najwięksi eksporterzy.

W 2005 roku spółka zadebiutowała na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Do inwestorów trafiło 5 mln 515 tys. walerów spółki. Z subskrypcji akcji pozyskano prawie 300 mln zł. W 2005 rok spółka osiągnęła rekordowe 2 miliardy przychodów ze sprzedaży dystansując pozostałe firmy z naszego regionu. W 2010 roku spółka wypracowała 500 mln zł zysku netto, z przychodami na poziomie 3,5 mld zł. W 2012 roku, Zakłady Azotowe Puławy zostały połączone z Zakładami Azotowymi w Tarnowie, przyjmując w 2013 roku nazwę Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W 2014 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy wypracowała przychody na poziomie 3,5 mln zł zajmując 2. miejsce w naszym rankingu i utrzymując tę stabilną pozycję przez kolejne lata.

W 2021 roku spółka wypracowała 5 mld zł przychodów, a w 2022 roku triumfowała na 1. miejscu z przychodami rzędu 8 mld zł, uzyskując również tytuł Największego eksportera.

Kłopoty zaczęły się w 2023 roku. To był jeden z najtrudniejszych okresów w historii spółki. W 2023 roku Grupa

Azoty Zakłady Azotowe Puławy wypracowała przychody na poziomie 3,8 mld zł i zanotowała też rekordową stratę. Problemy spółki wynikały przede wszystkim z importu na polski rynek konkurencyjnego produktu (głównie mocznika, melaminy i tworzyw) i spadającej siły nabywczej dochodów rolników na skutek spadku rynkowych cen płodów rolnych. W marcu 2023 roku wstrzymano produkcję kaprolaktamu, a produkcja melaminy była prowadzona jedynie czasowo i w ograniczonym zakresie. W 2023 roku średnie ceny sprzedaży nawozów azotowych były niższe o ok. 50 proc., a melaminy o ok. 60 proc. od oferowanych w roku 2022.

– Władze Grupy Azoty Puławy nie potrafiły w 2023 roku znaleźć efektywnej odpowiedzi na kluczowe problemy spółki, związane m.in. z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem. Zabrakło

bardzo ważnych działań naprawczych i restrukturyzacyjnych oraz wdrożenia skutecznej dyscypliny kosztowej – przyznał **Hubert Kamola**, prezes zarządu Grupy Azoty Puławy, powołany na to stanowisko 8 maja 2024 roku.

W lipcu 2024 zarząd Grupy Azoty Puławy podjął decyzję o czasowym wstrzymaniu produkcji melaminy. Spółka poinformowała, że największym problemem są koszty związane z gazem ziemnym oraz energetyką w zakresie cen emisji.

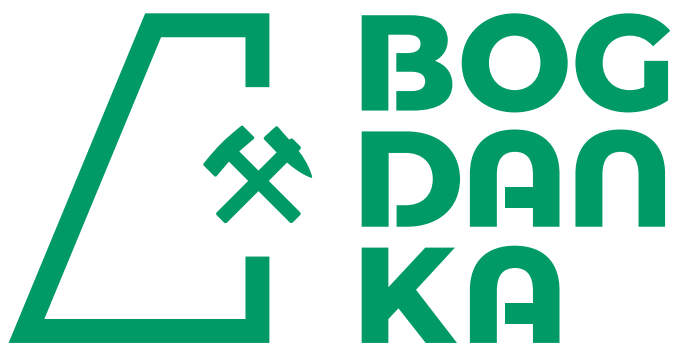
W 2024 roku przychody spółki spadły do 3 mld zł z 3,8 mld zł w 2023. Zarząd przystąpił do działań naprawczych. Dokończono ważne inwestycje i rozpoczęto produkcję nowych rodzajów nawozów. Ograniczono o ponad 10 proc. koszty w stosunku do 2023. Zmniejszono składy Rad Nadzorczych, zatrudnienie, wstrzymano wydatki na sponsoring.

Czarno-Czerwono-Biali

Black Red White to największa polska grupa meblarska, założona w Chmielku pod Biłgorajem w 1991 roku przez **Tadeusza Chmiela**. Firma przez ponad trzy dekady urosła do meblowego giganta, pnąc się w naszym rankingu od 6. miejsca w 1997 roku do 3. w 2001 roku i utrzymując tę pozycję w kolejnych latach. W 2010 roku Tadeusz Chmiel, założyciel spółki Black Red White z Biłgoraja znalazł się na 10 miejscu listy 100 najbogatszych Polaków tygodnika „Wprost”. Majątek meblowego potentata oszacowano na 1,8 mld zł. Spółka zamknęła 2010 rok 47 mln zyskiem, przy przychodach rzędu 1,7 mld zł (rok wcześniej 2 mld zł przychodów).

● **DOKOŃCZENIE NA STR. 10**

**LIDER
BRANŻY
WYDOBYWCZEJ**

www.lw.com.pl

● DOKOŃCZENIE ZE STR. 8

Black Red White osiągnęła przez lata status największej polskiej grupy meblarskiej z 20 proc. udziałem w rynku pod względem wartości sprzedaży. Grupę Black Red White tworzyło 20 spółek zależnych, w tym 9 podmiotów zagranicznych zlokalizowanych m.in. na Ukrainie i Słowacji, a produkcja prowadzona była w 21 zakładach produkcyjnych w Polsce i za granicą.

Ale kryzys dosięgnął również meblowego giganta. W 2020 roku spółka

osiągnęła przychody na poziomie 1,2 mld zł zajmując 6 pozycję w naszym rankingu.

W 2022 roku Tadeusz Chmiel sprzedał połowę swoich udziałów w BRW Grupie XXXLutz — jednemu z największych sprzedawców mebli na świecie. W 2023 roku Chmiel całkowicie wycofał się z BRW, a w marcu 2025 roku Austriacy przejęli pełną kontrolę nad polską spółką.

Ale już we wrześniu 2025 r. XXXLutz wycofał się z inwestycji. Spółkę przejął

Dariusz Formela — przedsiębiorca prowadzący działalność m.in. w produkcji i sprzedaży mebli.

W 2025 r. wyniki finansowe spółki znacząco się pogorszyły. Nowy właściciel zapowiedział zamknięcie fabryki w Zamościu i przeniesienie produkcji do Biłgoraja i Mielca. Zapowiedziano również głęboką restrukturyzację firmy i wprowadzenie planu naprawczego, który pozwoli spółce odzyskać stabilność finansową i operacyjną.

Od Edenu do Stokrotek

Eldorado, a następnie Emperia – ta spółka przez lata biła finansowe rekordy w naszym rankingu. Obserwowaliśmy jej brawurową drogę na szczyt i zmiany własnościowe, które bezpośrednio wpływały na kształt całej branży handlowej w Polsce.

Ta historia zaczyna się 15 czerwca 1990 r., kiedy **Artur Kawa** zakłada jednoosobową działalność gospodarczą. Pół roku później dołącza do niego **Jarosław Wawerski** i tak powstaje spółka Eldorado. W 1994 r. w odpowiedzi na ekspansję zachodnich sieci władze Eldorado powołują spółkę Stokrotka, która ma stworzyć polską sieć supermarketów. W 1996 r. w Łęcznej koło Lublina rusza pierwszy supermarket Stokrotka, a już rok później Eldorado rozpoczyna procesy konsolidacyjne, łącząc się ze spółką Mad-Max.

Rok 1999 jest przełomowy – fundusz Polish Enterprise Fund obejmuje nową emisję akcji w spółce, co pozwala pozyskać niemal 15 milionów złotych na rozwój. W 2000 r. powstaje spółka Groszek organizująca sieć franczyzowych sklepów spożywczych. W grudniu 2001 r. z sukcesem kończy się pierwsza

publiczna emisja akcji. Udaje się pozyskać 20 milionów złotych na inwestycje. W 2002 r. Eldorado SA debiutuje na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. To krok milowy w historii spółki. Kolejnym jest umowa konsolidacyjna podpisana w 2006 r. przez zarząd Eldorado S.A. i BOS S.A.

Spółka powstała w wyniku połączenia Eldorado S.A. z BOS S.A. zmienia nazwę na Emperia i w ramach drugiej publicznej emisji akcji pozyskuje 230 mln zł na dalszy rozwój. Zaczyna się brawurowa droga Emperii na handlowy szczyt.

Do Emperii dołączają m.in. spółki: Centrum, Maro-Markety, Sydo, Alpaga-Xema, Euro Sklep i Społem Tychy. W 2008 r. Emperia podpisuje umowę połączenia z Lewiatan Holding S.A. Do grupy dołączają spółki: Lewiatan Dolny Śląsk, Lewiatan Zachód, Lewiatan Orbita i Lewiatan Wielkopolska. Rok później Emperia z sukcesem finalizuje proces integracji segmentu dystrybucji łącząc spółki Eldorado, BOS, DLS, Sydo, Sygel-Jool, Alpaga Xema i Ekspres Podlaski w jeden ogólnopolski podmiot gospodarczy działający pod nazwą Tradis. Do Emperii dołączają m.in. spółki: Centrum,

Maro-Markety, Sydo, Alpaga-Xema, Euro Sklep, Społem Tychy, Lewiatan Kujawy.

Emperia wyrasta na największą grupę handlową w kraju. W 2006 roku przychody Emperii wynoszą 1,4 mld zł, żeby w 2007 roku osiągnąć 4,5 mld zł. To absolutny rekord w historii spółki i naszego rankingu, który zostaje pobity już rok później. Emperia odnotowuje przychody na poziomie 5,2 mld zł i zysk netto w wysokości 59 mln zł!

Droga na szczyt Emperii pod kierownictwem Artura Kawy trwa do 2011 roku. W tym właśnie roku Emperia sprzedaje Eurocashowi swoją dystrybucyjną część działalności Tradis, a w 2018 roku sprzedaje litewskiej grupie handlowej Maxima sieć sklepów Stokrotka. Sieć liczy wtedy 500 sklepów.

Od tego czasu to właśnie spółka Stokrotka będzie notowana w czołówce naszego rankingu. W Złotej Setce 2024 awansowała na 2. pozycję z 3. zwiększając swoje przychody do prawie 8 mld zł z 6,5 mld zł w 2023 r. Rok później przychody przekroczyły 8,1 mld zł.

Sieć Stokrotek liczy obecnie ok. 1000 sklepów w całej Polsce.

● DOKOŃCZENIE NA STR. 12

Kształtujemy rozwój Polski

Bank Gospodarstwa Krajowego to polski bank rozwoju, wspierający zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny kraju. BGK to jedyna tego typu instytucja w Polsce. Działając od ponad 100 lat, BGK finansuje inwestycje w infrastrukturę, mieszkalnictwo i przedsiębiorczość. Angażuje się również w inicjatywy strategiczne, takie jak bezpieczeństwo narodowe i transformacja energetyczna. Bank współpracuje zarówno z sektorem publicznym, jak i prywatnym, mobilizując kapitał na finansowanie projektów, które odpowiadają na kluczowe wyzwania krajowe. Odgrywa również ważną rolę we wdrażaniu funduszy unijnych i Krajowego Planu Odbudowy.

Zapraszamy do Regionu Lubelskiego BGK

📍 ul. Spokojna 2
20-074 Lublin

☎ +48 22 475 16 00

✉ lublin@bgk.pl

Od Polmosu do Stock Polska

Historia **Polmosu Lublin** to istotna część gospodarczej historii Lublina. W 1906 roku **Emil Plage** założył zakład rektyfikacji spirytusu w Lublinie, który w 1927 roku został odziedziczony przez **Emila Czarnieckiego**, a następnie w 1948 roku przejęty przez Państwo. W 1951 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe „Lubelskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego”, które w 1998r. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa w wyniku czego powstał Polmos Lublin.

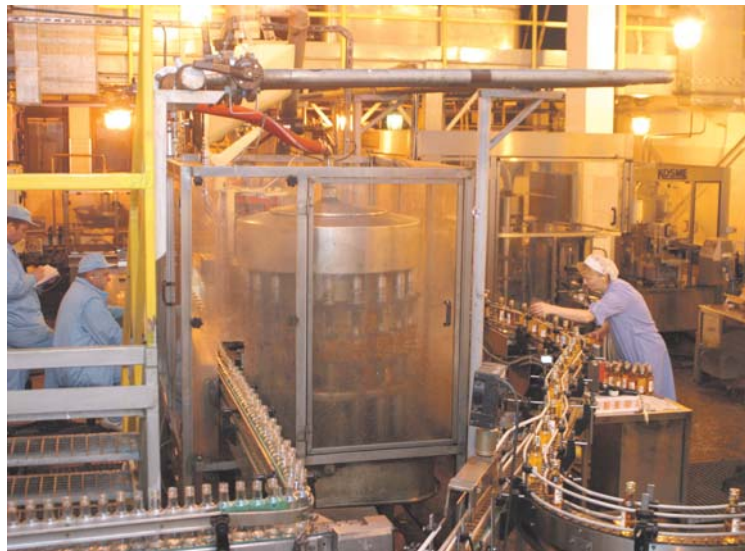
W 2001 roku Minister Skarbu Państwa, w ramach prywatyzacji, sprzedał na rzecz spółki Jabłonna S.A. należącej do **Janusza Palikota** pakiet 2 160 000 akcji Polmosu

Lublin, stanowiących 80 proc. kapitału zakładowego. W 2005 roku Polmos Lublin zadebiutował na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, a w 2006 roku Janusz Palikot sprzedał spółkę amerykańskiemu funduszowi Oaktree Capital Management. Ten w 2007 roku wycofał Polmos z giełdy. W tym samym roku fundusz powołał do życia Grupę Stock Spirits, której firma Stock Polska Sp. z o.o. (następca Polmosu Lublin) stała się częścią.

W naszym rankingu Polmos pojawia się po raz pierwszy w zestawieniu za 2008 rok. Zajmuje 4 miejsce w głównym rankingu z przychodami na poziomie 1,4 mld zł

(rok wcześniej 960 mln zł). Do Złotej Setki spółka powraca już jako Stock Polska. Z przychodami na poziomie 1,3 mld zł i zyskiem netto wynoszącym 243 mln zł zajmuje 5. pozycję w rankingu Złota Setka 2024.

W 2024 roku spółka uruchomiła w Lublinie pierwszą gorzelnię **Stock Polska**, która jest jedną z najnowocześniejszych w Europie. Inwestycja kosztowała ponad 200 mln zł i była jednym z największych projektów przemysłowych w Lublinie w ostatnich latach. W naszym regionie firma zatrudnia ponad 400 pracowników, z czego kilkadziesiąt w nowym zakładzie, a produkcja przekracza 100 mln litrów alkoholu rocznie.

Wielcy zawsze obecni

Są spółki, które gościły w naszym rankingu przez kolejne trzy dekady. To filary lubelskiej gospodarki, gospodarcze wizytówki regionu o ugruntowanej pozycji rynkowej. W tej grupie należy wymienić spółdzielnie mleczarskie, które przez ostatnie lata znacząco wzmocniły swoją pozycję i zajmują wysokie miejsca w rankingu. To Spółdzielnia Mleczarska Spomlek, Spółdzielnia Mleczarska Ryki, OSM Krasnystaw. Branża spożywcza ma od lat bardzo silną reprezentację w Złotej Setce.

Wśród liderów mocną i stabilną pozycję ma od lat Herbatol Lublin (zdjęcia obok), PZZ Lubella, Zakłady Mięsne Łuków, Wierzejki, Nałęczów Zdrój. Ugruntowane miejsce w Złotej Setce ma Perła Browary Lubelskie.

W branży budowlanej nie mają sobie równych Mostostal Puławy i Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów. Po latach lepszych i gorszych do naszego rankingu powrócił w wielkim stylu WSK-PZL Świdnik, zakład o wieloletniej tradycji i jeden z największych pracodawców w regionie. Od lat są z nami **Stella Pack**, Bury, Pol-Inovex, Sipma, Sigma, Pol-Skone.

KRUSZBET S.A.
SUWAŁKI

Jakość budowana przez lata!

in233 26

KRUSZBET S.A.
SUWAŁKI

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/dyrektor/ kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Beata Kurdelska	11 449 461,81	11 298 630,01	9 738	3 492 088,18	2 806 837,17
2	2	Stokrotka sp. z o.o.	handel	Arunas Zimnickas	8 353 525,82	b.d.	11 935	b.d.	b.d.
3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	Marcin Celejewski	3 420 359,00	3 001 359,00	3 057	b.d.	b.d.
4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	przemysł	Zbigniew Stopa	3 071 884,00	3 711 506,00	4 999	-202 240,00	-160 584,00
5		*Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej SLAWEX Sp. z o.o.	handel	Małgorzata Sławińska Gargol	2 367 447,19	b.d.	b.d.	b.d.	5 820,66
6		Grupa Maspo Sp. z o.o.	handel	Paweł Wójciak, Karol Wroński	2 021 354,62	2 035 447,32	849	b.d.	b.d.
7	8	Fabryka Kabli Elpar sp. z o.o.	produkcja	Wiesław Czarnacki	1 374 431,04	1 234 021,27	693	b.d.	b.d.
8	6	Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe Standard Sp. z o.o.	handel	Darisz Nowaczyński	1 300 414,08	1 309 955,38	b.d.	b.d.	b.d.
9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	Paweł Gaca	1 299 927,00	1 137 659,00	856	b.d.	b.d.
10	13	*Stanchem Sp z. o.o.	handel	Piotr Szabat	911 849,78	b.d.	b.d.	b.d.	11 554,51
11	12	Perła - Browary Lubelskie S.A.	produkcja	Andrzej Rutkowski	872 691,73	884 422,59	b.d.	b.d.	b.d.
12		*Aliplast Sp. z o.o.	produkcja	Marek Sałaga	726 220,00	b.d.	b.d.	b.d.	116 102,00
13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	produkcja	Krzysztof Jażdżyk	720 501,99	660 068,16	864	34 544,45	26 137,85
14		*Zakłady Mięsne "Wierzejki" Sp. j.	spożywcza	Jan Zdanowski, Marek Zdanowski	718 961,06	b.d.	b.d.	b.d.	3 073,18
15	18	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	usługi	Marek Goluch	678 448,63	581 478,31	374	11 803,91	10 243,91
16		*Aliplast Extrusion Sp. z o.o.	produkcja	Marek Sałaga	670 659,00	b.d.	b.d.	b.d.	6 773,00
17	17	*Herbapol - Lublin S.A.	produkcja	Evangelos Evangelou	639 512,68	b.d.	b.d.	b.d.	83 580,61
18		*Erkado Sp. z o.o.	produkcja	Zbigniew Kozłowski	591 489,87	b.d.	b.d.	b.d.	149 525,63
19	16	*Nałęczów Zdrój Sp. z o.o.	spożywcza/ produkcja	Krzysztof Weka	579 635,92	609 838,44	b.d.	b.d.	59 321,49
20	21	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie	produkcja	Tadeusz Badach	557 251,00	527 955,00	661	b.d.	b.d.

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

PBI Infrastruktura – drogi, które budują przyszłość regionu

PBI Infrastruktura to jedna z kluczowych spółek Grupy PBI, grupy kapitałowej polskich firm rodzinnych działających w branży budowlanej, górniczej, transportowej i nawozowej. Od lat projektujemy, budujemy i modernizujemy drogi oraz infrastrukturę towarzyszącą, a mieszkańcom regionu oddajemy rozwiązania, które realnie poprawiają komfort i bezpieczeństwo codziennego życia.

CAŁY ŁAŃCUCH WARTOŚCI W JEDNYCH RĘKACH

Nasza przewaga to kompleksowość. Grupa PBI sama pozyskuje i przetwarza surowce, produkuje kruszywa, beton, masy bitumiczne i kostkę brukową, a następnie wykorzystuje je przy największych inwestycjach infrastrukturalnych. Kontrolujemy więc każdy etap procesu: od kopalni po gotową nawierzchnię. To przekłada się na wysoką jakość, terminowość i elastyczność, której trudno szukać u wykonawców zależnych od zewnętrznych dostawców.

INWESTYCJE, KTÓRE ZMIENIAJĄ CODZIENNOŚĆ

Specjalizujemy się w budowie i modernizacji dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz w projektach strategicznych realizowanych dla państwa i samorządów. Pracujemy w pięciu województwach: lubelskim, podkarpackim, świętokrzyskim, mazowieckim i łódzkim. Najmocniej jesteśmy obecni na Lubelszczyźnie, gdzie w ostatnich latach wybudowaliśmy setki kilometrów nowych nawierzchni, rond i skrzyżowań, między innymi w Lublinie, Lubartowie, Kraśniku i Opolu Lubelskim. Każda z tych inwestycji usprawnia ruch, a przy okazji przyciąga nowych inwestorów i otwiera przed lokalnymi społecznościami nowe możliwości.

Skala i złożoność naszych kontraktów, których wartość sięga kilkudziesięciu milionów złotych, wynikają z podejścia systemowego. Droga to dla nas nie tylko asfalt, ale cały zestaw powiązanych elementów: sieci sanitarne, elektroenergetyczne i teletechniczne, kanalizacja deszczowa, oświetlenie, zieleni i drobna architektura. Dopracowujemy każdy szczegół, bo infrastruktura ma służyć mieszkańcom przez dziesięciolecia.

NOWOCZESNOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Budownictwo drogowe wymaga ciągłego rozwoju, dlatego konsekwentnie inwestujemy w nowoczesny sprzęt i technologie, dzięki którym pracujemy szybciej, wydajniej i bardziej ekologicznie. Własne wytwórnie mas bitumicznych, bazy sprzętowe i flota transportowa pozwalają nam podejmować nawet najtrudniejsze zadania w krótkim czasie.

Równie ważne jest dla nas bezpieczeństwo, zarówno pracowników, jak i użytkowników dróg. Prowadzimy szkolenia, wdrażamy procedury prewencyjne i aktywnie współpracujemy z Państwową Inspekcją Pracy.

Jako Grupa PBI jesteśmy także blisko lokalnej społeczności. Wspieramy wydarzenia kulturalne i edukacyjne, organizujemy akcje krwiodawstwa i inicjatywy proekologiczne, a w sporcie jesteśmy Głównym Sponsorem Orlen Oil Motor Lublin. Chcemy być nie tylko wykonawcą dróg, ale też dobrym sąsiadem i partnerem regionu.

SOLIDNE FUNDAMENTY, AMBITNE PLANY

Grupa PBI działa dziś w 18 lokalizacjach w Polsce i zatrudnia ponad 1500 osób. Kierujemy się synergią, uczciwością i ciągłym rozwojem, co pozwala nam z odwagą podejmować nowe wyzwania. Każdy zrealizowany kontrakt umacnia naszą pozycję na rynku infrastrukturalnym, a przed nami kolejne duże projekty wspierające rozwój regionów. Wierzymy, że to, co budujemy dziś, będzie trwałym fundamentem gospodarczego i społecznego rozwoju regionu.

in233 15

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/dyrektor/ kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
21	23	*Austria Juice Poland Sp. z o.o.	produkcja	Helmut Stoeger, Mirosław Brzostek	526 025,00	449 656,00	b.d.	b.d.	16 196,00
22	22	Petrodom Paliwa Sp. z o.o. Sp. k.	handel	Mateusz Domański, Paweł Domański	523 264,33	490 356,08	111	b.d.	b.d.
23		*Neptun Sp. z o.o.	handel	Dariusz Walczak	522 331,11	b.d.	b.d.	b.d.	1 829,98
24		*Bury Sp. z o.o.	handel	Jacek Bury	483 582,92	b.d.	b.d.	b.d.	-979,86
25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Marcin Benbenek, Ireneusz Zimoch	337 290,00	310 691,00	736	61 165,00	48 003,00
26	20	PBI Infrastruktura SA	budownic- two	Bartłomiej Kotwica	337 197,59	509 883,09	283	1 433,94	5 714,16
27	28	Przedsiębiorstwo Przemysłowo- Handlowe STANLAB Sp. z o.o	handel	Krzysztof Dudziak	337 000,00	335 000,00	b.d.	b.d.	b.d.
28	92	ELKABEL Sp. z o.o. Sp. k.	handel	Andrzej Szczygielski, Marek Szczygielski	303 945,59	265 240,38	150	b.d.	b.d.
29	27	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A.	budownic- two	Janusz Białek	293 437,34	343 342,08	489	b.d.	b.d.
30	25	Mostostal Puławy S.A.	budownic- two	Tadeusz Rybak	273 610,09	349 933,29	746	18 093,38	16 225,68
31		*Andros Polska Sp. z o.o.	produkcja	Magdalena Klimczak	269 680,71	b.d.	b.d.	b.d.	16 622,11
32	36	*Temared Sp. z o.o.	produkcja	Marek Rodak	267 825,93	240 922,25	b.d.	b.d.	24 600,42
33		*Kabako Gruppe Sp. z o.o.	produkcja	Kazimierz Kołodziejczyk	263 960,11	b.d.	b.d.	b.d.	11 753,78
34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Piotr Mandziuk	261 511,44	251 313,02	154	17 346,91	13 771,56
35	38	MPWiKW LUBLINIE Sp. z o.o.	usługi/ produkcja	Artur Szymczyk	259 292,64	231 005,33	764	23 245,83	18 327,92
36	40	Intrograf Lublin S.A.	produkcja	Piotr Taracha	249 437,64	225 632,86	511	13 507,48	13 267,82
37	43	*Trawena Sp. z o.o.	handel	Sebastian Knap	242 433,57	212 643,08	b.d.	b.d.	68 461,02
38		*Fabryka Łożysk Tocznych S.A.	produkcja	Peter Hoetzing	209 623,25	b.d.	b.d.	b.d.	-47 338,00
39	41	Zakłady Mięsne Dobrosławów Henryk Amanowicz	spożywcza	Henryk Amanowicz	202 854,59	223 412,47	337	1 784,52	1 288,43
40		*Roto Okna Dachowe Sp. z o.o.	produkcja	Hannes Katschner	202 425,26	b.d.	b.d.	b.d.	86,71

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Lubelszczyzna rośnie najszybciej w Polsce. Lexus Lublin jedzie razem z nią

Rozwój zaczyna się od odwagi, ale dojrzewa dzięki konsekwencji. Wiedzą o tym przedsiębiorcy, którzy budują swoje firmy na Lubelszczyźnie. Wiedzą o tym również Japończycy, dla których wielkie zmiany zaczynają się od małych kroków. Lexus Lublin łączy te wartości i wspiera lokalny biznes nie tylko samochodami, ale też obecnością wśród ludzi, którzy zmieniają region.

Lubelszczyzna coraz wyraźniej zaznacza swoją pozycję na gospodarczej mapie Polski. Według danych GUS w 2024 roku produkt krajowy brutto województwa lubelskiego wzrósł o ponad 9% – najszybciej ze wszystkich regionów w kraju. Za tą liczbą stoją tysiące decyzji, inwestycji i codziennej pracy lokalnych firm: w usługach, przemyśle i technologiach, coraz częściej także poza regionalnym rynkiem.

To właśnie do tych ludzi Lexus Lublin kieruje swoją ofertę. Samochód przedsiębiorcy to znacznie więcej niż środek transportu. To przestrzeń na rozmowę, chwila wytchnienia między spotkaniami, komfort wielogodzinnej trasy i wizytówka, która towarzyszy mu w relacjach zawodowych.

JAPOŃSKA FILOZOFIA, KTÓRA SPRAWDZA SIĘ W BIZNESIE

W Japonii doskonalenie nie musi oznaczać rewolucji. Kaizen to ciągłe usprawnianie – krok po kroku, każdego dnia. Omotenashi oznacza gościnność wykraczającą poza standardową obsługę: uważność na potrzeby drugiego człowieka i gotowość do ich przewidywania.

Te wartości widać w Lexusie: w dopracowaniu samochodów, jakości materiałów i dbałości o detale, ale również w podejściu do klienta. W segmencie premium liczy się bowiem całe doświadczenie – od pierwszej rozmowy po codzienne użytkowanie auta.

O tym, jak japońskie podejście do rozwoju i budowania relacji może inspirować lokalnych przedsiębiorców, rozmawiano podczas spotkania Biznes & Kreatywność, zorganizowanego przez

Auto Park. Najlepsze partnerstwa powstają tam, gdzie spotykają się różne doświadczenia, pomysły i ambicje.

NOWY LEXUS ES. LIMUZyna, KTÓRĄ WYBRALI POLSCY PRZEDSIĘBIORCY

Polska to dla Lexusa ES wyjątkowy rynek: trafia do nas co czwarty egzemplarz tego modelu przeznaczony dla Europy, a w 2025 roku zarejestrowano w kraju 1889 sztuk. Teraz do salonów wjeżdża ósma generacja – większa, nowocześniejsza zaprojektowana i z najszerszym w historii modelu wyborem napędów.

- ES 300h – hybryda z układem szóstej generacji, 201 KM, zużycie paliwa od 4,8 l/100 km (WLTP). Po raz pierwszy także z napędem na cztery koła E-FOUR.
- ES 350e – w pełni elektryczny, 224 KM, do 581 km zasięgu (WLTP).
- ES 500e – w pełni elektryczny, 343 KM, napęd DIRECT4, do 529 km zasięgu (WLTP).

Co to oznacza dla przedsiębiorcy? Hybrydę dla tych, którzy co tydzień pokonują setki kilometrów, i elektryka dla firm z dostępem do ładowania. Ciche, przestronne wnętrze pozwala wysiąść po długiej trasie gotowym na kolejne spotkanie. Dla szukających innej przestrzeni i charakteru Lexus ma też SUV-y NX i RX oraz miejskiego LBX-a.

W Lexus Lublin pomagamy porównać wersje, dobrać wyposażenie i zaplanować finansowanie – także w formule KINTO One

dla firm, ze stałą miesięczną ratą. Nie ma jednego samochodu idealnego dla każdej firmy. Jest za to możliwość znalezienia takiego, który odpowie na konkretne potrzeby.

PARTNERSTWO, KTÓRE WYKRACZA POZA MOTORYZACJĘ

Lexus Lublin jest Partnerem Motoryzacyjnym Lubelskiego Klubu Biznesu i wspiera inicjatywy łączące przedsiębiorczość, innowacyjność i rozwój regionu. Podczas Gali LKB towarzyszyliśmy przedstawicielom świata biznesu, samorządu, nauki i kultury, prezentując dwa flagowe modele marki: nowego Lexusa ES oraz Lexusa RX. Gratulujemy wszystkim wyróżnionym Ambasadorom Klubu i cieszymy się, że możemy być częścią środowiska, które inspirowało do działania.

Kolejne takie spotkanie już wkrótce. 23 października 2026 roku Lexus Lublin będzie Partnerem Motoryzacyjnym Gali Złotej Setki Dziennika Wschodniego, podczas której wyróżnione zostaną największe firmy regionu. Już dziś gratulujemy laureatom – to właśnie oni najlepiej pokazują, jak rośnie lubelska gospodarka.

Takie spotkania przypominają, że rozwój regionu nie dzieje się w pojedynkę. Potrzebuje relacji, wymiany wiedzy i partnerów, którzy rozumieją długofalowe cele. Dlatego Lexus Lublin jest obecny tam, gdzie powstają nowe pomysły i nawiązują się wartościowe kontakty.

ZAPRASZAMY NA JAZDĘ PRÓBNĄ

Lexus Lublin – dla ludzi, którzy rozwijają Lubelszczyznę i nie przestają szukać nowych możliwości.

Zapraszamy do salonu Lexus Lublin w Kalinówce na jazdę próbną nowym Lexusem ES – w wersji hybrydowej lub elektrycznej. Przygotujemy też indywidualną kalkulację finansowania dla Twojej firmy.

Lexus Lublin | Kalinówka pod Lublinem | www.lexus-lublin.pl

in233 25

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/dyrektor/ kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
41		*Agronom Berries Sp. z o.o.	handel	Andrzej Łukijańczuk	199 158,35	b.d.	b.d.	b.d.	4 894,94
42	45	*Elektromontaż-Lublin Sp. z o.o.	usługi/ produkcja	Artur Chluchnik, Wiesław Saj	192 584,55	199 164,91	b.d.	b.d.	22 650,86
43		*Dawtona Milejów Sp. z o.o.	produkcja	Tomasz Wielgomas	172 637,95	b.d.	b.d.	b.d.	19 504,76
44		*JMP Flowers Grupa Producentów Sp. z o.o.	handel	Jarosław Ptaszek	167 996,71	b.d.	b.d.	b.d.	6 802,43
45		Edwood Sp z o.o.	produkcja	Daniel Tomaszuk	149 677,75	b.d.	b.d.	b.d.	6 065,94
46	52	SPOŁEM Powszechna Spółdziel- nia Spożywców ROBOTNIK	produkcja/ handel	Maria Wawrzaszek- -Gruszka	146 856,91	140 897,61	350	1 348,36	1 110,11
47		*Żagiel Dom Sp. z o.o.	budownic- two	Tomasz Krochmalski	145 061,19	b.d.	b.d.	b.d.	16 718,06
48	55	*Spółdzielnia Mleczarska Bieluch	spożywcza	Paweł Rysak	139 368,72	132 578,53	b.d.	b.d.	1 964,77
49	58	*Osmofrost Sp. z o.o.	produkcja	Krzysztof Adasik, Grzegorz Wojda	137 531,77	129 119,56	b.d.	b.d.	916,45
50	54	*Permedia Sp. z o.o.	produkcja	Agnieszka Kozubek- -Bespalenko	137 169,04	132 969,15	b.d.	b.d.	7 976,37
51	44	*Elektro-Spark Sp. z o.o.	handel	Marek Romaniuk	131 451,63	205 504,98	b.d.	b.d.	-901,88
52	53	*Przedsiębiorstwo Robót Specjalistycznych "Wschód" S.A.	budownic- two	Stanisław Stachowicz	128 431,62	133 525,56	b.d.	b.d.	9 287,78
53	57	Solbet Lubartów S.A.	budownic- two/ produkcja/ handel	Henryk Wójtowicz	125 185,49	132 093,87	170	b.d.	35 453,65
54		*A.T. Trading Sp. z o.o.	usługi	Artur Tchórzewski	116 528,13	b.d.	b.d.	b.d.	1 533,62
55		*Tarasola Sp. z o.o.	produkcja	Robert Bartosiak	113 452,49	b.d.	b.d.	b.d.	16 237,75
56		*POL-OWOC Sp. z o.o.	produkcja	Bożena Pyśniak	109 571,95	b.d.	b.d.	b.d.	6 055,01
57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	budownic- two	Edward Leńczuk	103 241,62	77 945,46	33	5 483,45	4 441,60
58	66	*'CONVEX-GLASS Sp. z o.o.	produkcja	Dariusz Czop	103 223,02	84 842,78	b.d.	b.d.	8 413,83
59	63	Lubelska Wytwórnia Dźwigów Osobowych Lift Service S.A.	produkcja	Séfano Centoducati	102 670,32	92 180,96	207	628,44	-24,43
60		*Chłodnia Łuków Sp. z o.o.	produkcja	Kurt Jahnncke	100 852,46	b.d.	b.d.	b.d.	3 154,95

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

”

Łączymy rynkowy
profesjonalizm
z lokalnym
patriotyzmem
- to z tej synergii
rodzą się najlepsze
wyniki

Paweł Wójciak
Prezes Zarządu

”

Jako Maspo
jesteśmy mocno
związani
z Lubelszczyzną
i udowadniamy,
że można stąd
z sukcesami
rozwijać biznes
o globalnej skali

Karol Wroński
Wiceprezes Zarządu

SPONSOR
GŁÓWNY

SPONSOR
GŁÓWNY

SPONSOR
GŁÓWNY

**20-letnie
doświadczenie**

**60 tys. m² powierzchni
magazynowych**

**14 magazynów
w Polsce i Europie**

WE SUPPLY INTERNATIONAL RETAIL

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/dyrektor/ kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
61		*Unitrailer Sp. z o.o.	produkcja	Marek Rodak	98 812,95	b.d.	b.d.	b.d.	3 258,24
62	65	*FC Pszczółka Sp. z o.o.	produkcja	Artur Dmowski	94 935,73	88 822,28	b.d.	b.d.	-18 721,77
63		Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo-Usługowe GRAMAR Sp. z o.o.	spożywcza	Grażyna Łojewska	91 697,14	82 987,35	125	2 925,76	2 271,29
64		*Voltim Sp. z o.o.	handel	Sylwester Belniak	91 140,89	b.d.	b.d.	b.d.	-258,29
65		KZA Przedsiębiorstwo Automa- tyki i Telekomunikacji SA	budownic- two	Marcin Augustowski	89 606,95	83 182,69	89	12 509,74	10 107,82
66	61	*Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piaskach	spożywcza	Mirosław Domański	88 455,29	106 038,00	b.d.	b.d.	2 124,17
67	60	*Sigma S.A.	produkcja/ handel	Paweł Hajduk	87 675,54	119 434,95	b.d.	b.d.	2 078,64
68		*Wilk2 Sp. z o.o.	produkcja	Dorota Łukasik	86 634,21	b.d.	b.d.	b.d.	8 151,51
69		*Medisept Sp. z o.o.	handel	Przemysław Śnieżyński	84 379,92	b.d.	b.d.	b.d.	12 288,48
70	72	*Noyen Sp. z o.o.	produkcja	Zbigniew Kurant	68 538,26	68 883,01	b.d.	b.d.	5 441,61
71	76	*WYTWÓRNIĄ MAKARONU DOMOWEGO POL-MAK S.A.	produkcja	Dominik Polak	60 786,24	57 794,04	b.d.	b.d.	-3 314,81
72	74	"SPOŁEM" Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Białej Podlaskiej	handel/ usługi/ produkcja/ spożywcza	Eugeniusz Mazur	59 918,78	59 313,75	188	681,32	534,54
73	77	*SIPMA S.A.	produkcja	Andrzej Kępa	57 691,66	56 808,99	b.d.	b.d.	-9 550,61
74	78	CEWAR Więch Sp. j.	produkcja/ handel	Stanisław Więch	56 693,99	55 597,70	98	1 819,52	1 819,52
75		*Lubelskie Młyny Sp. z o.o.	produkcja	Marek Wąsiel	56 585,62	b.d.	b.d.	b.d.	496,08
76		Remzap Sp. z o.o.	budownic- two/usługi	Dawid Sykut	54 214,04	69 771,41	355	b.d.	b.d.
77		*MNK Group Sp. z o.o.	handel	Georgiy Nakopiya	53 029,05	b.d.	b.d.	b.d.	1 052,31
78	81	Jukki Poland Sp. z o.o.	handel	Grzegorz Petruczyński	48 070,00	45 000,00	49	1 256,52	1 121,87
79		AGRO-POLI Sp. z o.o.	produkcja	Jerzy Kasjaniuk	45 992,33	b.d.	70	b.d.	b.d.
80		Przedsiębiorstwo Komunalne PEGIMEK Sp. z o.o.	budownic- two/usługi	Ewa Jankowska	44 610,00	41 006,61	168	1 658,69	1 431,58

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Osiedle Warszawska 2

DUŻY WYBÓR MIESZKAŃ

ZAKOŃCZENIE BUDOWY: Q3 2028

Osiedle Narcyzowe

GOTOWE MIESZKANIA - W I ETAPIE

ZAKOŃCZENIE BUDOWY II ETAPU: Q2 2027

BIURO SPRZEDAŻY:
UL. SPOKOJNA 2

TEL: 602 531 531

WWW.ORION.LUBLIN.PL

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/dyrektor/ kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
81		*Miłomłyn Sp. z o.o.	produkcja	Piotr Miłosz	43 255,85	b.d.	b.d.	b.d.	2 463,45
82		*Adamanta Sp. z o.o.	handel	Honorata Jóźwik	43 103,84	b.d.	b.d.	b.d.	4 504,71
83		Miejski Zakład Komuniakcji - Puławy Sp. z o.o.	usługi	Paweł Dadej	42 316,75	42 214,50	127	1 678,66	1 109,53
84	83	DTS SYSTEM Sp. z o.o.	handel	Tadeusz Stram	41 932,83	37 661,96	34	1 562,05	1 188,29
85		*Grupa Producentów Owoców "Polskie Jagody" Sp. z o.o.	handel	Dominika Kozarzewska	40 693,84	b.d.	b.d.	b.d.	1 395,02
86	82	Nałęczowska Spółka Handlowa sp. z o.o.	handel	Grzegorz Kobus	40 300,51	43 991,56	b.d.	b.d.	b.d.
87		*Dachpol Sp. z o.o.	produkcja	Ireneusz Aronowski	38 832,44	b.d.	b.d.	b.d.	133,04
88		*Edbak Sp. z o.o.	produkcja	Grzegorz Bąk	38 541,14	b.d.	b.d.	b.d.	-868,22
89		*Mineral Invest Sp. z o.o.	handel	Marcin Tracichleb	34 690,77	b.d.	b.d.	b.d.	1 787,51
90		*SPOŁEM Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Tomaszowie Lubelskim	produkcja/ handel	Andrzej Szwugier	34 242,95	b.d.	b.d.	b.d.	-960,76
91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	przemysł/ produkcja/ usługi/ handel	Stanisław Krzaczek	33 500,00	27 000,00	85	4 701,19	3 777,69
92		*Carmin SPF Sp. z o.o.	handel	Tomasz Kołcon	32 724,28	b.d.	b.d.	b.d.	1 300,66
93	89	DELTA - TECHNIKA sp. z o.o.	handel	Tomasz Wójcik	29 058,11	30 391,58	40	452,73	339,66
94	93	Lactex Sp. z o.o.	handel	Robert Chmielewski	28 466,21	24 850,80	9	136,63	124,08
95		*Agro-Godex Sp. z o.o.	handel	Damian Czarnota	28 402,72	b.d.	b.d.	b.d.	616,80
96		*SPOŁEM Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Radzynie Podlaskim	produkcja/ handel	Sławomir Czerniak	28 386,31	b.d.	b.d.	b.d.	-832,75
97	94	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	produkcja	Jerzy Woźniak	19 908,07	20 534,13	39	2 670,98	2 197,52
98		*Nord Pak Sp. z o.o.	usługi	Jarosław Kozioł	19 900,66	b.d.	b.d.	b.d.	-3,34
99	95	NIPPLEX Sp. z o.o.	produkcja	Halina Bogusz	19 021,08	18 716,21	75	21,37	9,36
100	96	Arcus SI S.A.	usługi	Maciej Czernaś	18 465,33	18 364,14	b.d.	700,79	525,90

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Od prawie 65 lat wspieramy rozwój polskiego przemysłu

We have been supporting the growth
of Polish industry for almost 65 years

REMZAP Sp. z o.o.

24-110 Puławy, ul. Ignacego Mościckiego 12

tel. 81 506 60 00, e-mail: info@remzap.pl

 REMZAP
GRUPA PUŁAWY

	Suma przychodów za 2025 r.	Suma przychodów za 2024 r.
ZŁOTA SETKA	53 525 569 035,64	52 045 214 452,00
PIERWSZA TRÓJKA	23 223 346 629,45	23 145 301 073,63
PIERWSZA DZIESIĄTKA	35 570 654 351,11	33 649 449 149,15

BUDOWNICTWO

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	26	20	PBI Infrastruktura SA	Kraśnik	Bartłomiej Kotwica	337 197,59	-33,87	1,69
2	29	27	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A.	Lubartów	Janusz Białek	293 437,34	-14,53	b.d.
3	30	25	Mostostal Puławy S.A.	Puławy	Tadeusz Rybak	273 610,09	-21,81	5,93
4	47		*Żagiel Dom Sp. z o.o.	Lublin	Tomasz Krochmalski	145 061,19	b.d.	11,52
5	52	53	*Przedsiębiorstwo Robót Specjalistycznych "Wschód" S.A.	Lublin	Stanisław Stachowicz	128 431,62	-3,81	7,23
6	53	57	Solbet Lubartów S.A.	Lubartów	Henryk Wójtowicz	125 185,49	-5,23	28,32
7	57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	Lublin	Edward Leńczuk	103 241,62	32,45	4,30
8	65		KZA Przedsiębiorstwo Automatyki i Telekomunikacji SA	Lublin	Marcin Augustowski	89 606,95	7,72	11,28
9	76		Remzap Sp. z o.o.	Puławy	Dawid Sykut	54 214,04	-22,30	b.d.
10	80		Przedsiębiorstwo Komunalne PEGIMEK Sp. z o.o.	Świdnik	Ewa Jankowska	44 610,00	8,79	3,21

PRODUKCJA

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	Bogdanka	Zbigniew Stopa	3 071 884,00	-17,23	-5,23
2	7	8	Fabryka Kabli Elpar sp. z o.o.	Parczew	Wiesław Czarnacki	1 374 431,04	11,38	b.d.
3	11	12	Perła - Browary Lubelskie S.A.	Lublin	Andrzej Rutkowski	872 691,73	-1,33	b.d.
4	12		*Aliplast Sp. z o.o.	Lublin	Marek Sałaga	726 220,00	b.d.	15,99
5	13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	Biłgoraj	Krzysztof Jażdżyk	720 501,99	9,16	3,63
6	16		*Aliplast Extrusion Sp. z o.o.	Lublin	Marek Sałaga	670 659,00	b.d.	1,01
7	17	17	*Herbapol - Lublin S.A.	Lublin	Evangelos Evangelou	639 512,68	b.d.	13,07
8	18		*Erkado Sp. z o.o.	Gościeradów-Folwark	Zbigniew Kozłowski	591 489,87	b.d.	25,28
9	19	16	*Nałęczów Zdrój Sp. z o.o.	Drzewce	Krzysztof Weka	579 635,92	-4,95	10,23
10	20	21	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie	Krasnystaw	Tadeusz Badach	557 251,00	5,55	b.d.

SPOŻYWCZE

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	9	10	Spółdzielca Mleczarnia Spomlek	Radzyń Podlaski	Paweł Gaca	1 299 927,00	14,26	b.d.
2	14		*Zakłady Mięsne "Wierzejki" Sp. j.	Płudy	Jan Zdanowski, Marek Zdanowski	718 961,06	b.d.	0,43
3	19	16	*Nałęczów Zdrój Sp. z o.o.	Drzewce	Krzysztof Weka	579 635,92	-4,95	10,23
4	39	41	Zakłady Mięsne Dobrosławów Henryk Amanowicz	Dobrosławów	Henryk Amanowicz	202 854,59	-9,20	0,64
5	48	55	*Spółdzielnia Mleczarska Bieluch	Chełm	Paweł Rysak	139 368,72	5,12	1,41
6	63		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe GRAMAR Sp. z o.o.	Włodawa	Grażyna Łojewska	91 697,14	10,50	2,48
7	66	61	*Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piaskach	Piaski	Mirosław Domański	88 455,29	-16,58	2,40
8	72	74	"SPOŁEM" Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Białej Podlaskiej	Biała Podlaska	Eugeniusz Mazur	59 918,78	1,02	0,89

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Liderem nie zostaje się tylko jeden raz

Rozmowa z Arturem Szymczykiem, Prezesem Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie.

● **MPWiK w Lublinie od lat jest kojarzone z nowoczesnym podejściem do utrzymania infrastruktury kanalizacyjnej. Skąd wzięła się ta konsekwencja w inwestowaniu w technologie bezwykopowe?**

Zarządzamy w Lublinie siecią kanalizacji sanitarnej o długości ponad 938 kilometrów, dlatego od wielu lat szukamy rozwiązań, które pozwalają prowadzić modernizacje sprawnie, ekonomicznie i z jak najmniejszymi utrudnieniami dla mieszkańców. Już na początku lat dziewięćdziesiątych dostrzegliśmy potencjał technologii bezwykopowych i zaczęliśmy je wykorzystywać tam, gdzie było to technicznie możliwe.

● **Jak wyglądały początki?**

Pierwsze prace realizowaliśmy przy współpracy z wyspecjalizowanymi firmami zewnętrznymi. W 1991 roku wykonaliśmy renowację kolektora metodą reliningu. Było to wówczas bardzo nowoczesne rozwiązanie, które pozwalało odnowić kanał bez wykonywania rozległych

wykopów. Dzięki temu ograniczyliśmy utrudnienia w ruchu i skracaliśmy czas realizacji inwestycji. Kilka lat później zaczęliśmy stosować technologię CIPP, czyli utwardzanie rękawa nasączonego żywicą wewnątrz istniejącego kanału. To rozwiązanie przez wiele lat było światowym standardem renowacji sieci kanalizacyjnych.

● **Przełomowym momentem był jednak rok 2001.**

Zdecydowanie tak. Wtedy jako pierwsza spółka komunalna w Polsce zakupiliśmy własny system do renowacji metodą CIPP. Była to odważna decyzja, która pozwoliła nam wykonywać prace własnymi siłami i systematycznie rozwijać kompetencje naszych pracowników. Dziś, po 25 latach, możemy powiedzieć, że była to jedna z najlepszych długoterminowych inwestycji w rozwój potencjału technicznego Spółki. Do 2025 roku odnowiliśmy tą metodą blisko 57 kilometrów kanalizacji sanitarnej, realizując każdego roku kolejne etapy modernizacji sieci.

● **Jednak po ćwierć wieku zdecydowali się Państwo na zmianę technologii. Dlaczego?**

Lider nie może zatrzymać się na jednym sukcesie. Technologia rozwija się bardzo dynamicznie i naszym obowiązkiem jest śledzenie tych zmian. To, co było najnowocześniejsze 25 lat temu, dziś ma już swoje ograniczenia. Dlatego zdecydowaliśmy się na zakup nowoczesnego systemu LED do bezwykopowej renowacji kanalizacji. Chcemy nadal wyznaczać kierunek rozwoju branży i korzystać z rozwiązań, które zwiększają efektywność, bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców.

● **Co wyróżnia nowy system?**

W czerwcu 2026 roku wzbogaciliśmy nasz park maszynowy o specjalistyczny pojazd wyposażony w systemy LEDRig oraz SpeedyLight+, produkowane przez polską firmę Sewertronics. Co szczególnie cieszy, staliśmy się pierwszą spółką komunalną dysponującą kompletnym systemem. Nowy system wykorzystuje lampy LED do błyskawicznego utwardzania rękawów kanalizacyjnych w średnicach od DN150 do DN800. Dodatkowo umożliwia również renowację przyłączy kanalizacyjnych z wykorzystaniem sprzętu, który już wcześniej znajdował się na wyposażeniu naszej spółki.

● **Jakie korzyści przyniesie ta technologia mieszkańcom?**

Przede wszystkim zdecydowanie skracamy czas prowadzenia robót. Instalacja rękawa, która wcześniej zajmowała nawet około 12 godzin, obecnie może zostać wykonana w około 40 minut.

To oznacza krótsze zajęcie pasa drogowego, mniejsze utrudnienia dla kierowców i mieszkańców oraz niższe koszty prowadzenia prac. Równie ważna jest mobilność całego zestawu. Tam, gdzie wcześniej potrzebowaliśmy kilku

pojazdów i rozbudowanego zaplecza technicznego, dziś wystarcza kompaktowy system mieszczący się w jednym pojeździe.

● **Czy to koniec inwestycji w rozwój technologii?**

Wręcz przeciwnie. Traktujemy ten zakup jako początek kolejnego etapu rozwoju. W planach mamy rozbudowę systemu o technologię do napraw punktowych oraz głowice przeznaczone do renowacji studni kanalizacyjnych. Ich ogromną zaletą jest pełna kompatybilność z posiadanym już systemem, dzięki czemu będziemy mogli rozszerzać możliwości technologiczne bez konieczności wymiany całego wyposażenia.

● **Jakie korzyści daje posiadanie przez spółkę własnego systemu do bezwykopowej renowacji sieci kanalizacyjnej w porównaniu z powierzaniem takich prac firmom zewnętrznym?**

To przede wszystkim większa niezależność i możliwość szybkiego reagowania na rzeczywiste potrzeby eksploatacyjne. Zarządzanie siecią kanalizacyjną to proces ciągły – regularnie prowadzimy przeglądy techniczne i inspekcje telewizyjne, które pozwalają ocenić stan kanałów i wskazać miejsca wymagające interwencji. Zdarzają się również sytuacje awaryjne, w których liczy się czas reakcji.

● **Jak podsumowałby Pan minione 25 lat?**

Historia naszej spółki pokazuje, że innowacyjność nie jest jednorazowym wydarzeniem. Można być pionierem przez chwilę, ale prawdziwe przywództwo wymaga ciągłego rozwoju, odwagi do podejmowania nowych wyzwań i gotowości do inwestowania w technologię przyszłości. Dokładnie tym kierujemy się od ponad 25 lat i chcemy robić to również w kolejnych dekadach.

Artur Szymczyk, Prezes Zarządu MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie

PRZEMYSŁ

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	Puławy	Marcin Celejewski	3 420 359,00	13,96	b.d.
3	91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	Puławy	Stanisław Krzaczek	33 500,00	24,07	11,28

HANDEL

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	2	2	Stokrotka Sp. z o.o.	Lublin	Arunas Zimnickas	8 353 525,82	b.d.	b.d.
2	5		*Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej SLAWEX Sp. z o.o.	Lublin	Małgorzata Sławińska Gargol	2 367 447,19	b.d.	0,25
3	6		Grupa Maspo Sp. z o.o.	Lublin	Paweł Wójciak, Karol Wroński	2 021 354,62	-0,69	b.d.
4	8	6	Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe Standard Sp. z o.o.	Lublin	Darisz Nowaczyński	1 300 414,08	-0,73	b.d.
5	10	13	*Stanchem Sp. z o.o.	Niemce	Piotr Szabat	911 849,78	b.d.	1,27
6	22	22	Petrodom Paliwa Sp. z o.o. Sp. k.	Biała Podlaska	Mateusz Domański, Paweł Domański	523 264,33	6,71	b.d.
7	23		*Neptun Sp. z o.o.	Lublin	Dariusz Walczak	522 331,11	b.d.	0,35
8	24		*Bury Sp. z o.o.	Lublin	Jacek Bury	483 582,92	b.d.	-0,20
9	27	28	Przedsiębiorstwo Przemysłowo- Handlowe STANLAB Sp. z o.o.	Lublin	Krzysztof Dudziak	337 000,00	0,60	b.d.
10	28	92	ELKABEL Sp. z o.o. Sp. k.	Lublin	Andrzej Szczygieski, Marek Szczygieski	303 945,59	14,59	b.d.

USŁUGI

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	Lublin	Beata Kurdelska	11 449 461,81	1,33	24,52
2	15	18	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	Lublin	Marek Goluch	678 448,63	16,68	1,51
3	25	30	Kom-Eko S.A.	Lublin	Marcin Benbenek, Ireneusz Zimoch	337 290,00	8,56	14,23
4	35	38	MPWiK W LUBLINIE Sp. z o.o.	Lublin	Artur Szymczyk	259 292,64	12,25	7,07
5	42	45	*Elektromontaż-Lublin Sp. z o.o.	Lublin	Artur Chluchnik, Wiesław Saj	192 584,55	-3,30	11,76
6	54		*A.T. Trading Sp. z o.o.	Zamość	Artur Tchórzewski	116 528,13	b.d.	1,32
7	76		Remzap Sp. z o.o.	Puławy	Dawid Sykut	54 214,04	-22,30	b.d.
8	80		Przedsiębiorstwo Komunalne PEGIMEK Sp. z o.o.	Świdnik	Ewa Jankowska	44 610,00	8,79	3,21
9	83		Miejski Zakład Komunikacji - Puławy Sp. z o.o.	Puławy	Paweł Dadej	42 316,75	0,24	2,62
10	91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	Puławy	Stanisław Krzaczek	33 500,00	24,07	11,28

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Co NIS2 oznacza dla przedsiębiorców?

Cyberbezpieczeństwo to dziś nie tylko kolejna niechciana regulacja

Cyberzagrożenia nie są już abstrakcyjnym problemem. Dziś atak na firmowe systemy jest realny i może zatrzymać produkcję, sprzedaż, logistykę albo kontakt z klientami. Bezpieczeństwo cyfrowe staje się więc elementem bezpieczeństwa całego biznesu. Dlatego tak istotne znaczenie ma unijna dyrektywa NIS2, która wprowadziła konkretne obowiązki związane z cyberbezpieczeństwem. Kogo dotyczą nowe przepisy? Jakie obowiązki spoczywają na przedsiębiorcy oraz zarządzie?

Nie traktuję NIS2 jako kolejnego absurdu unijnego obowiązku, który trzeba formalnie odhaczyć. Te przepisy mają pomóc chronić ważne interesy przedsiębiorstwa - jego majątek, ciągłość działania, pracowników i klientów. Odpowiednie przygotowanie firmy na zagrożenia jest dziś elementem odpowiedzialnego zarządzania. Kilka lat temu nie było to tak istotne jak dzisiaj - mówi adw. Krzysztof Smaga, współnik 5E LEGAL i doradca strategiczny przedsiębiorców.

NIS2 – KTO PODLEGA OBOWIĄZKOM

Dyrektywa NIS2 została wdrożona w Polsce poprzez nowelizację ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (KSC). Przepisy weszły w życie 3 kwietnia 2026 r. i objęły szeroką grupę przedsiębiorstw oraz instytucji.

O tym, które firmy muszą wdrożyć nowe przepisy decyduje kilka kwestii. Regulacje dotyczą podmiotów kluczowych i ważnych działających m.in. w energetyce, transporcie, ochronie zdrowia, produkcji, gospodarce odpadami, usługach pocztowych i infrastrukturze cyfrowej. Znaczenie ma też wielkość firmy, liczba pracowników i wyniki finansowe. Temat jest jednak złożony, bo kluczowy jest faktyczny zakres działalności.

– Pierwszym krokiem dla firm jest ustalenie, czy przepisy NIS2 dotyczą ich konkretnej działalności. Kod PKD jest tylko wskazówką. Z naszej praktyki wynika, że czasem o powstaniu obowiązków decyduje niewielki fragment działalności, na przykład jedna dodatkowa usługa czy podmioty powią-

r.pr. Tomasz Czapla, mec. Ewelina Mirończuk-Wesołowska, adw. Krzysztof Smaga

zane lub partnerskie – mówi mec. Ewelina Mirończuk-Wesołowska, odpowiedzialna w 5E LEGAL za prawne aspekty wdrażania NIS2.

TERMIN MINĄŁ, ALE OBOWIĄZKI NIE ZNIKNIĘŁY

Firmy i instytucje, które spełniają kryteria podmiotu kluczowego lub ważnego muszą być wpisane do wykazu Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa. Termin minął 3 października 2026 r. Jeżeli firma tego nie zrobiła, powinna jak

najszybciej zweryfikować swoją sytuację i podjąć odpowiednie działania.

Rejestracja jest dopiero początkiem. Do 3 kwietnia 2027 r. podmioty objęte ustawą powinny rozpocząć korzystanie z Systemu S46 oraz wdrożyć wymagane rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem. Oznacza to m.in. określenie odpowiedzialności, przygotowanie procedur reagowania na incydenty, zadbanie o ciągłość działania, bezpieczeństwo dostawców i dokumentację.

Muszą tu spotkać się kompetencje techniczne, organizacyjne i prawne. Kancelaria nie zastępuje specjalistów IT, a specjaliści ci nie dokonują prawnej kwalifikacji firmy, ani nie określają odpowiedzialności jej organów. Dopiero współpraca obu stron pozwala przygotować przedsiębiorstwo kompleksowo.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZACZYNA SIĘ NA GÓRZE

NIS2 pokazuje, że bezpieczeństwa cyfrowego nie można przekazać informatykowi i uznać sprawy za zamkniętą. Zarząd powinien rozumieć ryzyko, zatwierdzać działania i nadzorować ich realizację. Potrzebna jest technologia, ale też jasne zasady czyli kto podejmuje decyzje, kto zgłasza incydent i jak firma działa w sytuacji kryzysowej.

– Jeden z naszych klientów – międzynarodowa firma działająca w województwie lubelskim – zdecydował się podnieść poziom zagrożenia ze średniego do najwyższego przewidzianego w swojej organizacji. Ta decyzja dobrze pokazuje, jak poważnie duże przedsiębiorstwa traktują dziś ochronę swoich systemów, danych i ciągłości działania. A to nie jest z pewnością pojedynczy przypadek – mówi r.pr. Tomasz Czapla, współnik w 5E LEGAL.

Kary za niewdrożenie dyrektywy sięgają 10 mln euro albo 2 proc. przychodów w przypadku podmiotu kluczowego oraz 7 mln euro albo 1,4 proc. w przypadku podmiotu ważnego. Równie dotkliwe mogą być jednak przestój, utrata kontraktów i zaufania klientów.

5E LEGAL

To jedna z największych kancelarii prawnych w województwie lubelskim, skoncentrowana na obsłudze przedsiębiorców. Wspiera właścicieli i zarządy zarówno w bieżących sprawach, jak i w strategicznych decyzjach dotyczących rozwoju, bezpieczeństwa i przyszłości firmy.

Specjalizuje się m.in. w prawie korporacyjnym, transakcjach M&A, podatkach, prawie pracy, zamówieniach publicznych i funduszach unijnych, nieruchomościach i procesach budowlanych, restrukturyzacjach i sukcesji biznesu.

FIRMY DUŻE – ZATRUDNIAJĄCE
POWYŻEJ 250 OSÓB

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/ dyrektor/ kierownik/ właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średniorocz- ne zatrud- nienie w 2025 r. (osoby)	Przychody na jednego zatrudniono- go w 2025 r. (w zł)	Dynamika zatrudnienia w 2025 r. (w %)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Beata Kurdelska	11 449 461,81	9 738	1 175 750,85	0,20
2	2	2	Stokrotka sp. z o.o.	handel	Arunas Zimnickas	8 353 525,82	11 935	699 918,38	b.d.
3	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	Marcin Celejewski	3 420 359,00	3 057	1 118 861,30	-9,56
4	4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	przemysł	Zbigniew Stopa	3 071 884,00	4 999	614 499,70	-4,33
5	5		*Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej SLAWEX Sp. z o.o.	handel	Małgorzata Sławińska Gargol	2 367 447,19	b.d.	b.d.	b.d.
6	6		Grupa Maspo Sp. z o.o.	handel	Paweł Wójciak, Karol Wroński	2 021 354,62	849	2 380 865,27	-4,28
7	7	8	Fabryka Kabli Elpar sp. z o.o.	produkcja	Wiesław Czarnacki	1 374 431,04	693	1 983 305,98	6,62
8	8	6	Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe Standard Sp. z o.o.	handel	Darisz Nowaczyński	1 300 414,08	b.d.	b.d.	b.d.
9	9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	Paweł Gaca	1 299 927,00	856	1 518 606,31	8,63
10	10	13	*Stanchem Sp. z o.o.	handel	Piotr Szabat	911 849,78	b.d.	b.d.	b.d.

FIRMY ŚREDNIE – ZATRUDNIAJĄCE
OD 50 DO 249 OSÓB

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Prezes/ dyrektor/ kierownik/ właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średniorocz- ne zatrud- nienie w 2025 r. (osoby)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)	Dynamika zatrudnienia w 2025 r. (w %)
1	22	22	Petrodom Paliwa Sp. z o.o. Sp. k.	handel	Mateusz Domański, Paweł Domański	523 264,33	111	6,71	9,90
2	28	92	ELKABEL Sp. z o.o. Sp. k.	handel	Andrzej Szczygielski, Marek Szczygielski	303 945,59	150	14,59	2,04
3	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Piotr Mandziuk	261 511,44	154	4,06	9,22
4	40		*Roto Okna Dachowe Sp. z o.o.	produkcja	Hannes Katschner	202 425,26	b.d.	b.d.	b.d.
5	41		*Agronom Berries Sp. z o.o.	handel	Andrzej Łukijańczuk	199 158,35	b.d.	b.d.	b.d.
6	43		*Dawtona Milejów Sp. z o.o.	produkcja	Tomasz Wielgomas	172 637,95	b.d.	b.d.	b.d.
7	44		*JMP Flowers Grupa Producentów Sp. z o.o.	handel	Jarosław Ptaszek	167 996,71	b.d.	b.d.	b.d.
8	45		Edwood Sp. z o.o.	produkcja	Daniel Tomaszuk	149 677,75	b.d.	b.d.	b.d.
9	47		*Żagiel Dom Sp. z o.o.	budownictwo	Tomasz Krochmalski	145 061,19	b.d.	b.d.	b.d.
10	48	55	*Spółdzielnia Mleczarska Bieluch	spożywcza	Paweł Rysak	139 368,72	b.d.	5,12	b.d.

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

NOWY HYBRYDOWY

ES

Elitarny w każdym wymiarze

LEXUS LUBLIN
Kalinówka 18
tel. 81 464 30 00

LUBLIN

Lexus ES 300h - zużycie paliwa i emisja CO₂ w cyklu mieszanym odpowiednio 4,8 do 4,9 l/100 km oraz od 109 do 112 g/km. Na faktyczne zużycie paliwa i emisję CO₂ wpływa sposób prowadzenia pojazdu oraz inne czynniki (takie jak warunki drogowe, natężenie ruchu, stan pojazdu, ciśnienie w oponach, zainstalowane wyposażenie, obciążenie, liczba pasażerów itp.). Zestawienie zużycia paliwa i emisji CO₂ zawierające dane wszystkich nowych samochodów osobowych jest dostępne nieodpłatnie w każdym punkcie sprzedaży pojazdów. Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji: www.lexus-polska.pl. Szczegóły u Autoryzowanych Dilerów Lexusa.

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika zysku netto za 2025 r. do 2024 r. (w %)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto na jednego zatrudnionego w 2025 r. (zł)	Przychody na jednego zatrudnionego w 2025 r. (w zł)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	Edward Leńczuk	103 241,62	-61,11	4 441,60	134 593,88	3 128 533,94	4,30
2	78	81	Jukki Poland Sp. z o.o.	Grzegorz Petruczyński	48 070,00	35,99	1 121,87	22 895,20	981 020,41	2,33
3	84	83	DTS SYSTEM Sp. z o.o.	Tadeusz Stram	41 932,83	b.d.	1 188,29	34 949,75	1 233 318,47	2,83
4	85		*Grupa Producentów Owoców "Polskie Jagody" Sp. z o.o.	Dominika Kozarzewska	40 693,84	b.d.	1 395,02	b.d.	b.d.	3,43
5	86	82	Nałęczowska Spółka Handlowa sp. z o.o.	Grzegorz Kobus	40 300,51	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
6	87		*Dachpol Sp. z o.o.	Ireneusz Aronowski	38 832,44	b.d.	133,04	b.d.	b.d.	0,34
7	88		*Edbak Sp. z o.o.	Grzegorz Bąk	38 541,14	b.d.	-868,22	b.d.	b.d.	-2,25
8	89		*Mineral Invest Sp. z o.o.	Marcin Tracichleb	34 690,77	b.d.	1 787,51	b.d.	b.d.	5,15
9	90		*SPOŁEM Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Tomaszowie Lubelskiem	Andrzej Szwugier	34 242,95	b.d.	-960,76	b.d.	b.d.	-2,81
10	92		*Carmin SPF Sp. z o.o.	Tomasz Kołcon	32 724,28	b.d.	1 300,66	b.d.	b.d.	3,97

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk netto na jednego zatrudnionego w 2025 r. (zł)	Przychody na jednego zatrudnionego w 2025 r. (w zł)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Lublin	11 449 461,81	9 738	288 235,49	1 175 750,85
2	53	57	Solbet Lubartów S.A.	budownictwo/produkcja/handel	Lubartów	125 185,49	170	208 550,87	736 385,23
3	57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	budownictwo	Lublin	103 241,62	33	134 593,88	3 128 533,94
4	65		KZA Przedsiębiorstwo Automatyki i Telekomunikacji SA	budownictwo	Lublin	89 606,95	89	113 570,99	1 006 819,66
5	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Turka	261 511,44	154	89 425,72	1 698 126,24
6	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	736	65 221,47	458 274,46
7	97	94	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	produkcja	Radzyń Podlaski	19 908,07	39	56 842,29	514 952,76
8	91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	przemysł/produkcja/usługi/handel	Puławy	33 500,00	85	44 469,60	394 349,62
9	84	83	DTS SYSTEM Sp. z o.o.	handel	Lublin	41 932,83	34	34 949,75	1 233 318,47
10	13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	produkcja	Biłgoraj	720 501,99	864	30 252,14	833 914,34

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Wesoła 10

EDACH

W samym sercu Lublina.

Z dala od jego zgiełku.

edach.eu

+48 668 208 208

LUBLIN, ul. Wesoła 10

Smart Home w standardzie

Zeskanuj QR kod
po więcej informacji

NAJWYŻSZA RENTOWNOŚĆ

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Rentowność netto w 2025 r. (w %)
1	53	57	Solbet Lubartów S.A.	budownictwo/produkcja/handel	Lubartów	125 185,49	132 093,87	b.d.	35 453,65	28,32
2	37	43	*Trawena Sp. z o.o.	handel	Lublin	242 433,57	212 643,08	b.d.	68 461,02	28,24
3	18		*Erkado Sp. z o.o.	produkcja	Gościeradów-Folwark	591 489,87	b.d.	b.d.	149 525,63	25,28
4	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Lublin	11 449 461,81	11 298 630,01	3 492 088,18	2 806 837,17	24,52
5	12		*Aliplast Sp. z o.o.	produkcja	Lublin	726 220,00	b.d.	b.d.	116 102,00	15,99
6	69		*Medisept Sp. z o.o.	handel	Lublin	84 379,92	b.d.	b.d.	12 288,48	14,56
7	55		*Tarasola Sp. z o.o.	produkcja	Lublin	113 452,49	b.d.	b.d.	16 237,75	14,31
8	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	310 691,00	61 165,00	48 003,00	14,23
9	17	17	*Herbapol - Lublin S.A.	produkcja	Lublin	639 512,68	b.d.	b.d.	83 580,61	13,07
10	42	45	*Elektromontaż-Lublin Sp. z o.o.	usługi/produkcja	Lublin	192 584,55	199 164,91	b.d.	22 650,86	11,76

NAJWYŻSZY ZYSK BRUTTO

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk brutto za 2024 r. (w tys. zł)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Lublin	11 449 461,81	11 298 630,01	3 492 088,18	2 806 837,17	2 864 343,99
2	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	310 691,00	61 165,00	48 003,00	44 710,00
3	13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	produkcja	Biłgoraj	720 501,99	660 068,16	34 544,45	26 137,85	32 185,44
4	35	38	MPWIK W LUBLINIE Sp. z o.o.	usługi/produkcja	Lublin	259 292,64	231 005,33	23 245,83	18 327,92	14 188,64
5	30	25	Mostostal Puławy S.A.	budownictwo	Puławy	273 610,09	349 933,29	18 093,38	16 225,68	37 566,39
6	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Turka	261 511,44	251 313,02	17 346,91	13 771,56	19 479,68
7	36	40	Intrograf Lublin S.A.	produkcja	Lublin	249 437,64	225 632,86	13 507,48	13 267,82	24 965,27
8	65		KZA Przedsiębiorstwo Automatyki i Telekomunikacji SA	budownictwo	Lublin	89 606,95	83 182,69	12 509,74	10 107,82	6 521,03
9	15	18	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	usługi	Lublin	678 448,63	581 478,31	11 803,91	10 243,91	8 124,38
10	57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	budownictwo	Lublin	103 241,62	77 945,46	5 483,45	4 441,60	14 101,06

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

Panattoni – globalny deweloper powierzchni magazynowych

Lider w Europie, pierwszy w Polsce
i największy w regionie

NAJWYŻSZY ZYSK NETTO

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Dynamika zysku netto za 2025 r. do 2024 r. (w %)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2024 r. (w tys. zł)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Lublin	11 449 461,81	22,90	3 492 088,18	2 806 837,17	2 283 795,71
2	18		*Erkado Sp. z o.o.	produkcja	Gościeradów-Folwark	591 489,87	b.d.	b.d.	149 525,63	b.d.
3	12		*Aliplast Sp. z o.o.	produkcja	Lublin	726 220,00	b.d.	b.d.	116 102,00	b.d.
4	17	17	*Herbapol - Lublin S.A.	produkcja	Lublin	639 512,68	b.d.	b.d.	83 580,61	b.d.
5	37	43	*Trawena Sp. z o.o.	handel	Lublin	242 433,57	39,53	b.d.	68 461,02	49 065,07
6	19	16	*Nałęczów Zdrój Sp. z o.o.	spożywcza/produkcja	Drzewce	579 635,92	-45,94	b.d.	59 321,49	109 726,64
7	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	41,61	61 165,00	48 003,00	33 897,00
8	53	57	Solbet Lubartów S.A.	budownictwo/produkcja/handel	Lubartów	125 185,49	b.d.	b.d.	35 453,65	b.d.
9	13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	produkcja	Biłgoraj	720 501,99	0,25	34 544,45	26 137,85	26 072,10
10	32	36	*Temared Sp. z o.o.	produkcja	Świdnik	267 825,93	26,01	b.d.	24 600,42	19 522,62

NAJWIĘKSI PRACODAWCY

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto na jednego zatrudnionego w 2025 r. (zł)	Przychody na jednego zatrudnionego w 2025 r. (w zł)
1	2	2	Stokrotka Sp. z o.o.	handel	8 353 525,82	11 935	b.d.	b.d.	b.d.	699 918,38
2	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	11 449 461,81	9 738	3 492 088,18	2 806 837,17	288 235,49	1 175 750,85
3	4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	przemysł	3 071 884,00	4 999	-202 240,00	-160 584,00	-32 123,22	614 499,70
4	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	3 420 359,00	3 057	b.d.	b.d.	b.d.	1 118 861,30
5	13	15	Model Opakowania Sp. z o.o.	produkcja	720 501,99	864	34 544,45	26 137,85	30 252,14	833 914,34
6	9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	1 299 927,00	856	b.d.	b.d.	b.d.	1 518 606,31
7	6		Grupa Maspo Sp. z o.o.	handel	2 021 354,62	849	b.d.	b.d.	b.d.	2 380 865,27
8	35	38	MPWiK W LUBLINIE Sp. z o.o.	usługi/produkcja	259 292,64	764	23 245,83	18 327,92	23 989,42	339 388,27
9	30	25	Mostostal Puławy S.A.	budownictwo	273 610,09	746	18 093,38	16 225,68	21 750,24	366 769,55
10	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	337 290,00	736	61 165,00	48 003,00	65 221,47	458 274,46

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. KAZIMIERZA WIELKIEGO W LUBLINIE

CO NAS WYRÓŻNIA

- 1. INDYWIDUALNE PODEJŚCIE**
przedmioty i wymagania dostosowane do potrzeb i zdolności konkretnego ucznia.
- 2. NAUCZYCIELE**
pomagają odkrywać i rozwijać w uczniach ich faktyczne zdolności.
- 3. NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH**
w małych grupach, o zróżnicowanych poziomach zaawansowania.
- 4. MOTYWACJA**
przez mądre i realne cele.
- 5. BEZPIECZEŃSTWO I PRZYJAZNA ATMOSFERA SZKOŁY**
U nas uczeń jest wymagającym partnerem nauczyciela.

W KAZIMIERZU WIELKIM:

- nauczanie przedmiotów w zakresie rozszerzonym rozpoczynamy od klasy I,
- realizacja języka angielskiego w wymiarze 18 godzin (I i II klasa 5 godz./tygodniowo; III i IV klasa 4 godz./tygodniowo)
- realizacja drugiego języka w wymiarze 11 godzin (I, II i III klasa 3 godz./tygodniowo; IV klasa 2 godz./tygodniowo)
- wymiar godzin z przedmiotów rozszerzonych zapewnia bardzo dobre opanowanie materiału szkoły średniej w zakresie tych przedmiotów,
- dbamy o rozwój kulturalny naszych uczniów proponując wyjazdy i wyjścia do teatrów, muzeów i uczestnictwo w różnorodnych imprezach kulturalnych,
- organizujemy wycieczki ukazując młodzieży piękno naszego kraju, Europy i Świata,
- włączamy uczniów w życie społeczne na rzecz szkoły i środowiska poprzez akcje charytatywne i działalność wolontariatu szkolnego.

**SPRAWDŹ, JAK ZOSTAĆ UCZNIEM LICEUM
IM. KAZIMIERZA WIELKIEGO W LUBLINIE**

**Rekrutacja
uzupełniająca trwa!**

Informacje na stronie:
www.kazimierzwielki.lublin.pl

JESTEŚMY W CENTRUM MIASTA:

**Aleje Racławickie 17,
20-059 Lublin**

Telefon: +48 512 590 799

E-mail: sekretariat@lokwl.pl

OD LAT WŚRÓD NAJLEPSZYCH SZKOŁ W KRAJU

2023 2019

2026, 2025
2024, 2021
2020, 2018

2022

NAJWIĘKSI INWESTORZY

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Nakłady inwestycyjne w 2025 r. (w tys. zł)
1	1	1	PGE Dystrybucja S.A.	usługi	Lublin	11 449 461,81	9 738	3 492 088,18	2 806 837,17	4 091 111,27
2	4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	przemysł	Bogdanka	3 071 884,00	4 999	-202 240,00	-160 584,00	613 022,00
3	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	Puławy	3 420 359,00	3 057	b.d.	b.d.	102 235,00
4	9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	Radzyń Podlaski	1 299 927,00	856	b.d.	b.d.	55 688,00
5	7	8	Fabryka Kabli Elpar sp. z o.o.	produkcja	Parczew	1 374 431,04	693	b.d.	b.d.	51 777,00
6	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	736	61 165,00	48 003,00	40 548,00
7	35	38	MPWiK W LUBLINIE Sp. z o.o.	usługi/produkcja	Lublin	259 292,64	764	23 245,83	18 327,92	37 979,67
8	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Turka	261 511,44	154	17 346,91	13 771,56	35 998,54
9	36	40	Intrograf Lublin S.A.	produkcja	Lublin	249 437,64	511	13 507,48	13 267,82	31 310,77
10	53	57	Solbet Lubartów S.A.	budownictwo/produkcja/handel	Lubartów	125 185,49	170	b.d.	35 453,65	29 496,83

NAJWIĘKSI EKSPORTERZY

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Wielkość eksportu w 2025 r. (w tys. zł)
1	6		Grupa Maspo Sp. z o.o.	handel	Lublin	2 021 354,62	849	b.d.	b.d.	1 927 919,30
2	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	Puławy	3 420 359,00	3 057	b.d.	b.d.	922 997,00
3	30	25	Mostostal Puławy S.A.	budownictwo	Puławy	273 610,09	746	18 093,38	16 225,68	188 512,92
4	9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	Radzyń Podlaski	1 299 927,00	856	b.d.	b.d.	131 587,00
5	4	3	Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	przemysł	Bogdanka	3 071 884,00	4 999	-202 240,00	-160 584,00	78 015,00
6	36	40	Intrograf Lublin S.A.	produkcja	Lublin	249 437,64	511	13 507,48	13 267,82	73 020,22
7	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Turka	261 511,44	154	17 346,91	13 771,56	66 302,78
8	39	41	Zakłady Mięsne Dobrosławów Henryk Amanowicz	spożywcza	Dobrosławów	202 854,59	337	1 784,52	1 288,43	31 806,50
9	94	93	Lactex Sp. z o.o.	handel	Lublin	28 466,21	9	136,63	124,08	25 796,36
10	79		AGRO-POLI Sp. z o.o.	produkcja	Stróża	45 992,33	70	b.d.	b.d.	24 941,55

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

5 lat Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju. Ponad 700 pożyczek na rozwój lokalnego biznesu

Ponad 700 pożyczek o wartości przeszło 500 milionów złotych trafiło w ciągu pięciu lat do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z Lubelszczyzny. Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju na dobre wpisał się na listę instytucji, które z powodzeniem wspierają rozwój lokalnego biznesu. Dzięki oferowanym rozwiązaniom finansowym przedsiębiorcy mogą realizować inwestycje odpowiadające na konkretne potrzeby ich działalności – od zakupu nowoczesnych maszyn i specjalistycznego sprzętu, przez budowę lub nabycie nieruchomości, po wdrażanie nowych technologii i systemów.

Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju został powołany do życia z inicjatywy Zarządu Województwa Lubelskiego, aby ograniczać bariery w dostępie do kapitału dla przedsiębiorców oraz stworzyć stabilny, regionalny system finansowania. Przez pięć lat działalności spółka stała się ważnym elementem regionalnego rynku finansowego, wspierając przedsiębiorstwa planujące inwestycje, rozbudowę infrastruktury czy modernizację technologiczną.

– Kiedy powoływaliśmy Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju, postawiliśmy sobie jasny cel – stworzyć mechanizm, który realnie wesprze potencjał gospodarczy Lubelszczyzny i ułatwi przedsiębiorcom dostęp do stabilnego finansowania. Dziś możemy powiedzieć, że Fundusz stał się ważną częścią regionalnego rynku finansowego a skala udzielonego wsparcia pokazuje, jak potrzebna była to inicjatywa. Za każdą z tych umów stoją konkretne inwestycje i plany rozwojowe lubelskich przedsiębiorstw. To właśnie ich realizacja przekłada się na wzrost konkurencyjności naszej gospodarki. Co ważne, spłacany kapitał wraca do Funduszu i może pracować na rzecz kolejnych przedsięwzięć w regionie – mówi **Jarosław Stawiarski**, marszałek województwa lubelskiego.

Finansowanie z Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju pozwala przedsiębiorcom na zakup specjalistycznych linii produkcyjnych, pojazdów, maszyn i urządzeń, wdrażanie systemów IT, przez budowę i modernizację obiektów, aż po finansowanie potrzeb związanych z bieżącą działalnością. Każda inwestycja oznacza dla firmy konkretną zmianę – nowe możliwości, sprawniejszą organizację pracy, rozwój oferty, poprawę warunków prowadzenia działalności czy przygotowanie przedsiębiorstwa do dalszego rozwoju.

Mechanizm działania Funduszu opiera się na zwrotnych instrumentach finansowych – spłacane przez przedsiębiorców środki zasilają pulę, z której finansowane

Jarosław Stawiarski, marszałek województwa lubelskiego i Rafał Langiewicz, prezes Zarządu Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju

FOT. ŁUKASZ FRĄCZEK

są kolejne przedsięwzięcia. Dzięki temu kapitał pozostaje w regionie i może wielokrotnie wspierać rozwój lubelskiej gospodarki.

– Przedsiębiorcy najlepiej wiedzą, czego potrzebują, aby rozwijać swoje przedsiębiorstwa. Naszą rolą jest zapewnienie im odpowiednich narzędzi finansowych i sprawniej obsługi, tak aby mogli te plany realizować. Dlatego rozwijamy ofertę odpowiadającą na różne potrzeby – od finansowania bieżącej działalności, przez inwestycje, po większe przedsięwzięcia związane z nieruchomością – podkreśla **Rafał Langiewicz**, prezes Zarządu Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju Sp. z o.o.

Aktualna oferta Funduszu obejmuje cztery główne rozwiązania finansowe skierowane do sektora MŚP posiadającego siedzibę, oddział lub zakład na terenie województwa lubelskiego lub realizującego przedsięwzięcie inwestycyjne na obszarze Lubelszczyzny. Są to pożyczki **inwestycyjna, inwestycyjno-obrotowa, obrotowa i hipoteczna**.

Przedsiębiorców planujących inwestycje, rozwój lub potrzebujących finansowania bieżącej działalności zapraszamy do odwiedzenia placówek w Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu.

Więcej informacji na stronie internetowej www.lrrf-lubelskie.pl

Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju wsparł przedsiębiorstwa Lubelszczyzny kwotą ponad **500 mln zł**

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Wielkość Przedsiębiorstwa	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Przychody na jednego zatrudnionego w 2025 r. (w zł)	Dynamika przychodów 2025 r. do 2024 r. (w %)
1	57		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ORION	budownictwo	małe	103 241,62	77 945,46	3 128 533,94	32,45
2	91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	przemysł/produkcja/usługi/handel	średnie	33 500,00	27 000,00	394 349,62	24,07
3	58	66	*CONVEX-GLASS Sp. z o.o.	produkcja	średnie	103 223,02	84 842,78	b.d.	21,66
4	21	23	*Austria Juice Poland Sp. z o.o.	produkcja	duże	526 025,00	449 656,00	b.d.	16,98
5	15	18	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	usługi	duże	678 448,63	581 478,31	1 814 033,78	16,68
6	28	92	ELKABEL Sp. z o.o. Sp. k.	handel	średnie	303 945,59	265 240,38	2 026 303,90	14,59
7	94	93	Lactex Sp. z o.o.	handel	mikro	28 466,21	24 850,80	3 162 912,49	14,55
8	9	10	Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek	spożywcza	duże	1 299 927,00	1 137 659,00	1 518 606,31	14,26
9	37	43	*Trawena Sp. z o.o.	handel	duże	242 433,57	212 643,08	b.d.	14,01
10	3	4	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.	przemysł	duże	3 420 359,00	3 001 359,00	1 118 861,30	13,96

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Dynamika zysku netto za 2025 r. do 2024 r. (w %)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2024 r. (w tys. zł)
1	39	41	Zakłady Mięsne Dobrosławów Henryk Amanowicz	spożywcza	Dobrosławów	202 854,59	223 412,47	1149,20	1 288,43	103,14
2	80		Przedsiębiorstwo Komunalne PEGIMEK Sp. z o.o.	budownictwo/usługi	Świdnik	44 610,00	41 006,61	345,58	1 431,58	321,29
3	65		KZA Przedsiębiorstwo Automatyki i Telekomunikacji SA	budownictwo	Lublin	89 606,95	83 182,69	92,07	10 107,82	5 262,57
4	58	66	*CONVEX-GLASS Sp. z o.o.	produkcja	Chmielek	103 223,02	84 842,78	80,83	8 413,83	4 652,88
5	63		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe GRAMR Sp. z o.o.	spożywcza	Włodawa	91 697,14	82 987,35	70,32	2 271,29	1 333,54
6	15	18	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	usługi	Lublin	678 448,63	581 478,31	58,57	10 243,91	6 460,31
7	35	38	MPWiK W LUBLINIE Sp. z o.o.	usługi/produkcja	Lublin	259 292,64	231 005,33	55,81	18 327,92	11 763,30
8	62	65	*FC Pszczółka Sp. z o.o.	produkcja	Lublin	94 935,73	88 822,28	48,20	-18 721,77	-12 633,15
9	25	30	Kom-Eko S.A.	usługi	Lublin	337 290,00	310 691,00	41,61	48 003,00	33 897,00
10	46	52	SPOŁEM Powszechna Spółdzielnia Spożywców ROBOTNIK	produkcja/handel	Zamość	146 856,91	140 897,61	39,66	1 110,11	794,85

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

STOKROTKA ROZWIJA PARTNERSKI MODEL FRANCZYZY

Własny biznes ze wsparciem ogólnopolskiej sieci

Własny sklep to przede wszystkim znajomość miejsca i ludzi, którzy robią w nim codzienne zakupy. Lokalny przedsiębiorca wie, czego szukają jego klienci, jak zmieniają się ich potrzeby i co sprawdza się na rynku. Jednocześnie prowadzenie sklepu wymaga dziś sprawnej logistyki, atrakcyjnej oferty, technologii i działań promocyjnych. Stokrotka rozwija model franczyzy, który łączy te dwa doświadczenia - lokalną przedsiębiorczość z możliwościami ogólnopolskiej sieci.

Nowy pakiet francyzowy Stokrotki odpowiada na różne potrzeby przedsiębiorców. Ze Stokrotką mogą rozwijać biznes zarówno osoby planujące otwarcie nowego sklepu, jak i właściciele działających już placówek, którzy szukają dla nich kolejnego etapu rozwoju. W tym drugim przypadku możliwe jest wykorzystanie istniejącego wyposażenia sklepu, jeśli spełnia ono wymagane standardy techniczne i lokalowe.

LOKALNA ZNAJOMOŚĆ RYNKU, MOŻLIWOŚCI CAŁEJ SIECI

Niezależnie od punktu wyjścia partnerzy Stokrotki otrzymują wsparcie zarówno podczas przygotowania sklepu, jak i późniejszego prowadzenia działalności. Oferta obejmuje finansowanie na start, szkolenia, wsparcie operacyjne i marketingowe, w tym m.in. gazetki promocyjne, aplikację mobilną i centralnie prowadzone akcje wspierające sprzedaż, a także stałą współpracę z wyspecjalizowanym doradcą.

Ważnym elementem usprawnień są możliwości logistyczne. W Stokrotce dostawy mogą

odbywać się nawet sześć razy w tygodniu. Model oparty na jednym głównym dostawcy upraszcza codzienne funkcjonowanie sklepu, ograniczając liczbę procesów związanych z zaopatrzeniem, dokumentacją i współpracą z wieloma kontrahentami.

Francyzobiorcy korzystają również ze wspólnej oferty handlowej, marek własnych oraz działań cenowych i promocyjnych prowadzonych w ramach sieci. W zarządzaniu sklepem wspierają ich także gotowe rekomendacje zamówień, informacje o najlepiej rotujących produktach oraz rozwiązania pomagające zarządzać asortymentem i utrzymywać właściwą dostępność produktów.

– Franczyza najlepiej działa wtedy, gdy łączy dwie perspektywy. Z jednej strony przedsiębiorcę, który zna swoich klientów i lokalny rynek, z drugiej organizację, która zapewnia technologie, logistykę, ofertę handlową i rozwiązania rozwijane w skali całej Polski. Model pozwala przedsiębiorcom rozwijać własny biznes, korzystając z doświadczenia oraz zaplecza Stokrotki – mówi Kamil Witkowski, dyrektor sprzedaży i marketingu Stokrotki.

Przykładem takiej współpracy jest sklep w Gołkowicach. W działającej wcześniej placówce Delikatesów Centrum przedsiębiorca zmienił szyld i dołączył do sieci Stokrotka. Sklep przeszedł modernizację, a przy dostosowaniu placówki wykorzystano

część istniejącego wyposażenia. Dziś zaopatrzenie sklepu opiera się na ofercie i logistyce Stokrotki, a placówka działa w standardzie sieci, zachowując lokalny charakter i odpowiadając na codzienne potrzeby mieszkańców.

BLISKO POTRZEB KLIENTÓW KAŻDEGO DNIA

Wartość takiego modelu widać także z perspektywy klientów. Z przeprowadzonego przez Stokrotkę badania opinii wynika, że klienci tej sieci szczególnie cenią jej pracowników i obsługę, asortyment oraz wybór produktów, a także ceny, promocje, bliskość sklepu, jakość i świeżość oferty. Klienci Stokrotki w swoich odpowiedziach zwracają także uwagę na życzliwość i pomoc pracowników, atmosferę w sklepie oraz wygodę codziennych zakupów. Dla francyzobiorcy oznacza to więc możliwość rozwijania lokalnego biznesu pod marką kojarzoną z cechami ważnymi dla klientów.

ROŚNIJ RAZEM ZE STOKROTKĄ

Franczyza pozostaje jednym z kierunków rozwoju Stokrotki. Partnerski model pozwala przedsiębiorcom otwierać nowe placówki lub rozwijać już działające sklepy przy wsparciu ogólnopolskiej organizacji. Łączy lokalne doświadczenie partnera z rozwiązaniami wypracowanymi w całej sieci, tworząc podstawę do dalszego rozwoju biznesu i budowania sklepu odpowiadającego na potrzeby jego klientów.

Lp.	Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto na jednego zatrudnionego w 2025 r. (zł)	Przychody na jednego zatrudnionego w 2025 r. (w zł)	Dynamika zatrudnienia w 2025 r. (w %)
1	78	81	Jukki Poland Sp. z o.o.	handel	Lublin	48 070,00	49	1 121,87	22 895,20	981 020,41	96,00
2	36	40	Intrograf Lublin S.A.	produkcja	Lublin	249 437,64	511	13 267,82	25 952,73	487 916,68	24,76
3	104		Instytut Genetyki i Immunologii GENIM Sp. z o.o.	usługi	Lublin	6 739,59	7	b.d.	b.d.	927 040,72	13,59
4	102		Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Wólka Sp. z o.o.	usługi	Jakubowice Murowane	8 379,99	19	902,14	47 232,40	438 742,99	10,40
5	91		ZPH Krzaczek Sp. z o.o.	przemysł/produkcja/usługi/handel	Puławy	33 500,00	85	3 777,69	44 469,60	394 349,62	10,20
6	22	22	Petrodom Paliwa Sp. z o.o. Sp. k.	handel	Biała Podlaska	523 264,33	111	b.d.	b.d.	4 714 093,02	9,90
7	34	35	Centro-Chem Sp. k.	handel	Turka	261 511,44	154	13 771,56	89 425,72	1 698 126,24	9,22
8	9	10	Spółdzielca Mleczarnia Spomlek	spożywcza	Radzyń Podlaski	1 299 927,00	856	b.d.	b.d.	1 518 606,31	8,63
9	7	8	Fabryka Kabli Elpar sp. z o.o.	produkcja	Parczew	1 374 431,04	693	b.d.	b.d.	1 983 305,98	6,62
10	80		Przedsiębiorstwo Komunalne PÉGIMEK Sp. z o.o.	budownictwo/usługi	Świdnik	44 610,00	168	1 431,58	8 521,30	265 535,74	6,33

Pozycja w Złotej Setce	Pozycja w Złotej Setce za 2024 r.	Nazwa firmy	Branża	Siedziba	Prezes/dyrektor/kierownik/właściciel	Przychody za 2025 r. (w tys. zł)	Przychody za 2024 r. (w tys. zł)	Średnioroczne zatrudnienie w 2025 r. (osoby)	Średnioroczne zatrudnienie w 2024 r. (osoby)	Zysk brutto za 2025 r. (w tys. zł)	Zysk netto za 2025 r. (w tys. zł)
101		C2C Dystrybucja Sp. z o.o.	usługi/handel	Lublin	Michał Bonikowski, Marcel Nowosielski	11 763,06	6 427,56	10	5	140,89	108,60
102		Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Wólka Sp. z o.o.	usługi	Jakubowice Murowane	Arkadiusz Sulowski	8 379,99	7 481,91	19	17	979,81	902,14
103	99	Spółdzielnia Pracy Chemiczno-Gumowa "FARMOCHEM"	produkcja	Lublin	Zbigniew Mach	8 067,10	7 911,44	31	31	2 185,29	1 767,91
104		Instytut Genetyki i Immunologii GENIM Sp. z o.o.	usługi	Lublin	Paweł Krawczyk	6 739,59	6 310,37	7	6	587,14	b.d.
105		MJ2 Team Managers Małgorzata Józwiak	usługi	Lublin	Małgorzata Józwiak	1 562,86	b.d.	1	1	827,64	b.d.

*dane pochodzą z raportu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej

BUS bonus

Masz bilet ● Masz zniżkę!

Wielu partnerów programu!

Zdrowie i uroda

Sport i rekreacja

Szkolenia

Deweloperzy

Dom i wnętrze

Restauracje,
kluby, hotele

Odzież

Jubilerzy i perfumerie

Inne

www.busbonus.pl

Biznesmeni Dziennika Wschodniego

Pierwszym był **Stanisław Stachowicz**, prezes Lubelskiego Węgla Bogdanka. Po nim przyszła pora na kolejnych najlepszych, najskuteczniejszych i najpopularniejszych szefów lubelskich firm.

Czas zweryfikował nasze decyzje i wybory. Kto utrzymał pozycję BIZNESMENA, a o kim wolelibyśmy zapomnieć?

Stanisław Stachowicz

Magdalena
Bożko-Miedzwiecka

Przedsiębiorca Roku Złotej Setki po raz pierwszy został wybrany w 2003 roku. Został nim **Stanisław Stachowicz**, prezes Lubelskiego Węgla Bogdanka SA.

– O tym, kto zwyciężył, zdecydowała sama ekonomia. Uznaliśmy, że w dzisiejszej sytuacji gospodarczej regionu na wyróżnienie zasługuje człowiek, który jednocześnie potrafi pomnażać przychody firmy, wypracowywać zyski, inwestować, by zapewnić przyszłość firmie i miejsca pracy oraz utrzymać co najmniej przyzwoitą rentowność – uzasadniał śp. **Marek Gędek**, pomysłodawca i pierwszy redaktor wydania Rankingu Najlepszych Firm Lubelszczyzny „Złota Setka” Dziennika Wschodniego.

Stanisław Stachowicz urodził się w Krakowie, gdzie ukończył ekonomikę górnictwa na Akademii Górniczo-Hutniczej. Pracę rozpoczął na stanowisku kierownika robót w kopalni „Siersza” w Trzebinii. Przeprowadził tam 10 lat. – Życie na Śląsku to mało przyjemna perspektywa, szczególnie dla zdrowia dzieci. To był 1980 rok, usłyszałem o Bogdancie. Wsiadłem w malucha, żeby przyjechać i zobaczyć, jak to wygląda. No i zobaczyłem zielone rabatki, czyste, białe domy. Spodobało mi się – wspominał nasz pierwszy rankingowy biznesmen.

W Bogdancie na początku był dyspozytorem, następnie nadsztygarem. W 1981 roku został zakładowym wiceprzewodniczącym „Soli-

FOT. DW

darności”. Sytuacja kopalni pogarszała się z roku na rok. Po zalaniu szybu nie dało się wydobywać węgla, rosło zadłużenie. W 1990 roku państwo przestało dokładać do nierentownych biznesów. – Zaczęto dokładnie liczyć pieniądze. I okazało się, że swoje koszty pokrywamy sprzedażą zaledwie w 35 procentach. Byliśmy pierwszą kopalnią przeznaczoną do zamknięcia. Wtedy wystartowałem w konkursie na dyrektora kopalni – wspominał Stachowicz.

Stanisław Stachowicz został wybrany na stanowisko dyrektora Bogdanki we wrześniu 1990 roku. Przeprowadził postępowanie ugodowe z wierzycielami i zrestrukturyzował kopalnię. Przez kolejne lata, pod jego rządami, Bogdanka wyrastała na lidera branży. Po nieudanej próbie konsolidacji z Eneą prezes stanął po stronie związkowców w obronie samodzielności kopalni. Stachowicz nie otrzymał absolutorium za 2006 rok, mimo świetnych

wyników spółki. Po 26 latach pożegnał się z Bogdanką.

– Co powiem swojemu następcy? Żeby był odważny, uczciwy i szczery. I patrzył na interes firmy, a nie aktualnego rządu. Żeby umiał głośno mówić swoje zdanie, choćby to było rządzącym nie w smak. Powiem też, że musi rozmawiać z ludźmi. Stworzyć im dobre warunki do pracy. Wymagać i nagradzać. Ja właśnie taką miałem z górnikami umowę.

I takiego prezesa Stachowicza zapamiętali górnicy.

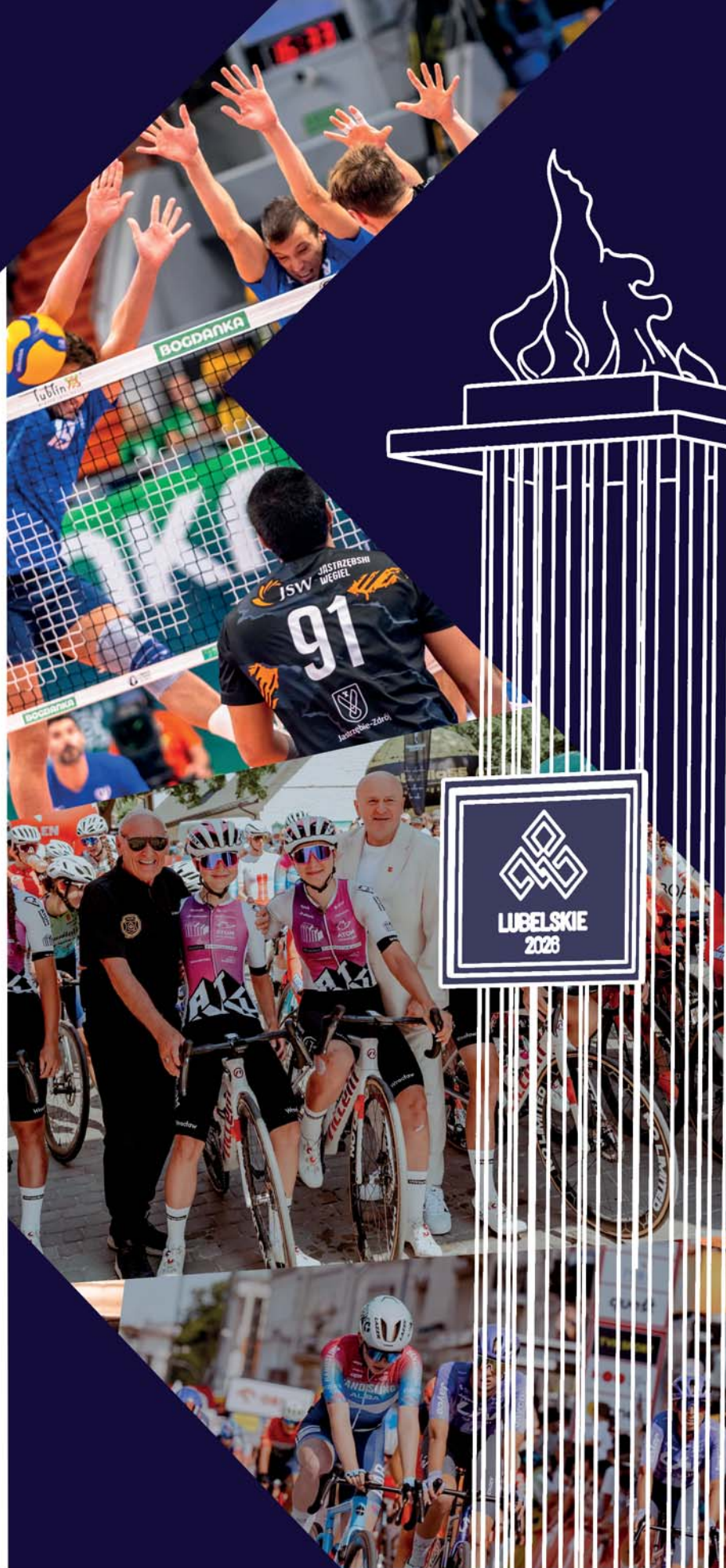
Sport zajmuje bardzo ważne miejsce w działaniach Samorządu Województwa Lubelskiego, ukierunkowanych na rozwój młodego pokolenia oraz promocję regionu w kraju i poza jego granicami. Wspieramy sportowe talenty, partnerujemy wielu klubom i stowarzyszeniom, gościmy wielkie wydarzenia sportowe.

Lubelskie było gospodarzem XXXII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Letnich 2026. W wydarzeniu, po raz drugi zorganizowanym w województwie lubelskim, uczestniczyło ponad 4300 zawodniczek i zawodników reprezentujących ponad 1000 krajowych klubów.

Lubelskie gościło w 2026 r. IV Tour de Pologne Women. W wyścigu UCI Womens' Proseries, już po raz trzeci rozegranym w całości województwie lubelskim, uczestniczyło 19 kobiecych teamów z całego świata.

Lubelskie było partnerem, już po raz piąty, Bogdanka Volley Cup im. Tomasza Wójtowicza. W tegorocznej edycji prestiżowego turnieju wzięły udział czołowe siatkarskie drużyny z kraju i Europy: Bogdanka LUK Lublin, PGE Projekt Warszawa, Fenerbahçe Stambuł, ACH Volley Lublana.

Lubelskie objęło w 2026 roku pomocą stypendialną 280 sportowców, a 44 młodych mistrzów otrzymało wsparcie w ramach programu Lubelskie Team Sport.

Biznesmeni Dziennika Wschodniego

FOT.DW

Janusz Palikot

Biznesmenem Roku 2004 Dziennika Wschodniego został **Janusz Palikot**, prezes Polmosu Lublin. Kapituła doceniła wówczas błyskotliwego, prężnego biznesmena z Biłgoraja, który w owym czasie rozwijał lubelską spółkę i sztykował ją na giełdę. Palikot zaczynał pod koniec lat 80. od produkcji palet, które sprzedawał za granicą. Potem uruchomił z Włochami produkcję win musujących. Jak wspominał, w ciągu godziny sprzedawał całą miesięczną produkcję. Po następnej ustawiła się kolejka – tygodniowo Ambra sprzedawała 16 tys. butelek wina. To był strzał w dziesiątkę! Ale zarządzanie Ambra szybko znudziło się Palikotowi. Zainwestował w lubelski Polmos, który został sprywatyzowany we wrześniu 2001 roku. Za 16 mln zł Grupa Jabłonna SA należąca do Janusza Palikota nabyła 80 proc. akcji Polmosu.

Pod koniec lutego 2005 roku Polmos Lublin zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Już w listopadzie 2006 roku

Palikot sprzedał akcje spółki Jabłonna, do której należał Polmos, funduszowi Oaktree Capital Management. Oświadczył, że odchodzi z biznesu do polityki.

Tymczasem Najwyższa Izba Kontroli wykazała szereg nieprawidłowości przy prywatyzacji lubelskiej spółki w 2001 roku. Kontrolerzy wskazali m.in. na zaniżenie wartości akcji i tym samym sprzedaż spółki po zbyt niskiej cenie, ze stratą dla Skarbu Państwa. NIK oceniła negatywnie transakcje zawierane przez firmę z założycielem spółki Jabłonna. Za nielegalne uznała też poręczenia przez Polmos udzielanych mu pożyczek.

To był pierwszy sygnał, że biznesy Palikota – choć efektywne – nie zawsze były przejrzyste. Na nic zdała się ucieczka w politykę i prowokacyjne happeningi, a potem głośny powrót z polityki do biznesu. Palikot tracił reputację i wiarygodność z roku na rok. Dziś po jego biznesach pozostały wyłącznie długi.

Artur Kawa

Biznesmenem Roku 2005 Dziennika Wschodniego został **Artur Kawa**, prezes Eldorado. Miłośnik żeglarsstwa, który marzył o nowoczesnym ośrodku żeglarskim nad Zalewem Zemborzyckim. Tego marzenia nie udało mu się zrealizować, ale w historii lubelskiego biznesu zapisał się jako twórca pierwszych lubelskich supermarketów i największej polskiej grupy handlowej.

Absolwent I LO w Lublinie i Wydziału Elektrycznego Politechniki Lubelskiej zaczynał ze swoim kolegą **Jarosławem Wawerskim** od niewielkiej hurtowni spożywczej Eldorado. Handlowali sokami w kartonach, co okazało się rynkowym sukcesem.

W 1995 roku Eldorado przekształciło się w spółkę akcyjną, a rok później w Łęcznej koło Lublina powstał Eden – pierwszy supermarket należący do Eldorado. Eden zmienił się w Stokrotki, które rozrosły się na cały kraj. W 1997 roku Eldorado przejęło firmę Mad-Max, co dało początek całej serii połączeń, które przez kolejne lata zbudowały handlowego giganta.

– To były milowe kroki w naszym rozwoju, skokowa zmiana skali działania. Kolejnym przełomem była decyzja o kapitałowym wejściu do spółki funduszu emerytalnego Enterprise, czego konsekwencją była emisja akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Powstała największa firma handlowa w Polsce o lubelskim rodowodzie – opowiadał Artur Kawa w 2010 roku.

To właśnie w 2010 roku Grupa Handlowa Emperia świętowała jubileusz 20-lecia obecności na rynku, a droga na szczyt Emperii pod kierownictwem Artura Kawy trwała do 2011 roku. W tym właśnie roku Emperia sprzedała Eurocashowi swoją dystrybucyjną część działalności – Tradis, zostawiając sobie Stokrotki. Nie na długo, bo w 2018 roku sieć sklepów trafiła w ręce litewskiej grupy handlowej Maxima.

Dziś Artur Kawa jest partnerem zarządzającym w założonej wspólnie z **Dariuszem Kalinowskim** grupie inwestycyjnej Harvent Capital.

Grażyna Łojko

W 2006 roku Biznesmenką Dziennika Wschodniego została **Grażyna Łojko**, prezeska Perły Browary Lubelskie. Absolwentka Liceum Ekonomicznego im. Vetterów i ekonomii na UMCS. Karierę zawodową zaczynała w Agromecie, potem pracowała w Narodowym Banku Polskim.

W 1998 roku Grażyna Łojko została wiceprezesem ds. finansowych w Perle Browary Lubelskie, a siedem lat później, w 2005 roku, awansowała na stanowisko prezesa Perły. – Byłam pierwszą kobietą-prezeską w historii browarów. To była duża odpowiedzialność i duże wyzwanie. A ja lubię

wyzwania i lubię pracować – opowiadała Grażyna Łojko w 2007 roku.

Postawiła na ludzi i silną promocję marki – w regionie i w kraju. Równocześnie była zaangażowana w działania na rzecz lokalnej przedsiębiorczości i wsparcia lubelskich firm. W 2007 roku została kanclerzem Lubelskiej Łoży Business Centre Club.

W 2008 roku została odwołana ze stanowiska i jeszcze w tym samym roku została prezeską Górnik Łęczna S.A. – klubu sportowego. W kolejnych latach zasiadała w organach zarządczych i nadzorczych m.in. PGE Dystrybucja, Mostostal Puławy oraz Fundacji UMCS.

Biznesmeni Dziennika Wschodniego

FOT. DW

FOT. DW

Jan Szulżyk

Biznesmenem Roku 2007 Dziennika Wschodniego został **Jan Szulżyk**, dyrektor naczelny POL-SKONE. Pochodzi z małej miejscowości Lipsko-Polesie koło Zamościa. W Zamościu skończył zasadniczą szkołę zawodową o specjalności stolarz. W Bydgoszczy uczył się w Technikum Przemysłu Drzewnego na kierunku meblarstwo. Jest to jedno z renomowanych techników drzewnych w Polsce.

Właśnie w tym zawodzie dostał pierwszą posadę. Zaczął pracować jako suszarnik drewna w Zamojskiej Fabryce Mebli. W 1970 roku został kierownikiem stolarni w Spółdzielni Pracy i jednocześnie rozpoczął studia zaoczne w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na Wydziale Technologii Drewna. Ukończył je w 1977 roku jako inżynier technologii drewna.

W 1990 roku założył firmę POL-SKONE z udziałem

FOT. DW

kapitału zagranicznego, która zajmuje się produkcją drzwi i okien. – Zaczynaliśmy od 120 pracowników. Po kilkunastu latach firma posiadała już trzy fabryki i zatrudniała 900 osób. Jesteśmy jedną z najszybciej rozwijających się firm w Polsce i jednym z największych pracodawców na Lubelszczyźnie – mówił Jan Szulżyk w 2008 roku. – Nasze produkty powstają z wysokiej jakości drewna i spełniają najwyższe standardy związane z ochroną środowiska.

Rodzinna firma kierowana przez Jana Szulżyka przez kolejne lata wyrastała na czołowego polskiego producenta stolarki otworowej. Rocznicą 35-lecia powstania POL-SKONE zbiegła się z zakończeniem sukcesu zarządczej. Kierowanie przedsiębiorstwem w 2025 roku przejął nowy zarząd. Prezesem została **Anna Szulżyk-Maciąg**, a wiceprezesem **Sławomir Szulżyk**. Jan Szulżyk objął funkcję prokurenta samodzielnego oraz doradcy zarządu.

Henryk Polak

Biznesmenem Roku 2008 Dziennika Wschodniego został **Henryk Polak**, prezes Henpolu. Urodził się w Pułtusku, wychował w województwie mazowieckim, w Dąbrowie koło Wyszki. W 1979 roku przeprowadził się z Dąbrowy do Świdnika. – Podjąłem pracę w Bogdanie, później wyjechałem za pracę za granicę – opowiadał Henryk Polak w 2009 roku.

Doświadczenie w budowlance zdobywał, pracując w Niemczech jako cieśla i murarz. Własną działalność rozpoczął od założenia Zakładu Remontowo-Budowlanego w Świdniku, z czasem przekształconego w Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane Henpol. W 2004 roku założył firmę Henpol Sp. z o.o., która budowała m.in. obiekty mieszkaniowe, użyteczności publicznej, sportowe i handlowe. Ze

FOT. DW

Świdnika przeniósł firmę do Lublina i odważnie sięgał po kontrakty budowlane na terenie całego kraju. W ciągu kilku lat firma wyrosła na jedno z największych przedsiębiorstw budowlanych w regionie, z rosnącym tempem listą prestiżowych realizacji.

W 2008 roku Henpol w ekspresowym tempie wybudował Olimp IV,

największy w owym czasie obiekt handlowy w regionie. Wystartował też do przetargu na budowę Stadionu Narodowego w Warszawie.

Z czasem większość kontraktów Henpol realizował w Warszawie i wyglądało na to, że firma rośnie w siłę, a kryzys na rynku budowlanym ją omija. Jeszcze w 2012 roku Henpol odnotował 430 mln zł przychodów, a w 2013 roku **Mirosława Polak**, udziałowiec spółki i żona prezesa Henryka Polaka, znalazła się na liście najbogatszych Polek tygodnika „Wprost” z majątkiem w wysokości 59 mln zł.

I tu dobra passa się skończyła. W styczniu 2014 roku Sąd Okręgowy w Lublinie ogłosił upadłość Henpolu. Zobowiązania wobec partnerów biznesowych, pracowników, ZUS i skarbówki miały sięgać 172 mln zł. Pracę straciło 350 osób.

Raj w Rajgrodzie - tam, gdzie zielona energia napędza rozwój turystyki

O fotowoltaice, magazynach energii i korzystnej pożyczce z Funduszy Europejskich dla Podlaskiego 2021-2027, opowiada dyrektor Pensjonatu Raj, Krzysztof Dzwonkowski.

• Co skłoniło Państwa do montażu instalacji fotowoltaicznej i magazynu energii?

– Przede wszystkim chęć obniżenia kosztów zużycia energii. Dodatkowo, dzięki magazynom energii pełniącym funkcję systemu zabezpieczającego – podobnego do UPS – możemy zagwarantować stabilne dostawy prądu w pensjonacie. To niezwykle ważne przy częstych przerwach w dostawie energii, jakie zdarzają się w naszym regionie.

• Dlaczego wybrali Państwo właśnie instalację 50 kW i magazyn 71,68 kWh?

– Instalacja o mocy 50 kW to rozsądny kompromis między skalą inwestycji a kosztami. Większe instalacje, np. 100 kW, wymagają droższych technologii i dodatkowych pozwoleń, co kilkukrotnie zwiększa koszty. Z kolei magazyn o dużej pojemności daje nam możliwość przechowywania nadwyżek energii słonecznej, a także kupowania tańszego prądu w nocy, gdy produkcja z paneli jest zbyt niska. Ważne jest też bezpieczeństwo – nasz magazyn znajduje się poza budynkiem i ma odpowiednie zabezpieczenia przeciwpożarowe.

• Zdecydowali się Państwo na finansowanie inwestycji poprzez Pożyczkę na energię odnawialną. Dlaczego właśnie ten instrument?

– To bardzo korzystne rozwiązanie – oprocentowanie pożyczki wynosi zaledwie 1 proc., elastyczny okres spłaty dostosowany do naszych możliwości. Dodatkowo połowę kosztów zakupu magazynów pokrywa dofinansowanie.

• Czy proces ubiegania się o pożyczkę był skomplikowany?

– Wręcz przeciwnie – procedura okazała się prosta i przejrzysta.

• Jaką rolę odegrał Fundusz Wschodni sp. z o.o. jako partner finansujący?

– Ogromną. To partner przyjazny firmom, z bardzo kompetentnym zespołem. Pracownicy Funduszu znacząco pomogli nam w wypełnianiu dokumentacji potrzebnej do złożenia wniosku.

• Czy zauważają już Państwo pierwsze oszczędności po uruchomieniu instalacji?

– Inwestycja dopiero ruszyła, ale już odczuwamy duże oszczędności, które pozwalają nam utrzymać ceny usług hotelowych i gastronomicznych na satysfakcjonującym poziomie.

• W jaki sposób magazyn energii wpływa na funkcjonowanie pensjonatu?

– Przede wszystkim zwiększa niezależność energetyczną. Dzięki niemu możemy uniknąć spadków napięcia, które w przeszłości powodowały awarie windy i sprzętu elektronicznego. Oczekujemy także realnych oszczędności w kosztach zakupu energii.

• Czy inwestycja zwiększyła bezpieczeństwo energetyczne działalności?

– Tak, zdecydowanie.

• Czy zauważają Państwo także korzyści wizerunkowe?

– Już teraz widzimy, że goście coraz częściej zwracają uwagę na nasze ekologiczne inicjatywy i pozytywnie o nich

mówią. To pokazuje, że nasze starania nie tylko przynoszą realne efekty dla środowiska, ale również budują wizerunek marki odpowiedzialnej i nowoczesnej, co jest zauważane i doceniane przez klientów.

• Jakiej rady udzieliliby Państwo innym przedsiębiorcom rozważającym skorzystanie z Pożyczki na energię odnawialną?

– Nie ma się nad czym zastanawiać – trzeba działać jak najszybciej. To w zasadzie jak zakup na raty bez oprocentowania. Instalacja fotowoltaiczna i magazyn energii oznaczają niższe rachunki i mniejsze zużycie energii z elektrowni.

• Jakie znaczenie mają tego typu inwestycje dla regionu podlaskiego?

– Ogromne. Żaden inny kredyt bankowy nie jest tak tani i korzystny. Dzięki pożyczce oraz dofinansowaniu do magazynów energii możemy dogonić lepiej rozwinięte części Polski i realnie wspierać rozwój lokalnej gospodarki.

Fundusze Europejskie dla Podlaskiego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

ZAMIESZKAJ W ZIELONEJ CZĘŚCI LUBLINA

Lublin, ul. Jemiołuszki

Gotowe mieszkania czekają
na Ciebie!

www.ekopark-lublin.pl

790 223 223

sprzedaz@ekopark-lublin.pl

Biznesmeni Dziennika Wschodniego

Mirosław Taras

Biznesmenem Roku 2009 Dziennika Wschodniego został **Mirosław Taras**, prezes Lubelskiego Węgla Bogdanka SA. Miłośnik górnictwa i crossowych motocykli. Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na Wydziale Górniczym, specjalizacja: projektowanie i budowa kopalń.

Zaczynał od pracy w kopalni Sońnica na Śląsku, potem rozpoczął karierę w Bogdancie. Przez 17 lat pracował pod ziemią, przechodząc przez wszystkie szczeble kariery zawodowej w kopalni: od sztygara, przez nadsztygara i dyrektora, po wiceprezesa zarządu. – Moim nauczycielem i mistrzem był Stanisław Stachowicz. Uczyłem się od niego właściwie wszystkiego. Zanim podjąłem decyzję, czy brać udział w konkursie na prezesa, spytałem go, czy byłbym dobrym zarządcą w firmie. Powiedział, że tak – opowiadał Mirosław Taras.

W lutym 2008 roku został prezesem Lubelskiego Węgla Bogdanka. Już rok później, w czerwcu 2009 roku, Bogdanka zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych. Z emisji akcji spółka pozyskała 528 mln zł. 2009 rok spółka zamknęła przychodami rządu 1,1 mld zł. Na czysto zarobiła 192 mln zł.

W październiku 2011 roku rozpoczął się próbny rozruch ściany wydobywczej w Polu Stefanów, a już w listopadzie poziom wydobycia węgla osiągnął rekordową wysokość 699 tys. ton. 2011 rok Bogdanka zamknęła rekordowymi przychodami rządu 1,28 mld zł i rekordowym zyskiem netto w wysokości 218 mln zł. Dzięki nowej kopalni wzrosło wydobycie, a pracę dostało ponad 1000 osób.

Tymczasem we wrześniu 2012 roku Mirosław Taras został odwołany ze stanowiska prezesa. Jego droga zawodowa w Bogdancie zakończyła się na dobre. Przez kolejne lata związany był zawodowo z Lubelskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej, Kompanią Węglową i austriackim inwestorem PD Co. Działał jako niezależny ekspert i doradca w branży górniczej i energetycznej.

FOT. DW

Sylwester Bogacki

W 2010 roku po raz pierwszy w historii Złotej Setki wyboru Biznesu do dwóch lubelskich przedsiębiorców: **Sylwestra Bogackiego**

Bogacki jest absolwentem Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie, kierunek zarządzanie i marketing. Ukończył także rachunkowość i finanse przedsiębiorstw w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego oraz studia podyplomowe MBA. Kariere zawodową zaczynał jako kierownik działu marketingu w Lubelskim Przedsiębiorstwie

Budownictwa Ogólnego. W 2003 roku został dyrektorem finansowym LPBO, zaś w latach 2007-2014 był prezesem, a później wiceprezesem deweloperskiej spółki Wikana.

W maju 2014 roku został powołany na stanowisko prezesa zarządu Polskiej Spółki Gazownictwa, wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej PGNiG. Pełnił tę funkcję do 2016 roku. Zasiadał w organach zarząd-

Dębiec, prezes Transhurt sp. z o.o., ukończył studia na Politechnice Lubelskiej na Wydziale Budownictwa. Pracował w LSS „Społem”, potem w PTSB „Transbud-Lublin”. W 1990 roku został jego dyrektorem i przekształcił przedsiębiorstwo w działający do dziś PHUT „Transhurt”. Spółka najpierw była właścicielem Giełdy „Na Górze”, potem powstało Centrum Motoryzacyjno-Techniczne (CMT).

W 2001 roku powstała I część Galerii Olimp, pierwszego centrum handlowego w regionie lubelskim. To był czas, kiedy do Polski szturmem wchodziły zachodnie sieci handlowe. Grzegorz Dębiec przekonywał lokalnych handlowców, że aby przetrwać

FOT. DW

Tadeusz Rybak

Biznesmenem Roku 2011 Dziennika Wschodniego został Tadeusz Rybak, prezes Mostostalu Puławy SA. W 1979 roku ukończył Wydział Mechaniczny Politechniki Lubelskiej. Jest również absolwentem Uniwersytetu DePaul w Chicago. Ukończył też podyplomowe studia na Wydziale Dróg i Mostów Politechniki Warszawskiej.

Pracę w Mostostalu Puławy rozpoczął w 1972 roku, z czasem awansując na technika budowy i kierownika robót montażowych. W 1991 roku objął stanowisko głównego inżyniera

i kierownika oddziału Mostostalu Warszawa w Puławach. Po przekształceniu w 1994 roku w Mostostal Puławy Sp. z o.o., a następnie w spółkę akcyjną, został prezesem zarządu. Od 2014 roku, po przejęciu spółki z rąk kapitału zagranicznego, jest współwłaścicielem Mostostalu Puławy SA.

Firma od lat realizuje inwestycje w przemyśle chemicznym i energetycznym, w Polsce i w Europie. Buduje też mosty, hale sportowe i inne obiekty dla przemysłu. – Jednym z bardziej spektakularnych działań zarządu pod moim

• Biznesmeni Dziennika Wschodniego

i Grzegorz Dębiec

meny Roku dokonali czytelnicy Dziennika Wschodniego. Tytuł trafił do prezesa Wikany, oraz **Grzegorza Dębca**, prezesa Transhurtu.

czych i nadzorczych wielu spółek, m.in. Interbud, Zielone Tarasy, Sanvil, Masters, Multiserwis i TBS LPBO.

Działalność w biznesie łączy z pracą dydaktyczną i naukową. Jest doktorem nauk społecznych, specjalizuje się w polityce mieszkaniowej oraz finansowaniu samorządów lokalnych. Jest prorektorem ds. rozwoju i strategii oraz wykładowcą w Lubelskiej Akademii WSEI.

na rynku, muszą zgromadzić się w jednym miejscu, pod jednym szyldem.

W 2003 roku Dębiec otworzył II część Galerii Olimp, która połączyła centrum handlowe z Centrum Motoryzacyjno-Technicznym. A już dwa lata później powstała III część galerii. W 2010 roku, zaraz po III części, powstała IV część Olimp.

– Kończąc czwartą część Olimp, weszliśmy w sam środek kryzysu. Ale dziś Olimp IV jest naszą wizytówką. Praktycznie cała powierzchnia jest wynajęta – opowiadał Grzegorz Dębiec w 2011 roku.

Planował kolejne inwestycje w Olimpie i wokół Olimp. Zapowiedział, że w Olimpie powstanie pierwsze w Lublinie Multikino,

kręgielnia, park zabaw dla dzieci i restauracje. Wszystkie te obietnice wkrótce zrealizował. Ludzie w centrum handlowym chcą nie tylko zrobić zakupy. Potrzebują też rozrywki i my im to oferujemy – mówił Dębiec.

Po V Olimpie przyszła pora na realizację kolejnych marzeń. Był nim Zeus Apartments, dom studencki z mikroapartamentami wykończonymi pod klucz. – Studenci będą tu mieli w pobliżu wszystko: sklepy, siłownię, kino, gastronomię i McDonald's z dobrą kawą – zapowiedział Dębiec.

Tę obietnicę również zrealizował. Jego marzeniem jest postawienie najwyższego w Lublinie wieżowca biurowego.

kierownictwem było przejęcie w 2014 roku Mostostalu Puławy od kapitału zagranicznego. Po zmianie układu właścicielskiego firmą zarządza kapitał w 100 proc. polski, z dużym udziałem wyższego managementu przedsiębiorstwa – mówił Tadeusz Rybak.

I dodaje: Mostostal Puławy SA to dzisiaj synonim prestiżu, solidności i profesjonalizmu. Firma jest nie tylko miejscem pracy, ale również gwarantem bezpieczeństwa ekonomicznego dla wielu rodzin.

Jan Hajduk

Biznesmenem Roku 2012 Dziennika Wschodniego został **Jan Hajduk**, prezes Sigma SA, który karierę zawodową zaczynał w nieistniejących już kopalniach wałbrzyskich. Potem przyszła pora na pracę w Bogdanie. Bazując na doświadczeniach zdobytych w branży górniczej, założył w 1996 roku w Baraku pod Lublinem spółkę Sigma, zajmującą się wdrażaniem nowych rozwiązań w zakresie projektowania oraz produkcji maszyn, urządzeń i kompleksowych technologii dla potrzeb przemysłu wydobywczego.

Sigma ma własne biuro konstrukcyjno-technologiczne oraz nowoczesny i rozbudowany park maszynowy. Współpracuje z jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz uczelniami wyższymi, dzięki czemu systematycznie wprowadza nowatorskie i innowacyjne rozwiązania, z których znana jest w branży.

Linie technologiczne produkowane przez Sigma SA znalazły zastosowanie w wielu zakładach przetwarzających odpady w Polsce. Maszyny i urządzenia produkowane przez Sigmę pracują w Argentynie, Czechach, Turcji, Bośni, Kolumbii, Meksyku i we wszystkich kopalniach węgla kamiennego w Polsce.

– Nowoczesna i konkurencyjna firma to przede wszystkim myślenie w perspektywie długoterminowej i stawianie na innowacyjny produkt – mówił Jan Hajduk w 2013 roku.

Firma przez lata słynęła z wysokiej etyki biznesowej i polityki pro-pracowniczej. Była liderem w pozyskiwaniu unijnych funduszy.

Od stycznia 2018 roku prezesem Sigma SA jest **Paweł Hajduk**, a wiceprezesem **Wojciech Hajduk**. Jan Hajduk jest prokurentem.

Bądź EKO z apką KOM-EKO

POBIERZ
Google Play

POBIERZ
App Store

**POBIERZ
BEZPŁATNIE**

**UŁATWIA
GOSPODARKE
ODPADAMI**

www.ekoapp.com.pl

in222 28

FUNDACJA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „TACY SAMI”

ul. Narutowicza 74a, 20-019 Lublin, tel. 81 532 79 79, mail: tacysami@op.pl
PKO SA 67 1240 2382 1111 0010 2128 4280
KRS 0000086057

W grudniu 1991 roku powstał oddział Lubelski Fundacji „Sprawni Inaczej”, której od 1998r. Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” jest uniwersalnym sukcesem.

W grudniu 1993 r. został przez Fundację założony Ośrodek Terapeutyczny, będący pierwszą placówką opiekuńczo-wychowawczą dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, a następnie pierwszą placówką specjalistyczną wsparcia dziennego dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, która działa do dziś.

Ośrodek Terapeutyczny jest specjalistyczną placówką, działającą bez mała 33 lata. Placówka obejmuje swoim wsparciem dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, zamieszkujące miasto Lublin i ich rodziny. Udziela wsparcia indywidualnego i grupowego grupie 19 dzieci i wspiera ich rodziny z zakresu indywidualnej terapii mowy, indywidualnej terapii pedagogicznej, terapii zajęciowej z psychologiem, terapii relaksacyjnej, zajęć SI, muzykoterapii, plastyki, dogoterapii, hipoterapii, zajęć TUS - trening umiejętności społecznych i zajęć wychowawczych. Prowadzone są również grupy wsparcia dla rodziców oraz konsultacje dla nich z zakresu prowadzonych terapii. Dla wychowanków prowadzone są również imprezy okolicznościowe i integracyjne.

Praca Ośrodka Terapeutycznego była i jest inspiracją do podjęcia innych działań i programów na rzecz głównie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Na przełomie wieków organizowano pionierskie programy takie jak: akcja „Drzwi otwarte”, audycje radiowe instruktażowe, Szkółka Niedzielną, Poradnia na Kółkach – dedykowane do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością z terenów wiejskich i małych miast.

Na bazie pracy Ośrodka stworzono program pn. „Bon Terapeutyczny”, będący instrumentem finansowania placówek trzeciego sektora, prowadzących rehabilitację społeczną, jak również program „Trzy filary wsparcia osób z niepełnosprawnościami” i „Bon Prozatrudnieniowy”.

Obecnie Fundacja bierze czynny udział w pracach nad ustawą o asystencji OsZ.

W ubiegłym okresie prowadzono liczne imprezy integracyjne, którym patronował Dziennik Wschodni. Prace placówki dla dzieci z niepełnosprawnościami przez niemal cały okres finansuje PFRON w ramach zadań zleczanych, jak również Miasto Lublin za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” była założycielem i jest członkiem Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, jak również założycielem Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych, a także jednym, z sygnatariuszy porozumienia pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a samorządem Miasta Lublin.

Ze wsparcia Fundacji od 1991r. skorzystało niemal 1000 dzieci z niepełnosprawnością, jak również ich rodziny.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

MOPR
Lublin

organizacja
pożytku publicznego

opp 1,5%

PREZIDENT
MIASTA LUBLINA

in233 09

RYNEK

ELIZÓWKA

SOKI 100%
z polskich owoców

Dostępne na
Rynku Elizówka

Lubelski Rynek Hurtowy S.A.
ul. Szafranowa 6, 21-003 Ciecierzyn

www.elizowka.pl

Lubelskie już dziś jest ojczyzną wielu marek

W związku z 30-leciem Złotej Setki „Dziennika Wschodniego” z **Jarosławem Stawiarskim**, marszałkiem Województwa Lubelskiego rozmawia **Paweł Puzio**.

• **Panie marszałku, trzydzieści lat Złotej Setki to w pewnym sensie trzydzieści lat gospodarczej historii Lubelszczyzny. Co pana zdaniem przez ten czas zmieniło się najbardziej?**

– Końcówka XX wieku była niewątpliwie dla regionu niezwykle bolesna. Likwidacja lub drastyczne ograniczenie produkcji w gigantach przemysłowych (takich jak np. Fabryka Samochodów Ciężarowych w Lublinie) wywołały masowe bezrobocie strukturalne. Region zmagał się z łatką tzw. „Polski B”, niskimi płacami i odpływem młodych kadr. Momentem zwrotnym, który uruchomił potężny napływ funduszy strukturalnych, było wejście do Unii Europejskiej. Środki europejskie pozwoliły na dokonanie skoku rozwojowego w wielu obszarach regionalnej gospodarki. Przede wszystkim nastąpił przełom infrastrukturalny. Jeszcze trzy dekady temu brak dróg szybkiego ruchu obniżał znacząco naszą atrakcyjność inwestycyjną. Rozbudowa i przebudowa systemu dróg S12, S17, S19, i A2 w całym województwie zakończyła erę – bardzo dolegliwej dla mieszkańców – izolacji komunikacyjnej Lubelskiego i znacząco zwiększyła dostępność stolicy województwa oraz ośrodków regionalnych. Doczekaliśmy się także „okna na świat”, czyli Portu Lotniczego. Miejscem scalającym wszystkie formy transportu w stolicy regionu stał się Dworzec Lublin, który integruje różne rodzaje transportu zbiorowego i tworzy węzeł komunikacji publicznej.

Trzeba też zauważyć ogromne inwestycje w ochronę zdrowia i modernizację szpitali. Budowa Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, a także gros inwestycji w największym w regionie Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego na dobre odmieniły oblicze lubelskiej służby zdrowia. Po kilku dekadach oczekiwania wreszcie ukończono tzw. Teatr w Budowie, który dziś funkcjonuje jako Centrum Spotkania Kultur.

Rzeczą wymagającą szczególnego podkreślenia w aktualnej sytuacji jest wysoki poziom aktywności gospodarczej mieszkańców naszego regionu. Obecnie w województwie lubelskim zarejestrowanych mamy blisko 223 tysiące podmiotów gospodarczych. Z najnowszych danych z czerwca br. roku wynika, że w ciągu roku liczba firm w regionie wzrosła o 1,8%. Główną siłą napędową lokalnej gospodarki pozostaje sektor prywatny, a przedsiębiorcy najchętniej stawiają na jednoosobowe działalności oraz spółki kapitałowe. Aby zilustrować tezę, podam tylko, że obecnie na 10 tys. ludności przypada 837 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Podmioty te prowadziły działalność gospodarczą głównie w sekcjach: handel, naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Natomiast wśród podmiotów sektora publicznego dominowały podmioty zajmujące się edukacją.

• **DOKOŃCZENIE NA STR. 54**

lubelskie
Smakuj życie!

VI LUBELSKIE FORUM TURYSTYKI

JANÓW LUBELSKI

28-29 października 2026 r.

ORGANIZATOR:

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

PATRONAT HONOROWY:

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

PARTNER:

LCK
LUBELSKIE CENTRUM
KONFERENCYJNE

PATRONAT MEDIALNY:

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 52

• Czy Lubelskie przestało już być regionem „goniącym” bogatsze województwa Polski, czy nadal mamy do odrobienia znaczący dystans?

– Jeśli spojrzymy na dynamikę rozwoju, to z całą pewnością można powiedzieć, że nasze województwo radzi sobie świetnie. Jesteśmy jednym z krajowych liderów wzrostu PKB rok do roku: wskaźnik wzrostu PKB w regionie lubelskim wyniósł aż +9,2% r/r, co dało województwu 1. miejsce w Polsce pod względem dynamiki. Co prawda, wciąż nie osiągamy takich wyników jak bogate regiony, ale w ostatnich latach efektywność tego pościgu jest bezprecedensowa. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę, ekspansji sektora IT oraz dynamicznym średnim firmom prywatnym przełamana została bariera dystansu cywilizacyjnego.

Oczywiście nie wszystkie wskaźniki wyglądają równie optymistycznie. Mimo najszybszego wzrostu procentowego, tzw. efekt bazy powoduje, że w liczbach bezwzględnych Lubelszczyzna wciąż zamyka krajową stawkę: PKB per capita (w przeliczeniu na jednego mieszkańca) dla regionu lubelskiego wyniósł 68,8 tys. zł, co stanowi 70,6% średniej krajowej. Sytuację ekonomiczną w województwie lubelskim można określić jako stabilną, ale jednocześnie jest ona bardzo zróżnicowana geograficznie. Inaczej to wygląda w samym Lublinie i większych ośrodkach, inaczej w powiatach, głównie we wschodniej części województwa.

Liderem wzrostów na Lubelszczyźnie jest przetwórstwo przemysłowe. Równie pozytywne sygnały płyną z sektora zakwaterowania i gastronomii, a lokalni hotelarze i restauratorzy z dużym optymizmem oceniają bieżący sezon wakacyjny. Pozytywny trend w regionie potwierdza także ożywienie na rynku motoryzacyjnym. Spory niepokój natomiast budzą wyniki branży informacji i komunikacji, która dotychczas bardzo dynamicznie się rozwijała. Sektor nowoczesnych technologii zanotował bardzo duże spadki. Wskaźnik koniunktury dla tego obszaru spadł o 53,4%. Tak głębokie załamanie nastrojów wśród przedsiębiorców z branży IT pokazuje, że rynek usług cyfrowych i programistycznych w regionie mierzy się obecnie z poważnym kryzysem.

Dlatego jako samorząd musimy bardzo uważnie śledzić te rynkowe trendy. Dzięki różnorodnym instrumentom mamy pewien wpływ na wyznaczanie kierunków rozwojowych całego regionu oraz tworzenie jak najlepszych warunków dla firm i innych podmiotów. Chcemy z tych narzędzi jak najlepiej korzystać. W dłuższej perspektywie przełoży się to, mam nadzieję, na stałe zwiększanie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej Lubelskiego.

• Przez lata naszą siłą było rolnictwo i przemysł spożywczy. Jakie branże mają szansę stać się nowymi gospodarczymi specjalizacjami Lubelszczyzny?

– Rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy to od dziesięcioleci fundamentalne obszary naszej regionalnej gospodarki. Sektor ten nie tylko przetrwał trudne lata transformacji ustrojowej, ale przeszedł głęboką modernizację – z tradycyjnego źródła utrzymania stał się w wielu przypadkach wysoce wyspecjalizowaną, innowacyjną gałęzią przemysłu przetwórczego. Na Lubelszczyźnie silną pozycję zajmują marki o znaczeniu ogólnokrajowym i europejskim (Maspex, Grupa Colian, Herbapol-Lublin, Crop's / Agram, SVZ).

Strategia Rozwoju, a także Regionalna Strategia Innowacji WL jasno wskazują, że tradycyjna siła rolnictwa powinna być łączona z nowoczesnością. Stąd koncepcja tzw. inteligentnych specjalizacji regionu, w których „Zielona gospodarka” i „Żywność wysokiej jakości” są rozwijane ramie w ramie z biotechnologią, medycyną oraz technologiami cyfrowymi (IT). Rolnictwo przestało być jedynym motorem napędowym, stając się jednym z kilku nowoczesnych filarów regionu. Choć Lubelszczyzna wciąż kojarzona jest z silnym sektorem agro, tradycyjne przetwórstwo spożywcze ustąpiło miejsca zaawansowanemu przemysłowi maszynowemu. Obecnie to sprzęt transportowy stanowi najważniejszą grupę towarową, generującą ponad 4 mld złotych przychodu, co stanowi blisko 18% całego eksportu

- Trzeba też zauważyć ogromne inwestycje w ochronę zdrowia i modernizację szpitali. Budowa Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, a także gros inwestycji w największym w regionie Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego na dobre odmieniły oblicze lubelskiej służby zdrowia. Po kilku dekadach oczekiwania wreszcie ukończono tzw. Teatr w Budowie, który dziś funkcjonuje jako Centrum Spotkania Kultur.

regionu. Gdy dodamy do tego miliardowe zyski ze sprzedaży urządzeń elektrycznych, produktów chemicznych oraz żywych zwierząt, wyłania się obraz regionu o zdywersyfikowanym i silnym przemyśle, który potrafi zamienić myśl technologiczną w realny sukces finansowy.

Z drugiej strony rosnąca liczba mieszkańców wymagających leczenia i rehabilitacji (starzejące się społeczeństwo, choroby cywilizacyjne, zdecydowane wydłużenie okresu życia) spowodowała, że usługi prozdrowotne, uzdrowiskowe, a także gospodarka senioralna stają się w sferze publicznej coraz bardziej istotną dziedziną. Te zachodzące od wielu już lat procesy uwzględnia Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, której jednym z celów strategicznych jest „Innowacyjny rozwój gospodarki oparty na zasobach i potencjałach regionu”. Powstała nowa inicjatywa pn. „Lubelskie Uzdrowiska”. Projekt jest szansą na rozwinięcie dodatkowej specjalizacji gospodarczej, przynoszącej wymierne korzyści (m.in. promocyjne, finansowe) poprzez np. rozwój funkcji uzdrowiskowych, jak i sektora turystycznego. To strategiczny ruch mający przekształcić potencjał naturalny regionu w nowoczesną gałąź ekonomii, opartą na usługach prozdrowotnych, turystyce medycznej i gospodarce senioralnej.

zupełnie nowy rozdział dla lokalnego biznesu otwiera również ujęcie w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 pięciu nowych priorytetów obronnościowych, na które przeznaczono blisko 250 mln euro,

FOT. UMWL

czyli ponad 1 mld zł. To zielone światło dla uruchomienia dotacji na rozwój przemysłu obronnego oraz technologii podwójnego zastosowania. Dla firm z Lubelszczyzny oznacza to unikalną szansę na zdobycie pozycji lidera w sektorze bezpieczeństwa i unowocześnienie produkcji. Do programu dodano 5 nowych priorytetów, oferujących wsparcie w formie dotacji. Są to:

- **XIV. Przemysł obronny z alokacją 30 mln euro w ramach EFRR** (prawie 128 mln zł), dotyczący zwiększenia zdolności produkcyjnych i usługowych przedsiębiorstw działających w sektorach bezpieczeństwa i obronności, jak i tych wytwarzających produkty i usługi podwójnego zastosowania (zarówno do celów militarnych, jak i cywilnych);
- **XV. Bezpieczeństwo wodne z alokacją blisko 35 mln euro z EFRR** (blisko 149 mln zł), dotyczący m.in. budowy/przebudowy/remontu ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni oraz doposażanie tej infrastruktury w rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo, cyberbezpieczeństwo i niezawodność (zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych), wsparcia szpitali i innych budynków użyteczności publicznej w zakresie zapewnienia źródeł zaopatrzenia w wodę, w tym infrastrukturę do ujmowania wody na wypadek awarii/sytuacji kryzysowej;
- **XVI. Odporna infrastruktura krytyczna z alokacją ponad 125 mln euro z EFRR** (niemal 532 mln zł), dotyczący m.in. wsparcia krytycznej na poziomie lokalnym/regionalnym infrastruktury szpitali i ratownictwa medycznego w zakresie przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego, w tym inwestycje w sprzęt i wyposażenie medyczne, magazyny z wyposażeniem związane z przygotowaniem do sytuacji kryzysowych;
- **XVII. Obronność i bezpieczeństwo EFS+ z alokacją 49 mln euro z EFS+** (prawie 210 mln zł), dotyczący m.in. szkoleń i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy w zakresie bezpieczeństwa/obronności cywilnej dla ludności w zakresie gotowości cywilnej;
- **XVIII. Dekarbonizacja EFS+ z alokacją blisko 10 mln euro z EFS+** (ponad 42 mln zł), dotyczący m.in. szkoleń i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy w zakresie związanym z dekarbonizacją.

- Strategia Rozwoju, a także Regionalna Strategia Innowacji WL jasno wskazują, że tradycyjna siła rolnictwa powinna być łączona z nowoczesnością. Stąd koncepcja tzw. inteligentnych specjalizacji regionu, w których „Zielona gospodarka” i „Żywność wysokiej jakości” są rozwijane ramię w ramię z biotechnologią, medycyną oraz technologiami cyfrowymi (IT). Rolnictwo przestało być jedynym motorem napędowym, stając się jednym z kilku nowoczesnych filarów regionu. Choć Lubelszczyzna wciąż kojarzona jest z silnym sektorem agro, tradycyjne przetwórstwo spożywcze ustąpiło miejsca zaawansowanemu przemysłowi maszynowemu.

Wskazane priorytety są kluczowe dla budowy odporności i bezpieczeństwa naszego regionu w sytuacjach kryzysowych, szczególnie w kontekście jego przygranicznego położenia i obecnej sytuacji na Wschodzie budzącej wiele niepokoju wśród mieszkańców województwa.

• Miliardy złotych środków europejskich trafiły i nadal trafiają do naszego regionu. Jak sprawić, żeby po zakończeniu tej perspektywy zostały po nich nie tylko drogi i budynki, ale przede wszystkim silniejsze firmy?

– Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. do końca bieżącej perspektywy finansowej, tj. do 2027 r., Województwo Lubelskie łącznie pozyskało blisko 6,7 mld euro wsparcia ze środków UE (29 mld zł), co stanowi prawie 3% wszystkich funduszy przeznaczonych dla Polski. Dzięki nim przed naszym regionem otworzyły się zupełnie nowe możliwości rozwoju. W ramach tych środków zrealizowano inwestycje, które zmieniły wizerunek regionu.

Transport jest jednym z ważniejszych obszarów, na który przeznaczono dotychczas najwięcej środków UE – blisko 1 mld euro, czyli ponad 4 mld zł. To blisko 1000 km strategicznych, nowych i przebudowanych dróg. Szczególnie odczuwają to firmy logistyczne, które potrzebują dobrych korytarzy transportowych, dających m.in. możliwość skrócenia czasu dostaw. Wspomnieć należy również kolejny raz o budowie Dworca Metropolitalnego w Lublinie. Wartość tego projektu wyniosła ponad 345 mln zł, z czego dofinansowanie z FE stanowiło prawie 197 mln zł. Przedsięwzięcie to przyczyniło się niewątpliwie do większej wygody podróżnych korzystających z transportu publicznego.

Zdecydowanie największa pula środków unijnych została jednak przeznaczona na wsparcie przedsiębiorców i przedsiębiorstw, tj. ponad 1 mld euro, czyli prawie 5 mld zł. Ponad 11 tys. przedsiębiorstw otrzymało wsparcie, m.in. w formie dotacji i pożyczek. Zaś w samej perspektywie 2021-2027 wsparciem zostało objętych ponad 1 tys. firm.

Chcę podkreślić, że województwo lubelskie pozytywnie wyróżnia się pod względem udziału MŚP wprowadzających innowacje, a jego bez wątpienia największym potencjałem jest relatywnie wysoka na tle kraju aktywność sektora nauki w działalności B+R. Ponadto region odznacza się bardzo wysokim poziomem aktywności patentowej w kraju w relacji do średniej krajowej. W roku 2025 zgłoszono 270 wynalazków, co uplasowało nas na 6. miejscu w rankingu województw. Ponadto przeciętnie wysoka aktywność patentowa uwidacznia się przede wszystkim w sektorze nauki. Z danych Urzędu Patentowego wynika, że z 239 patentami w roku 2025 jesteśmy czwartym województwem w Polsce, a Politechnika Lubelska jest liderem wśród uczelni wyższych w rankingu krajowych i zagranicznych podmiotów zgłaszających według liczby patentów udzielonych w 2025 r. Region może się pochwalić wysokim poziomem umiędzynarodowienia nauki na tle kraju w kontekście liczby studentów zagranicznych – łącznie na wszystkich uczelniach kształci się ponad 60 tys. osób, w tym blisko 8 tys. studentów zagranicznych. Współczynnik umiędzynarodowienia w roku akademickim 2025/2026 wynosił 12,78 proc.

• **DOKOŃCZENIE NA STR. 56**

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 55

-W mojej ocenie w celu utrzymania trwałości efektów wsparcia uzyskanych na przestrzeni wszystkich perspektyw warto dalej koncentrować się na współpracy z podmiotami badawczymi. Zacieśnianie współpracy pomiędzy lubelskimi naukowcami a lokalnymi firmami oraz możliwość zastosowania wyników ich wspólnych badań w produkcji już wpływa i będzie wpływać z pewnością pozytywnie na poziom innowacyjności i konkurencyjności gospodarki Lubelskiego oraz warunkować tempo wzrostu takich choćby obszarów, jak: biotechnologia, farmacja, technologie informatyczne czy nowoczesne usługi. Nadrzędnym celem powinno być jak najefektywniejsze spinanie wiedzy naukowej z praktyką gospodarczą, rozwijanie kompetencji zawodowych oraz wspieranie innowacyjności i transferu technologii.

Strategiczna współpraca nauki i biznesu ma nie tylko kształcić nową kadrę inżynierów, ale stać się silnym impulsem gospodarczym dla całego regionu. Daje to zdecydowanie większe szanse na znaczący rozwój firm i przedsiębiorstw na terenie województwa, które współpracując z innymi gałęziami gospodarki, zyskują zdecydowanie lepszą jakość w swojej działalności i szansę na zaistnienie na rynku nie tylko krajowym, ale też międzynarodowym.

• Co musi się wydarzyć, aby firma z Lubelszczyzny nie była tylko dużą firmą regionalną, ale stawała się marką ogólnopolską albo globalną?

-Warto zauważyć, że Lubelskie już dziś jest ojczyzną wielu marek, które z sukcesem przełamały barierę regionalną. Część z nich to absolutni liderzy na rynku ogólnopolskim, a niektóre firmy z powodzeniem konkurują na arenie międzynarodowej. Jako samorząd od wielu lat realizujemy np. projekt pn. „Marketing Gospodarczy” Województwa Lubelskiego. Wyjazdy na misje gospodarcze oraz prestiżowe targi stwarzają rodzimym firmom okazję do zaprezentowania swojej unikalnej oferty na najbardziej wymagających rynkach zewnętrznych. Realizowane programy jak m.in. „Promocja marki innowacyjnych MŚP” są szansą dla polskich przedsiębiorstw, które planują rozszerzyć swoją działalność na rynki międzynarodowe, szczególnie w kontekście możliwości, jakie niosą ze sobą światowe wydarzenia, w których Województwo Lubelskie bierze udział oraz daje możliwość rokującym firmom na zaistnienie na Wystawach Światowych typu Expo 2025 Osaka/Kansai w Japonii.

Drugi projekt „Marka Lubelskie” ma wspierać promocję lokalnych produktów, usług i firm. Obecnie trwa nabór do XXI edycji projektu gospodarczego Marka LUBELSKIE, którego organizatorem jest Województwo Lubelskie. Aktualnie certyfikat Marka LUBELSKIE posiada 117 firm z regionu. Oznacza to dołączenie do grona firm, których produkty i usługi są wizytówką województwa lubelskiego w kraju i na rynkach zagranicznych. Projekt promuje lokalne przedsiębiorstwa, które poprzez jakość, innowacyjność, odpowiedzialność oraz zaangażowanie przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku województwa lubelskiego.

Stałe inwestowanie w innowacyjne rozwiązania podnosi nie tylko jakość produkcyjną, ale daje możliwość przedsiębiorcom na rozwój i ekspansję poza rynek lokalny. Mają możliwość korzystania ze wsparcia poprzez:

- **Politykę Spójności 2021-2027 w województwie lubelskim (zrealizowano już 1226 projektów o łącznej wartości ogółem 7,1 mld zł i wartość wkładu UE 5,6 mld zł);**
- **Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027**
  - **Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju (do końca 2024 roku udzielił 427 pożyczek na kwotę ponad 281,1 mln zł);**
  - **Krajowy Plan Odbudowy(do końca 2024 r. beneficjenci z województwa lubelskiego zawarli ponad 52,6 tys. umów, a łączna wartość inwestycji wyniosła prawie 43 mld zł, w tym wartość dofinansowania ok. 14,7 mld zł, co stanowi ok. 15% wartości dofinansowania dla całego kraju).**
- **Województwo sąsiaduje z Ukrainą i Białorusią. Czy nasze położenie jest dziś bardziej gospodarczym**

- Zdecydowanie największa pula środków unijnych została jednak przeznaczona na wsparcie przedsiębiorców i przedsiębiorstw, tj. ponad 1 mld euro, czyli prawie 5 mld zł. Ponad 11 tys. przedsiębiorstw otrzymało wsparcie, m.in. w formie dotacji i pożyczek. Zaś w samej perspektywie 2021-2027 wsparciem zostało objętych ponad 1 tys. firm.

obciążeniem, czy w dłuższej perspektywie może stać się ogromnym atutem regionu?

- Obecnie Lubelszczyzna płaci niejako „podatek od geografii”, zmagając się z niepewnością i zamrożeniem rynków wschodnich, ale jestem przekonany, że w dłuższej perspektywie nasze położenie to szansa dla lubelskich firm budowlanych, logistycznych, produkcyjnych (maszyny) oraz sektora IT i doradczego. Inwestycje w infrastrukturę, takie jak autostrada A2 do granicy, droga ekspresowa S12 do Dorohuska oraz ukończona wschodnia oś S19 (Via Carpatia), nie powstały bez powodu. Województwo lubelskie posiada już gotową sieć do obsługi potężnych strumieni towarowych na osiach północ-południe oraz wschód-zachód. Euroterminal w Małaszewiczach (nawet przy obecnych ograniczeniach) czy rozbudowywane suche porty przeładunkowe na granicy z Ukrainą będą w moim przekonaniu kluczowymi punktami celnymi i logistycznymi Europy.

Liczymy, że w nieodległej perspektywie wschodnia granica przestanie być barierą, a stanie się linią łączącą dwa potężne rynki. Stolica województwa lubelskiego – Lublin – ma szansę ugruntować pozycję metropolii transgranicznej w obszarze edukacji, technologii medycznych i wymiany handlowej dla zachodniej Ukrainy. Jednak strategiczne przygotowanie infrastruktury (drogi, magazyny, lotnisko) oraz budowanie relacji z partnerami ukraińskimi już teraz pozycjonuje nasz region jako przyszłego beneficjenta stabilizacji na Wschodzie.

• Czy Lublin rozwija się gospodarczo szybciej niż reszta województwa? I jak uniknąć sytuacji, w której silna stolica regionu będzie rosła, a mniejsze miasta będą traciły mieszkańców i firmy?

- To prawda, że rozwój regionu jest silnie scentralizowany. Potwierdzają to twarde dane: np. najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą jest zarejestrowanych w Lublinie – 23,0 proc. ogółu zarejestrowanych osób fizycznych (38,2 tys.) natomiast w powiecie parczewskim najmniej – 1,3 proc. (2,1 tys.). Obecnie stopa bezrobocia w Lublinie wynosi 4,3 proc., a w powiecie włodawskim, hrubieszowskim czy krasnostawskim są to już wartości dwucyfrowe, co świadczy o tym, że mamy do czynienia z utrwalonymi problemami lokalnej gospodarki i rynku zatrudnienia.

Na horyzoncie rysuje się jeszcze jeden problem – zmiany demograficzne. Już w 2019 roku przy okazji prac nad strategią regionalną zdawaliśmy sobie sprawę, że trzeba zmierzyć się z konsekwencjami tego zjawiska. Obecnie udział osób w wieku 60 lat i więcej wynosi w Lubelskiem 27,9 proc., przy średniej krajowej 26,6 proc. Według prognoz GUS liczba ludności naszego województwa może spaść z 1,99 mln osób w 2024 roku do ok. 1,48 mln osób w 2060 roku. Prowadzenie w tej sytuacji polityki „szytej na miarę” wymaga wypracowania elastycznych narzędzi dopasowanych do lokalnych potrzeb. Jeśli polityka rozwojowa nie uwzględni specyfiki danego obszaru, różnorodności potrzeb i potencjałów, różnice strukturalne będą się pogłębiać. Procesy depopulacyjne to z pewnością wyzwania wymagające wdrożenia nowych modeli polityki regionalnej.

Dotychczasowe wysokie tempo rozwoju gospodarczego i zrównoważona polityka sprawiły, że Lublin znalazł się w zestawieniu Oxford Economics jako jedno z najszybciej rozwijających się miast w Europie. Zajął także topowe miejsca w krajowych rankingach miast najlepszych do życia. Oczywiście taka sytuacja stwarza ryzyko tzw. drenażu kapitału. Miasto przyciąga najzdolniejszych mieszkańców z regionu, co przyczynia się do stopniowego wyludniania się mniejszych powiatów województwa. Zależy nam więc tym bardziej, by dostrzegając odmienne potencjały w różnych częściach woje-

wództwa, uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju i realizować potrzebne mieszkańcom inwestycje.

Dlatego nasze działania będą się skupiały na ułatwianiu mieszkańcom codziennego dojazdu do pracy bez konieczności przeprowadzki. Stawiamy mocno na rozwój transportu kolejowego w regionie. Powołaliśmy własną samorządową spółkę kolejową, która ma zająć się przewozami regionalnymi. Równolegle realizujemy największy w historii pakiet inwestycji w ramach programu Kolej+, którego województwo lubelskie jest niekwestionowanym liderem. Nasz region zabezpieczył rekordową kwotę 4,246 miliarda złotych brutto (czyli blisko 3,5 miliarda złotych netto), wyprzedzając pod względem wartości alokacji wszystkie pozostałe województwa w Polsce. To niemal jedna trzecia całego ogólnopolskiego budżetu programu. Powstaną połączenia między innymi do Kraśnika, Janowa Lubelskiego, Łęcznej i Włodawy. Dzięki elektryfikacji tras pojedziemy też znacznie szybciej w kierunku Zamościa, Parczewa oraz Łukowa.

Ważne jest, by stolica regionu i okoliczne powiaty nie traktowały się jak konkurenci, lecz jak partnerzy. Myślę tu o wspólnym aplikowaniu o fundusze unijne na projekty, łączące metropolię z mniejszymi sąsiadami. Do dyspozycji są m.in. takie narzędzia, jak Związki Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz budowanie partnerstw. Trwa także proces gospodarczego ożywienia ośrodków miejskich w regionie. Samorząd województwa przeznaczył rekordowe środki na walkę z degradacją przestrzenną. Rewitalizacja zaniedbanych obszarów miejskich stanowi jedno z kluczowych narzędzi zrównoważonego rozwoju lokalnego. Jej celem jest nie tylko odnowa infrastruktury, wzrost wartości nieruchomości, lecz przede wszystkim poprawa warunków życia mieszkańców, ich aktywizacja zawodowa i wzmocnienie potencjału społeczno-gospodarczego danego terenu. Jeśli będzie skutecznie przeprowadzona – przy wsparciu z Funduszy Europejskich – przyniesie z pewnością wymierne korzyści zarówno dla wspólnoty lokalnej, jak i całego regionu.

W ostatnim czasie realizowane są również dwa kluczowe zadania drogowe, które mają fundamentalne znaczenie dla układu komunikacyjnego województwa. Pierwszym z nich jest rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 820 na odcinku Sosnowica – Ludwin. Trasa o długości ponad 19 km łączy powiaty parczewski i łęczyński, stanowiąc główną arterię dla rolnictwa oraz dynamicznie rozwijającego się sektora turystycznego na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim. Drugim filarem inwestycji jest rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 830. Choć odcinek od granicy Lublina do węzła „Lublin Szerokie” liczy 3 km, jego znaczenie gospodarcze jest strategiczne. To kluczowe połączenie stolicy województwa z zachodnią częścią aglomeracji oraz drogą ekspresową S19. Dla firm logistycznych i produkcyjnych operujących w okolicach Lublina oznacza to skrócenie czasu transportu i lepszy dostęp do korytarzy międzynarodowych. Działań równoważących dysproporcje rozwojowe regionu jest, jak widać, z naszej strony sporo.

• Co dziś najbardziej ogranicza rozwój przedsiębiorstw w Lubelskiem: brak pracowników, demografia, infrastruktura, dostęp do kapitału, biurokracja czy coś zupełnie innego?

– Na ten temat nie musimy dywagować. Dane GUS dotyczące koniunktury gospodarczej w lipcu br., mówią jasno: w tej chwili

przedsiębiorcy z Lubelskiego wskazują na rosnące koszty pracy i obciążenia podatkowe jako główne hamulce dla dalszego rozwoju. Dla ponad 80 proc. badanych firm w regionie największym zagrożeniem ich stabilności finansowej w najbliższym kwartale będą drastycznie rosnące ceny energii oraz paliw. Województwo lubelskie wpisuje się w ogólnopolski trend utrzymywania inwestycji na poziomie z roku ubiegłego zamiast ich gwałtownego zwiększania. Głównym hamulcem dla lubelskich firm pozostają rekordowo wysokie koszty zatrudnienia oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Przedsiębiorcy z naszego regionu, planując zakupy na resztę 2026 roku, stawiają przede wszystkim na modernizację maszyn i urządzeń, co ma pomóc w zwiększeniu wydajności przy rosnącej presji płacowej.

Alarmujące nastroje panują natomiast w lubelskiej branży informacji i komunikacji. Sektor nowoczesnych technologii, który dotychczas uchodził za koło zamachowe nowoczesnej gospodarki, zaliczył potężne tąpnięcie. Wskaźnik koniunktury dla tego obszaru spadł o 53,4 proc., co stanowi najgłębszy i najbardziej gwałtowny regres w całej Polsce. Tak poważne załamanie nastrojów wśród przedsiębiorców z branży IT pokazuje, że rynek usług cyfrowych i programistycznych w regionie mierzy się obecnie z kryzysem popytu lub gwałtowną korektą kosztów operacyjnych, która uderzyła w rentowność firm.

• Gdyby miał pan wskazać trzy gospodarcze ambicje województwa lubelskiego na najbliższą dekadę – jakie powinny się znaleźć na tej liście?

– Przede wszystkim Lubelskie powinno iść w kierunku przekształcenia regionu w hub zaawansowanego przetwórstwa rolno-spożywczego oraz biogospodarki. Naszym zadaniem w tej dziedzinie jest budowanie silnej marki żywności premium i bio o wysokiej marży, wykorzystanie silnej bazy naukowej do tworzenia innowacji w rolnictwie, a także rozwój rozproszonej energetyki odnawialnej i zielonej transformacji obszarów wiejskich. Ambicją stolicy regionu oraz całego województwa jest także przyciąganie i rozwijanie zaawansowanych usług biznesowych, technologii IT poprzez dalsze pozycjonowanie Lublina jako wiodącego ośrodka technologii cyfrowych w tej części Polski oraz sektora medyczno-farmaceutycznego (komercjalizacja badań lubelskich uczelni medycznych i rozwój przemysłu produkcji leków). Stawiamy również na rozbudowę infrastruktury transportowej i transgranicznej: rozwój terminali przeładunkowych i nowoczesnych centrów logistycznych przy kluczowych szlakach transportowych (S17, S19 Via Carpatia).

• A gdy Dziennik Wschodni będzie przygotowywał 40. Złotą Setkę – po czym poznamy, że Lubelszczyzna wykorzystała swoją szansę?

– Sukces gospodarczy Lubelszczyzny poznamy po radykalnej zmianie wskaźników zamożności, struktury zatrudnienia czy wzrostie PKB na jednego mieszkańca. O pełnym wykorzystaniu szansy będą świadczyć konkretne, mierzalne sukcesy rynkowe i społeczne. Mam nadzieję, że za 10 lat Lubelszczyźnie uda się pozbyć łatkii „B”, na co już w tej chwili intensywnie pracuje zarówno gospodarka lokalna, jak i realizacja programów unijnych wspierających rozwój regionu.

• Krótki quiz na koniec Największy gospodarczy sukces Lubelszczyzny ostatnich 30 lat?

– Wyprowadzenie Lubelszczyzny z izolacji komunikacyjnej i spektakularna transformacja ze stereotypowego, rolniczego regionu w nowoczesny hub nowoczesnych technologii, logistyki i zaawansowanego przemysłu przetwórczego.

• Największa niewykorzystana szansa?

– Zbyt mała liczba atrakcyjnych miejsc pracy w stosunku do wykształconych i utalentowanych absolwentów studiów wyższych.

• Lubelszczyzna za 30 lat będzie...?

– Chętnie wybieranym miejscem do życia – znakomicie skomunikowanym, dysponującym silnym centrum akademicko-gospodarczym. Oczywiście region będzie mierzył się też z barierami rozwojowymi, ale przede wszystkim pozostanie stabilnym i dojrzałym rynkiem, dogodnym do realizacji innowacyjnych projektów, lokowania produkcji, rozwijania biznesu i konkurencyjnych usług.

Rozmawiał Paweł Puzio

- Na horyzoncie rysuje się jeszcze jeden problem – zmiany demograficzne. Już w 2019 roku przy okazji prac nad strategią regionalną zdawaliśmy sobie sprawę, że trzeba zmierzyć się z konsekwencjami tego zjawiska. Obecnie udział osób w wieku 60 lat i więcej wynosi w Lubelskiem 27,9 proc., przy średniej krajowej 26,6 proc. Według prognoz GUS liczba ludności naszego województwa może spaść z 1,99 mln osób w 2024 roku do ok. 1,48 mln osób w 2060 roku. Prowadzenie w tej sytuacji polityki „szytej na miarę” wymaga wypracowania elastycznych narzędzi dopasowanych do lokalnych potrzeb.

Czy Twoja firma ma status MŚP? Warto sprawdzić, zanim złożysz wniosek

Przygotowanie wniosku o unijne dofinansowanie zwykle zaczyna się od pomysłu na inwestycję i przygotowania kosztorysu. Zanim jednak przedsiębiorca przystąpi do pracy nad dokumentacją, powinien odpowiedzieć na ważne pytanie: czy jego firma rzeczywiście ma status MŚP?

CZYM JEST STATUS MŚP?

Status MŚP oznacza formalne zakwalifikowanie przedsiębiorstwa do jednej z trzech grup: mikro-, małych lub średnich firm. Przy jego ustalaniu bierze się pod uwagę m.in. liczbę pracowników, roczny obrót oraz sumę aktywów.

– To istotne, ponieważ znaczna część programów unijnego wsparcia jest kierowana właśnie do sektora MŚP. Od prawidłowego określenia statusu może więc zależeć możliwość ubiegania się o konkretne dofinansowanie – mówi **Beata Skoneczna**, prezes Zarządu Polskiej Wywiadowni Gospodarczej Sp. z o.o.

NIE TYLKO DANE WŁASNEJ FIRMY

Weryfikacja statusu MŚP nie zawsze jest tak prosta, jak mogłoby się wydawać. Przy ocenie nie bierze się bowiem pod uwagę wyłącznie danych jednej firmy. Przepisy unijne wymagają również uwzględnienia istniejących powiązań kapitałowych i osobowych.

– W praktyce oznacza to, że liczba pracowników czy wysokość obrotów jednej firmy nie zawsze przesądza o jej statusie MŚP. Jeżeli przedsiębiorstwo jest powiązane kapitałowo lub osobowo z innymi podmiotami w sposób określony w przepisach, przy ocenie jego statusu konieczne może być uwzględnienie również danych tych podmiotów – dodaje **Lesław Nowakowski**, ekspert ds. badań i analiz biznesowych.

Dopiero analiza całej struktury powiązań pozwala prawidłowo ustalić, czy przedsiębiorstwo spełnia kryteria mikro-, małego lub średniego przedsiębiorstwa.

DLACZEGO WARTO SPRAWDZIĆ STATUS WCZEŚNIEJ?

Weryfikacja statusu MŚP na początku procesu pozwala uniknąć

niepotrzebnych kosztów i rozczarowań. Przygotowanie dobrego wniosku wymaga czasu, a często wiąże się również z wydatkami na doradztwo, analizy czy przygotowanie wymaganej dokumentacji.

Jeżeli problem ze statusem firmy zostanie zauważony dopiero podczas oceny wniosku, poniesione wcześniej koszty mogą okazać się niepotrzebne i nie będą możliwe do odzyskania. Wcześniej zaś weryfikacja statusu pozwala natychmiast odpowiednio zaplanować dalsze działania i uniknąć angażowania czasu oraz środków w proces, w którym firma nie spełnia wymaganych kryteriów.

JAK DZIAŁA KWALIFIKATOR MŚP?

Pomocą w weryfikacji może być Kwalifikator MŚP udostępniany przez Polską Wywiadownię Gospodarczą. Narzędzie automatyzuje analizę danych potrzebnych do określenia statusu przedsiębiorstwa.

– Kwalifikator korzysta z danych z rejestrów, uwzględnia zatrudnienie, obroty i aktywa, a także analizuje powiązania kapitałowe i osobowe. Relacje między

podmiotami przedstawiane są na czytelnym grafach. Narzędzie pozwala również zsumować otrzymaną pomoc de minimis z ostatnich trzech lat – wyjaśnia **Lesław Nowakowski**.

Z Kwalifikatora MŚP korzystają m.in. instytucje finansujące i firmy doradcze. Narzędzie jest przydatne również przedsiębiorcom, którzy przygotowują wniosek o dofinansowanie samodzielnie.

Weryfikacja statusu MŚP nie powinna być traktowana jako kolejna formalność. To jeden z ważnych elementów dobrego przygotowania firmy do ubiegania się o unijne środki.

Więcej informacji na temat weryfikacji statusu MŚP można znaleźć na stronie www.pwginfo.pl.

**POLSKA
WYWIADOWNIA
GOSPODARCZA**

Lublin Airport

LEĆ PO SŁOŃCE!

Egipt

NOWE POŁĄCZENIE
MARSA ALAM
OD 23 GRUDNIA

**Rozpocznij podróż
w komforcie!**

— Odkryj nasz Business Executive Lounge

30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI • 30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI

Edycja I

ZŁOTA SETKA 1996

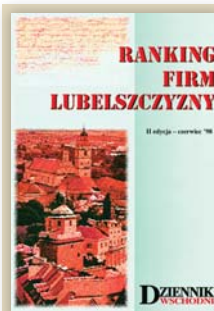
1. Zakłady Azotowe Puławy
2. Daewoo Motor Polska w Lublinie
3. Bank Depozytowo-Kredytowy w Lublinie
4. Zakład Energetyczny Lubzel
5. Lubelski Węgiel w Puchaczowie

Edycja VI

ZŁOTA SETKA 2001

1. Pekao Faktoring w Lublinie
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White w Biłgoraju
4. Lubelsko-Małopolska Spółka Cukrowa w Zamościu
5. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel

Edycja II

ZŁOTA SETKA 1997

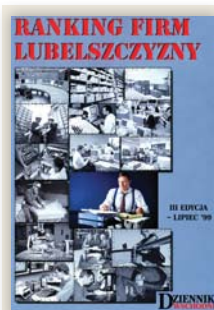
1. Daewoo Motor Polska w Lublinie
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Bank Depozytowo-Kredytowy w Lublinie
4. Zakład Energetyczny Lubzel
5. Lubelski Węgiel w Puchaczowie

Edycja VII

ZŁOTA SETKA 2002

1. Zakłady Azotowe Puławy
2. PKO BP Region Lubelski
3. Black Red White w Biłgoraju
4. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

Edycja III

ZŁOTA SETKA 1998

1. Zakłady Azotowe Puławy
2. Pekao SA Makroregion Wschód
3. Daewoo Motor Polska w Lublinie
4. Pierwszy Komercyjny Bank w Lublinie
5. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel

Edycja VIII

ZŁOTA SETKA 2003

1. Pekao Factoring w Lublinie
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel
4. Black Red White
5. Eldorado

Edycja IV

ZŁOTA SETKA 1999

1. Zakłady Azotowe Puławy
2. Daewoo Motor Polska w Lublinie
3. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel
4. Lubelski Węgiel w Puchaczowie
5. Zamojska Korporacja Energetyczna

Edycja IX

ZŁOTA SETKA 2004

1. Pekao Factoring w Lublinie
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White
4. Eldorado
5. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel

Edycja V

ZŁOTA SETKA 2000

1. Pekao Faktoring w Lublinie
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Daewoo Motor Polska w Lublinie
4. Black Red White w Biłgoraju
5. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel

Edycja X

ZŁOTA SETKA 2005

1. Zakłady Azotowe Puławy
2. Eldorado
3. Black Red White
4. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

• 30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI • 30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI

Edycja XI

ZŁOTA SETKA 2006

1. Emperia Holding
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White
4. Lubelskie Zakłady Energetyczne Lubzel
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

Edycja XVI

ZŁOTA SETKA 2011

1. Grupa Handlowa Emperia
2. PGE Dystrybucja
3. Zakłady Azotowe Puławy
4. Black Red White
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

Edycja XII

ZŁOTA SETKA 2007

1. Emperia Holding
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Zakłady Mięsne Łmeat-Łuków

Edycja XVII

ZŁOTA SETKA 2012

1. Grupa Dystrybucyjna TRADIS
2. PGE Dystrybucja
3. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
4. Grupa Kapitałowa Emperia Holding
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

Edycja XIII

ZŁOTA SETKA 2008

1. Emperia Holding
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White
4. LZPS Polmos
5. PGE Lubelskie Zakłady Energetyczne

Edycja XVIII

ZŁOTA SETKA 2013

1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Dystrybucyjna TRADIS
3. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
4. Grupa Kapitałowa Emperia Holding
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

Edycja XIV

ZŁOTA SETKA 2009

1. Grupa Handlowa Emperia
2. Zakłady Azotowe Puławy
3. Black Red White
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. PGE Zamojska Korporacja Energetyczna

Edycja XIX

ZŁOTA SETKA 2014

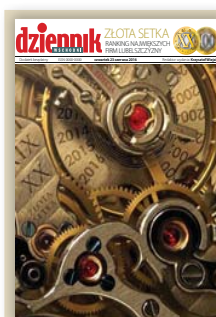
1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Lubelski Węgiel Bogdanka
4. Grupa Kapitałowa Emperia Holding
5. Grupa Kapitałowa Black Red White

Edycja XV

ZŁOTA SETKA 2010

1. Grupa Handlowa Emperia
2. PGE Dystrybucja
3. Zakłady Azotowe Puławy
4. Black Red White
5. Lubelski Węgiel Bogdanka

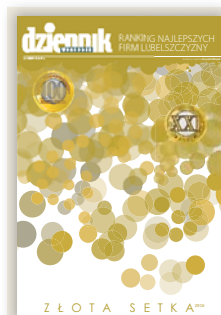

Edycja XX

ZŁOTA SETKA 2015

1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Grupa Kapitałowa Emperia Holding
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Grupa Kapitałowa Black Red White

30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI • 30 EDYCJI ZŁOTEJ SETKI

Edycja XXI

ZŁOTA SETKA 2016

1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Stokrotka
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. PetrodomVenna

Edycja XXVI

ZŁOTA SETKA 2021

1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Stokrotka
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe Standard

Edycja XXII

ZŁOTA SETKA 2017

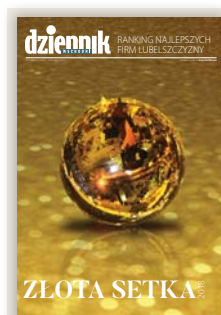
1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Stokrotka
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej Slawex

Edycja XXVII

ZŁOTA SETKA 2022

1. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
2. PGE Dystrybucja
3. Stokrotka
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe Standard

Edycja XXIII

ZŁOTA SETKA 2018

1. PGE Dystrybucja
2. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
3. Stokrotka
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Świdnik

Edycja XXVIII

ZŁOTA SETKA 2023

1. PGE Dystrybucja
2. Stokrotka
3. Lubelski Węgiel Bogdanka
4. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
5. Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej Slawex

Edycja XXIV

ZŁOTA SETKA 2019

1. PGE Dystrybucja
2. Stokrotka
3. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Świdnik

Edycja XXIX

ZŁOTA SETKA 2024

1. PGE Dystrybucja
2. Stokrotka
3. Lubelski Węgiel Bogdanka
4. Grupa Zakłady Azotowe Puławy
5. Stock Polska

Edycja XXV

ZŁOTA SETKA 2020

1. PGE Dystrybucja
2. Stokrotka
3. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy
4. Lubelski Węgiel Bogdanka
5. Plastic Omnium Auto Inergy Poland

Edycja XXX

ZŁOTA SETKA 2025

1. PGE Dystrybucja S.A.
2. Stokrotka sp. z o.o.
3. Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A.
4. Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.
5. Przedsiębiorstwo Dystrybucji Farmaceutycznej SLAWEX

HURTOWA DOSTAWA PALIW

Jesteśmy tam, gdzie nas potrzebujesz

Petrodom
JAKOŚĆ PALIWEM
ZAUFANIA

**Firma rodzinna
z 30-letnią tradycją**

**Program FLOTA
oferta dla firm**

Oszczędność i wygoda

Pełna kontrola

Minimum dokumentów

Krótszy czas obsługi

Sieć stacji paliw

☎ 695 344 404 **🌐 petrodom.pl**

KAPITUŁA ZŁOTEJ SETKI WYBRAŁA NAJLEPSZYCH

Giganci 30-lecia

Pod koniec września w biznesowych wnętrzach hotelu Wieniawski w Lublinie spotkała się Kapituła Nagród 30-lecia „Złotej Setki Dziennika Wschodniego”. Zadanie nie należało do łatwych. Jubileuszowy ranking jest bowiem podsumowaniem trzech dekad lubelskiej gospodarki, a lista firm, inwestycji i osób, które przez ten czas odcisnęły na niej swoje piętno, jest długa. Tym razem Kapituła miała jednak przyznać wyróżnienia tylko w czterech kategoriach.

W skład Kapituły weszli: **Tomasz Kalinowski** – przewodniczący, **Dariusz Jodłowski** – prezes Zarządu Pracodawców Lubelszczyzny „Lewiatan”, dr hab. **Zbigniew Pastuszak** – prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką UMCS, **Piotr Breś** – wice-marszałek Województwa Lubelskiego, **Tomasz Fulara** – wiceprezydent Miasta Lublin oraz **Paweł Puzio** – redaktor naczelny „Dziennika Wschodniego”.

Nie było łatwego wyboru. Początek obrad był spokojny. Można powiedzieć, że nawet ospały – jak w wierszu **Juliana Tuwima**. Z czasem jednak dyskusja nabierała tempa. Członkowie Kapituły przedstawiali kolejne kandydatury, argumentowali, przekonywali i wskazywali firmy oraz osoby, które ich zdaniem szczególnie zasłużyły na jubileuszowe wyróżnienie.

Nie brakowało mocnych argumentów. W końcu „Złota Setka” to nie tylko zestawienia finansowe i miejsca w rankingu. To także historia lubelskiej przedsiębiorczości – ludzi, którzy przez lata budowali swoje firmy, inwestowali, tworzyli miejsca pracy i zmieniali gospodarczy obraz regionu. Dlatego wybór laureatów nie był prosty. Każda z zaproponowanych firm czy osób miała swoją historię i mocne argumenty przemawiające za wyróżnieniem. Kapituła musiała jednak dojść do porozumienia.

Po kolejnych rundach dyskusji udało się wyłonić zwycięzców czterech jubileuszowych kategorii.

CZTERY NAGRODY NA 30-LECIE

Mecenase 30-lecia „Złotej Setki Dziennika Wschodniego” została LW Bogdanka. To jedna z najbardziej rozpoznawalnych firm Lubelszczyzny, od lat związana z gospodarczym rozwojem

regionu. Kopalnie jest „żelaznym” mecenasem sportu, kultury, ekologii, opieki zdrowotnej, działania lokalnych grup ludzi.

Nagrodę w kategorii Inwestycja 30-lecia otrzymała Specjalna Strefa Ekonomiczna w Lublinie oraz Port Lotniczy Lublin. Obie inwestycje w znaczący sposób zmieniły gospodarcze i komunikacyjny krajobraz regionu, otwierając Lubelszczyznę na nowe możliwości rozwoju.

Menedżerem 30-lecia „Złotej Setki” został Jan Kidaj. Kapituła doceniła jego dorobek i rolę w budowaniu silnej pozycji przedsiębiorstwa oraz marki związanej z Lubelszczyzną.

Firmą 30-lecia „Złotej Setki Dziennika Wschodniego” została OSM Krasnystaw. Spółdzielnia, której historia sięga znacznie dalej niż trzy dekady, przez lata pozostawała jednym z ważnych symboli lubelskiego przetwórstwa spożywczego i przedsiębiorczości opartej na regionalnych korzeniach.

Jubileuszowe wyróżnienia są częścią obchodów 30-lecia „Złotej Setki Dziennika Wschodniego”. Przez trzy dekady ranking towarzyszył lubelskiemu biznesowi, pokazując firmy, które rozwijały się, inwestowały i budowały swoją pozycję na rynku. Tegoroczne nagrody są próbą wskazania tych, którzy w szczególnie sposób zapisali się w tej historii.

Obrady kapituły

MECENAS 30-LECIA „ZŁOTEJ SETKI DZIENNIKA WSCHODNIEGO”

Lubelski Węgiel Bogdanka. Droga na szczyt

Wygrali z kryzysem, wywalczyli prywatyzację i wejście na giełdę, uniknęli wrogiego przejęcia, połączyli się z Eneą nie tracąc niezależności. Od dekad są najbardziej zyskowną polską kopalnią. Do tego potężnym inwestorem, pracodawcą, sponsorem sportu i mecenasem kultury.

—Magdalena Bożko-Miedzwiecka—

Pierwsza ściana wydobywczą została uruchomiona w Bogdance 30 listopada 1982 roku. I to był początek wielkich problemów. Lata 90. XX wieku to niespłacone kredyty na budowę kopalni, kiepskie wyniki finansowe, komornicy dobijający się o należności.

— Byliśmy pierwszą kopalnią przeznaczoną do zamknięcia — wspominał **Stanisław Stachowicz**, były prezes Bogdanki. — Rada pracownicza wybrała mnie na dyrektora kopalni 18 września 1990 roku. Zaczęliśmy walkę o przetrwanie.

NA PROSTEJ

Stachowicz przeprowadza postępowanie ugodowe z wierzycielami i restrukturyzuje kopalnię. W 1993 roku pracę traci 712 górników. — Nie było wyjścia, inaczej byłoby po nas. Chodziłem od banku do banku i zaciągałem kredyty. Przekonywałem ich jak potrafiłem. Mówili: bankrotom nic nie damy. Ale jakoś się udawało — wspominał Stachowicz. — Wychodziłem na masówkę i mówiłem ludziom prosto z mostu: Myślicie, że jak zastrajkujecie, to przyjedzie premier i wam pomoże? Zapomnijcie o tym. Jak sobie sami nie poradzimy, to nikt do nas ręki nie wyciągnie.

Już w 1995 roku kopalnia przynosi pierwszy zysk. W kolejnych latach roczny zarobek Lubelskiego Węgla nie spada poniżej 50 mln zł. To rekord w skali całej Polski. Bogdanka staje się najbardziej dochodową polską kopalnią, z której zysków garściami czerpie Minister Skarbu. Na Lubelszczyznę zjeżdżają najlepsi fachowcy z całego kraju.

— Koledzy ze Śląska pytali, co tam u mnie słychać. A ja im nato,

że księgowy pojechał się uczyć, jak się księguje zysk. Bo wcześniej nie musiał tego umieć. Do 1997 roku spłaciłszy długi. Wymieniliśmy sprzęt na nowy, bardziej wydajny, bezpieczny. Zaczęliśmy zarabiać porządne pieniądze dla kopalni.

Coraz głośniej mówi się o prywatyzacji kopalni, wejściu na giełdę. Przez kolejne lata Bogdanka wyrasta na lidera branży.

NIEPOKORNI

Tymczasem w marcu 2006 roku rząd przyjmuje program konsolidacji energetyki. Przewiduje on utworzenie czterech grup energetycznych. W skład jednej z nich miały wejść Lubelski Węgiel Bogdanka połączony z Elektrownią Kozienice i grupą dystrybu-

cyjną Enea. Głośno mówi się o tym, że Bogdanka zostanie sprowadzona do roli zależnego podmiotu, a pieniądze zostaną wyprowadzone poza region. W kopalni wrze. Zarząd i związkowcy stają po jednej stronie.

— Nie chcemy być dojną krową w energetycznym holdingu. Chcemy, żeby pieniądze zarabiane na Lubelszczyźnie tutaj zostawały, a nie wędrowały do Poznania — nie przebiera w słowach prezes Stachowicz.

W październiku 2006 roku górnicy wychodzą na ulicę. Demonstracja w Lublinie gromadzi kilka tysięcy osób. Za Bogdanką stają murem związkowcy ze wszystkich większych zakładów na Lubelszczyźnie, zarząd „Solidarności”, lubelscy parlamentarzyści. Kolejne

miesiące to rozmowy w Ministerstwie Gospodarki, spotkania z posłami, władzami regionu, szukanie poparcia gdzie tylko się da. Wszystko na nic.

13 kwietnia w Bogdance dochodzi do strajku ostrzegawczego, pracę przerywa ok. 1000 osób. Dopiero to zwraca uwagę rządu na niepokornych górników. 20 czerwca 2007 roku **Michał Krupiński** — ówczesny wiceminister skarbu, potwierdza publicznie: Bogdanka zostaje wyłączona z rządowego programu konsolidacji. A Stachowicz zostaje odwołany ze stanowiska prezesa.

W styczniu 2008 nowym szefem Bogdanki został **Mirosław Taras**, wieloletni pracownik lubelskiej kopalni. W tym samym czasie nowy minister skarbu (PO) ogłasza, że Lubelski Węgiel jest na liście spółek przeznaczonych do prywatyzacji. I to w pierwszej kolejności. W czerwcu, dokładnie rok po najtrudniejszych chwilach w historii Bogdanki, do kopalni przyjeżdża premier **Donald Tusk**. Wraz z górnikami zjeżdża pod ziemię. — Jestem pod wrażeniem tego, co zobaczyłem — nie kryje zachwytu szef polskiego rządu. — Ta kopalnia na naszych oczach wyrasta na najnowocześniejszą w Europie. Gratuję wam i dziękuję.

NA PARKIET!

Czerwiec 2009 r. Na giełdzie trwa bessa. A Bogdanka debiutuje i odnosi sukces. Z emisji akcji spółka pozyskuje 528 mln zł. — Wielu doradców mówiło, że to szaleństwo, że to się nie może udać w tak trudnym momencie. Ja jednak uznałem, że giełda potrzebuje nowego rozdania, czeka na mocnego gracza, który przełamie impas — wspominał Mirosław Taras, ówczesny prezes Bogdanki.

• DOKOŃCZENIE NA STR. 66-67

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 65

– Chciałem złamać mit górnictwa jako czarnego, brudnego zawodu, na którym nie da się zarobić. Pokazać inwestorom, że to przemysł z prawdziwego zdarzenia, generujący zyski. I to się udało.

2009 rok spółka zamyka przychodami rzędu 1,1 mld zł. Na czysto zarabia 192 mln zł. Inwestycje w Pole Stefanów, który spółka planuje uruchomić w 2014 roku (i podwoić wydobycie węgla) idą pełną parą. Sukces goni sukces.

Wejście na giełdę to pierwszy etap prywatyzacji Bogdanki. Zyskują na nim pracownicy. Na początku 2010 roku rozpoczyna się proces udostępnienia akcji pracowniczych. W ręce uprawnionych pracowników (jest ich 3917) trafia ok. 10 proc. akcji. Średnio na jednego uprawnionego przypada ok. 1000 akcji wartych wtedy ok. 70 tys. zł. Ale ten zysk jest, póki co, nieosiągalny. Górnicy nie mogą bowiem sprzedać swoich akcji do grudnia 2011 roku. Niektórzy omijają ten prawny zakaz i sprzedają tzw. prawo do akcji. Nie mając świadomości, że już wkrótce każda akcja może przesądzić o przyszłości ich kopalni.

FUNDUSZE I ZDENEK BAKALA

W marcu 2010 roku finalizuje się drugi i ostatni etap prywatyzacji. Ministerstwo Skarbu sprzedaje 46,7 proc. akcji Bogdanki 14 Otwartym Funduszom Emerytalnym. OFE płacą za jedną akcję 70,50 zł (w sumie 1,1 mld zł). – Znaleźliśmy inwestora finansowego i to długoterminowego. OFE tym właśnie się cechują: pomnażają kapitał dla przyszłych emerytów i dlatego w ich interesie jest podnoszenie wartości posiadanych firm – tłumaczy **Aleksander Grad**, były minister Skarbu, który przyjeżdża do Bogdanki, by poinformować górników o transakcji.

Tylko, czy OFE mają zamiar trzymać akcje Bogdanki? Czy też skorzystają z pierwszej okazji, by je sprzedać i sporo na nich zarobić? 5 października 2010 r. spółka New World Resources informuje, że chce wykupić wszystkie akcje Bogdanki. Za jedną płaci 100,75 zł (przy kursie na giełdzie 89 zł). Jeśli OFE (które miały 39 proc. akcji Bogdanki) zdecydowałyby się przyjąć tę ofertę zarobiłyby

na transakcji 40 proc. (ok. 200 mln zł).

Kto stoi za spółką, która chce przejąć lubelską kopalnię? Właścicielem New World Resources jest **Zdenek Bakala**, jeden z najbogatszych Czechów. Spółka ma cztery kopalnie w Czechach, ale jej siedziba znajduje się w Holandii. Zatrudnia 18.950 pracowników i jest wiodącym producentem węgla kamiennego i koksu w Europie Środkowej. Jej akcje notowane są na giełdach papierów wartościowych w Londynie, Pradze i Warszawie. Ostatecznie Czechom nie udało się skupić akcji Bogdanki – groźba wrogiego przejęcia została zażegnana.

REKORDOWY 2011

W spółce trwały w tym czasie intensywne prace nad uruchomieniem Pola Stefanów, największej w historii Lubelskiego Węgla inwestycji. Budowa szybu w Stefanowie rozpoczęła się na początku lat 80. W 1988 roku budowę przerwano z przyczyn ekonomicznych, a szyb przez następne 15 lat był zalany. Inwestycja ruszyła ponownie w 1999 roku, a dziesięć lat później odbyło się uroczyste otwarcie szybu.

W październiku 2011 r. rozpoczął się próbny rozruch ścian wydobywczej w Polu Stefanów, a już w listopadzie poziom wydobycia węgla osiągnął rekordową wysokość 699 tys. ton. 2011 rok Bogdanka zamknęła rekordowymi przychodami rzędu 1,28 mld zł i rekordowym zyskiem netto w wysokości 218 mln zł. Dzięki nowej kopalni wzrosło wydobycie, a pracę dostało ponad 1000 osób. 2011 rok przeszedł do historii Bogdanki jako przełomowy.

Tymczasem we wrześniu 2012 roku ze stanowiska prezesa odwołany został Mirosław Taras, który kierował spółką w okresie jej debiutu giełdowego i prywatyzacji w 2010 roku. W październiku 2012 r. na stanowisko prezesa powołany został **Zbigniew Stopa**, związany z Bogdanką od początku lat 80. XX wieku, w ostatnim czasie wiceprezes spółki. I to za jego rządów doszło ostatecznie do konsolidacji z Eneą.

A JEDNAK KONSOLIDACJA

W sierpniu 2015 roku Enea poinformowała, że zamierza

MECENAS KUL

Lubelski Węgiel Bogdanka jest największym sponsorem i mecenasem sportu na Lubelszczyźnie. Od lat wspiera zawodników, kluby i wydarzenia sportowe w całym regionie, angażując się w rozwój sportowych talentów oraz wszechstronną promocję sportu. Bogdanka sponsoruje m.in. Górnika Łęczna, Orlen Oil Motor Lublin, Bogdanka LUK Lublin, MKS Lublin (PGE MKS El-Volt), MGKS Gwarek Łęczna, GKS Górnik Łęczna (piłka kobieca), Hetmana Zamość oraz młodzieżową koszykówkę AZS UMCS Lublin.

Bogdanka od wielu lat pełni rolę uznanego mecenasa kultury na Lubelszczyźnie, wspierając instytucje artystyczne, wydarzenia kulturalne i lokalne inicjatywy społeczne. Wspiera m.in. Teatr im. H. Ch. Andersena w Lublinie.

GÓRNIK ŁĘCZNA

Górnik Łęczna to założony w 1979 roku klub piłkarski na Lubelszczyźnie. Obecnie występuje na poziomie I ligi. W swojej dotychczasowej historii przez osiem sezonów występował w najwyższej klasie rozgrywkowej.

Klub poprzez powołaną Fundację prowadzi Akademię Sportu, w ramach której szkoleniem objętych jest ponad 400 zawodniczek i zawodników w trzech dyscyplinach sportowych: piłka nożna, badminton oraz biegi. Klub posiada najwyższy Złoty Certyfikat szkółek piłkarskich w ramach programu prowadzonego przez Polski Związek Piłki Nożnej i jest jedynym w województwie lubelskim z wyróżnieniem świadczącym o spełnianiu najwyższych standardów w szkoleniu dzieci i młodzieży.

ORLEN OIL MOTOR LUBLIN

Motor Lublin to trzykrotny drużynowy mistrz Polski na żużlu (2022, 2023, 2024). Obecnie jest najbardziej rozpoznawalnym klubem sportowym po wschodniej stronie Wisły, a w jego barwach jeździ (od 2023 roku) pięciokrotny Indywidualny mistrz świata, Bartosz Zmarzlik.

wypowiedzieć Bogdancę długoterminową umowę na dostawę węgla. Chodziło o umowę o wartości ponad 5 miliardów złotych zawartą w 2010 roku i mającą obowiązywać do grudnia 2025 r. Już następnego dnia wartość akcji kopalni spadła o blisko 30%. Było jasne, że kolejnym krokiem będzie próba przejęcia lubelskiego zakładu.

14 września Enea ogłosiła wezwanie na sprzedaż akcji Bogdanki. I zaczęła przekonywać górników, że na tym nie stracą. – W przypadku przejęcia przez nas kontroli nad Bogdanką, siedziba tej spółki pozostanie w Puchaczowie, a płacone przez kopalnię podatki, tak jak do tej pory, będą wpływały do lokalnych budżetów. Będziemy też prowadzić wszelkie działania, które polepszą efektywność kopalni, zabezpieczając w ten sposób także miejsca pracy – deklarował **Sławomir Krenczyk**, prezes Enei. – Z punktu widzenia obecnych właścicieli kopalni, jej pracowników, ich rodzin i kontrahentów firmy jesteśmy „bezpieczną przystanią” dla Bogdanki pod każdym względem.

Cztery związki zawodowe działające w Bogdancę opowiedziały się za fuzją z Eneą uznając, że to jedyna szansa na stabilność kopalni i utrzymanie zatrudnienia. – Od lat dostarczamy węgiel Kozienicom, elektrowni Grupy Enea. Jest to

nasz naturalny partner. Również nowy, ponad 1000-megawatowy blok jest budowany pod parametry naszego węgla. Połączenie Bogdanki z Eneą ma sens ekonomiczny – mówił **Zdzisław Cichosz**, przewodniczący Związku Zawodowego Górników LW Bogdanka.

Prezes Stopa, który przeprowadził Bogdankę przez fuzję z Grupą Energetyczną Enea, został odwołany ze stanowiska wiosną 2016 roku.

REKORD ZA REKORDEM

1 kwietnia 2016 roku prezesem został **Krzysztof Szlaga**, od 2013 r. związany z LW Bogdanką, ostatnio w randze zastępcy prezesa ds. zakupów i inwestycji. Coraz trudniejszy rynek wydobywczy, silna konkurencja ze Wschodu i integracja z Eneą wymusza nową strategię i konieczność dostosowania się do nowych warunków rynkowych. To trudny czas dla Bogdanki. Po dwóch latach, w marcu 2018 r. rząd w spółce przejmują **Artur Wasil**, menedżer z bardzo dużym doświadczeniem w górnictwie, od 2002 do 2012 r. związany z Bogdanką, gdzie przeszedł przez wszystkie szczeble kariery zawodowej.

W 2021 roku w Bogdancę odnotowano rekord produkcyjny, a pozycja rynkowa spółki znacząco się umocniła. W 2021 roku Bogdanka

TURRY I SPORTU

BOGDANKA LUK LUBLIN

Od sezonu 2023/2024 w rozgrywkach siatkarskiej PlusLigi lubelska drużyna występuje pod nazwą Bogdanka LUK Lublin. W sezonie 2024/25 została mistrzem Polski, po emocjonujących rozgrywkach i pasjonującym finale wygranym z Aluronem CMC Wartą Zawiercie. W kolejnej edycji PlusLigi nasi mistrzowie musieli zadowolić się wicemistrzostwem kraju, ustępując Zawiercianom. Pojedynki ligowe z gromadziły w lubelskiej hali „Globus” im. Tomasza Wójtowicza komplety publiczności. Nie brakuje też sukcesów na arenach międzynarodowych, zapoczątkowanych triumfem w Pucharze CEV Challenge Cup, po finałowym zwycięstwie z włoskim Lube Civitanova, gigantem światowej siatkówki. Wiele wrażeń i radości dostarczyły też występy w najbardziej prestiżowych rozgrywkach Ligi Mistrzów.

MGKS GWAREK ŁĘCZNA

Miejsko-Górnicy Klub Sportowy Gwarek Łęczna od początku istnienia tj. od roku 1995 jest klubem jednosekcyjnym o profilu pięściarskim. Jest jedynym klubem bokserkim w powiecie łęczyńskim, a także jednym z 16 w okręgu lubelskim.

Działalność Gwarka Łęczna nierozdzielnie związana jest z Bogdanką, której pracownicy przed 27. laty założyli stowarzyszenie sportowe.

GKS GÓRNIK ŁĘCZNA

Górnicy Klub Sportowy Górnik Łęczna to jeden z najbardziej utytułowanych kobiecich klubów piłkarskich w naszym kraju, 3-krotnie zdobywca tytułu mistrza Polski (w sezonach 2017/18, 2018/19, 2019/20), 5-krotnie zdobywca srebrnego medalu mistrzostw Polski oraz 4-krotnie zdobywca brązowego.

W swojej historii dwukrotnie sięgał po trofeum Pucharu Polski.

wyprodukowała 9,9 mln ton i sprzedała 10 mln ton węgla. Były to najlepsze wyniki operacyjne w historii spółki. Udział Bogdanki w dostawach węgla do energetyki zawodowej wzrósł do 29,2 proc. Był to efekt wysokiej efektywności kopalni, ale również wykorzystania rosnącego zapotrzebowania na węgiel w Polsce i na świecie. Spółka rozwijała wówczas sprzedaż eksportową, w tym na rynku ukraińskim, oraz intensyfikowała automatyzację i cyfryzację procesów wydobywczych.

W 2022 roku wybuch wojna na Ukrainie która całkowicie zmieniła sytuację na europejskim rynku surowców. Węgiel ponownie stał się jednym z kluczowych elementów bezpieczeństwa energetycznego. Bogdanka odpowiedziała na zwiększone zapotrzebowanie, m.in. przyspieszając eksploatację ścian i uczestnicząc w rządowym programie dostaw węgla dla gospodarstw domowych. Do końca 2022 roku węgiel z Bogdanki trafił do 152 gmin. Jednocześnie był to rok poważnych wyzwań operacyjnych. Zaciśnięcie ściany 3/VII/385 w polu Stefanów wymusiło obniżenie celu produkcyjnego. Artur Wasil zostaje odwołany po 4 latach, we wrześniu 2022 r. Powodem ma być zmniejszenie prognozy wydobycia o 1 mln ton (wymuszone trudnościami z eksploatacją ściany). To

oficjalna wersja. Nieoficjalnie to decyzja wymuszona przez związkowców.

EVENTY POD
ZIEMIĄ I ZNOWU
REKORD

W styczniu 2023 r. Minister Aktywów Państwowych **Jacek Sasin** powołuje na stanowisko prezesa Bogdanki **Kasjana Wyligalę**, prawnika z kilkuletnim doświadczeniem zawodowym w Agencji Rozwoju Przemysłu i KGHM, który w marcu 2022 roku wszedł do zarządu Bogdanki – najpierw był zastępcą prezesa ds. operacyjnych, a następnie – zastępcą prezesa ds. strategii i rozwoju.

Kasjan Wyligala zasłynął z tego, że 30 grudnia 2022 r., dosłownie kilka dni przed powołaniem na stanowisko prezesa, zjechał 960 metrów pod ziemię z politykiem PiS i towarzyszył mu w... zaręczynach. A już jako prezes, w październiku 2023 r., wpuścił pod ziemię na polu Stefanów roznegliżowane modelki, które odważnie pozowały do kalendarda dla producenta maszyn górniczych.

Ale trzeba też zaznaczyć, że w 2023 roku spółka osiągnęła najlepsze wyniki finansowe w swojej historii: blisko 3,94 mld zł przychodów, 1,35 mld zł EBITDA oraz 687,1 mln zł zysku netto. Był to efekt wysokich cen i warunków zapi-

sanych w długoterminowych kontraktach po kryzysie energetycznym wywołanym wojną. W maju 2023 roku przyjęto również strategię zakładającą budowę koncernu multi-surowcowego, rozwój OZE i stopniową dywersyfikację działalności. Uruchomiono pilotażową farmę fotowoltaiczną o mocy 3 MW, nawiązano też współpracę z KGHM i Węgloloksem.

POWRÓT
PREZESA

W 2024 roku kluczowy odbiorca zmniejszył zapotrzebowanie na węgiel z Bogdanki o około 934 tys. ton. Spółka musiała dostosować plany wydobywcze do realnego popytu. Wyprodukowała 7,9 mln ton i sprzedała 8,1 mln ton węgla. W 2025 roku presja rynkowa jeszcze się nasiliła. Spadały ceny węgla, ograniczał się popyt energetyki, a Bogdanka musiała konkurować zarówno z importem, jak i krajowymi producentami objętymi systemami wsparcia. Produkcja wyniosła 7,57 mln ton, a sprzedaż 7,65 mln ton. Grupa osiągnęła 2,85 mld zł przychodów i 543,1 mln zł EBITDA. Najważniejszym wydarzeniem było przyjęcie w kwietniu 2025 roku zaktualizowanej Strategii Rozwoju do 2030 roku z perspektywą do 2035 roku, a następnie nowej Strategii ESG. Dokumenty te zastąpiły część wcześniejszych, bardziej ekspansywnych założeń rozwiązaniami dostosowanymi do realnej sytuacji rynkowej.

30 kwietnia 2024 r. Rada Nadzorcza odwołała Kasjana Wyligalę ze stanowiska prezesa. A do Bogdanki w maju 2025 roku powrócił Zbigniew Stopa (odwołany ze stanowiska prezesa wiosną 2016 roku).

– Z perspektywy trzydziestu lat funkcjonowania spółki okres 2021-2025 można uznać za jeden z najbardziej dynamicznych. W ciągu zaledwie kilku lat Bogdanka przeszła od rekordowej produkcji i bezprecedensowego wzrostu znaczenia węgla dla bezpieczeństwa energetycznego kraju do sytuacji, w której musi mierzyć się ze strukturalnym spadkiem popytu, presją cenową i przyspieszającą transformacją energetyczną – mówi Zbigniew Stopa, prezes LW Bogdanka. – Przyszłość Bogdanki można podsumować w jednym zdaniu: efektywne wydobycie

ma zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i finansować stopniową budowę zdyspersyfikowanego przedsiębiorstwa przemysłowo-energetycznego, silnie związanego z przyszłością regionu.

CO DALEJ
Z BOGDANKĄ?

Podstawą działalności spółki pozostanie efektywne wydobycie węgla energetycznego. Bogdanka ma elastycznie dopasowywać poziom produkcji do rzeczywistego zapotrzebowania, zachowując przewagę kosztową i zdolność do finansowania transformacji. Strategia zakłada średnią produkcję około 8,2 mln ton rocznie w latach 2025–2030 oraz około 6,6 mln ton w latach 2031–2035. Jednocześnie spółka chce zwiększać sprzedaż do odbiorców spoza Grupy Enea – zarówno w Polsce, jak i na rynkach zagranicznych. Ważnym kierunkiem pozostają Ukraina i inne rynki sąsiadujące z Polską.

Bogdanka planuje także zwiększyć elastyczność operacyjną przez rozbudowę składowiska do pojemności około 1 mln ton, dalszą automatyzację, ograniczenie zużycia energii, lepsze zarządzanie postojami oraz zwiększanie wykorzystania maszyn. Jednym z celów jest również przedłużenie koncesji dla obszaru Puchaczów V do 2049 roku.

Drugim kierunkiem jest budowa nowych źródeł przychodów na bazie kompetencji, infrastruktury i zaplecza technicznego Grupy. Szczegółowe znaczenie ma projekt Strefy Inwestycyjnej w Łęcznej. Inicjatywa została rozpoczęta przez Bogdankę, Gminę Łęczna i Agencję Rozwoju Przemysłu, a w 2026 roku do współpracy dołączyło miasto Lublin. Celem jest przygotowanie atrakcyjnych terenów dla inwestorów, rozwój nowoczesnego przemysłu i tworzenie trwałych miejsc pracy.

– Odpowiedzialność Bogdanki nie kończy się na samej kopalni. Spółka jest jednym z największych pracodawców i filarów gospodarczych Lubelszczyzny. Dlatego transformacja musi być prowadzona w taki sposób, aby wykorzystać czas, w którym węgiel pozostaje potrzebny energetyce, do przygotowania nowych miejsc pracy i nowych źródeł dochodu – podsumowuje prezes Zbigniew Stopa.

Każda tona węgla musi

Rozmowa ze **Zbigniewem Stopą**, prezesem zarządu Lubelskiego Węgla

- **Z Bogdanką związane jest niemal całe Pana życie zawodowe. Proszę opowiedzieć o swoich początkach pracy w kopalni.**

Do Bogdanki trafiłem w 1984 roku, bezpośrednio po ukończeniu Wydziału Górniczego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Zaczynałem od stażu pod ziemią, później pracowałem jako nadgórnik, sztygar zmianowy i sztygar oddziałowy. Przeszedłem więc drogę od najniższych szczebli dozoru aż do zarządu spółki, do którego wszedłem w 2006 roku. Bogdanka była wtedy kopalnią młodą, która wciąż uczyła się własnego złoza i specyficznych warunków Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Nie mogliśmy po prostu kopiować wszystkich rozwiązań stosowanych na Śląsku. Wiele rzeczy trzeba było wypracowywać samodzielnie. To była bardzo dobra szkoła odpowiedzialności, techniki górniczej, ale przede wszystkim pracy z ludźmi. Górnictwa nie da się poznać zza biurka. Trzeba zjechać na dół, zobaczyć warunki pracy i zrozumieć, że za każdą decyzją stoją bezpieczeństwo oraz wysiłek konkretnych ludzi. To doświadczenie towarzyszy mi do dziś, również w pracy prezesa zarządu.

- **Jaką drogę przeszła lubelska Bogdanka przez ostatnie 30 lat?**

To droga od kopalni, której dalsze istnienie na początku lat 90. stało pod znakiem zapytania, do jednego z najnowocześniejszych i najbardziej efektywnych zakładów górniczych w Polsce. Ta zmiana nie nastąpiła sama. Była efektem konsekwentnej restrukturyzacji, dyscypliny kosztowej, inwestycji w technologię oraz ogromnego zaangażowania załogi. Przełomem było odzyskanie rentowności w połowie lat 90. Później przyszły kolejne ważne etapy: rozwój zdolności produkcyj-

nych, wejście na Giełdę Papierów Wartościowych w 2009 roku, uruchomienie pola Stefanów oraz rozbudowa zakładu przeróbki mechanicznej węgla. Dzięki tym inwestycjom Bogdanka osiągnęła skalę produkcji i poziom wydajności, które dały jej pozycję lidera polskiego górnictwa.

W ciągu tych 30 lat zmieniały się warunki rynkowe, właścicielskie i regulacyjne. Niezmienna pozostała natomiast kultura efektywności: przekonanie, że każdą tonę trzeba wydobywać bezpiecznie, racjonalnie i po konkurencyjnym koszcie. To właśnie ta kultura pozwalała Bogdance przechodzić przez kolejne kryzysy.

- **W Złotej Setce nagrodziliśmy dwukrotnie prezesów Bogdanki: prezesa Stanisława Stachowicza i prezesa Mirosława Tarasa. A gdyby Pan miał wskazać swojego mentora w Bogdance, byłby nim...**

Nie potrafiłbym wskazać jednej takiej osoby. Na różnych etapach kariery spotykałem ludzi, od których mogłem się czegoś nauczyć, ale żadnego z nich nie nazwałbym swoim mentorem w pełnym znaczeniu tego słowa. Zarówno prezes Stanisław Stachowicz, jak i prezes Mirosław Taras odegrali ważną rolę w historii Bogdanki. Pierwszy przeprowadził kopalnię przez niezwykle trudny okres restrukturyzacji i walki o jej dalsze istnienie. Drugi natomiast kierował spółką w czasie wejścia na giełdę. Miałem możliwość obserwowania obu tych etapów i wyciągania z nich własnych wniosków. Najwięcej nauczyła mnie jednak sama Bogdanka, to doświadczenia zbierane pod ziemią, kolejne stanowiska, trudne decyzje oraz ludzie, z którymi przez lata pracowałem. W górnictwie nie ma jednej osoby posiadającej odpowiedzi na wszystkie pytania, to uczy szacunku. Wiedzę i sposób zarządzania buduje się

przez lata, czerpiąc z doświadczeń wielu ludzi, ale ostatecznie trzeba wypracować własny styl i samemu brać odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

- **Który okres najbardziej wpłynął na sytuację Lubelskiego Węgla Bogdanka – zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym?**

W sensie pozytywnym wskazałbym okres od połowy lat 90. do zakończenia największych inwestycji związanych z uruchomieniem pola Stefanów. Najpierw Bogdanka odzyskała rentowność i zbudowała fundamenty efektywnego przedsiębiorstwa, następnie weszła na giełdę i pozyskała środki na rozwój. Uruchomienie Stefanowa oraz rozbudowa zakładu przeróbki pozwoliły zwiększyć zdolności produkcyjne i umocnić pozycję rynkową spółki. Był to czas dużej mobilizacji, ale również odważnego, długofalowego myślenia. W górnictwie decyzje inwestycyjne podjęte dziś przynoszą efekty po wielu latach. Bez tamtych działań Bogdanka nie miałaby obecnych możliwości produkcyjnych. Negatywnie oddziaływały przede wszystkim okresy, w których mechanizmy rynkowe były zaburzane. Doświadczaliśmy tego bardzo mocno w 2015 roku i widzimy podobne ryzyko również dzisiaj.

Bogdanka konkuruje efektywnością i nie korzysta z dopłat do bieżącej działalności. Trudno jednak mówić o uczciwej konkurencji, gdy na rynek trafia węgiel oferowany poniżej rzeczywistych kosztów jego wydobycia.

Nawet najlepiej zarządzana kopalnia nie jest całkowicie odporna na takie warunki.

- **Z jakimi wyzwaniami mierzy się Bogdanka dzisiaj i jaką przyszłość widzi Pan dla kopalni?**

Największym wyzwaniem jest dziś spadający popyt na węgiel energetyczny, presja

i mieć swojego klienta

gla Bogdanka SA

cenowa oraz brak równych warunków konkurencji na krajowym rynku. Musimy jednocześnie utrzymywać wysoką efektywność, realizować niezbędne inwestycje i dostosowywać skalę produkcji do rzeczywistego zapotrzebowania odbiorców. Nie możemy produkować węgla tylko po to, żeby zwiększać statystyki. Każda tona musi mieć swojego klienta i ekonomiczne uzasadnienie. Naszym atutem pozostają jedno z najniższych kosztów jednostkowych w polskim górnictwie, wysoka wydajność pracy, dobre parametry jakościowe surowca oraz doświadczona załoga.

Bogdanka ma wszystkie podstawy, aby jeszcze przez wiele lat odgrywać ważną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego kraju. Warunkiem są jednak przewidywalne regulacje i równe zasady funkcjonowania wszystkich producentów.

Jednocześnie przygotowujemy spółkę i region na zmiany. Jednym z naszych najważniejszych przedsięwzięć jest utworzenie Strefy Inwestycyjnej w Łęcznej. Projekt realizujemy wspólnie z Gminą Łęczna, Agencją Rozwoju Przemysłu, pomaga nam w tym również Miasto Lublin. Chcemy stworzyć atrakcyjny teren dla nowych inwestycji przemysłowych i technologicznych, które w przyszłości zapewnią miejsca pracy mieszkańcom regionu oraz poszerzą jego bazę gospodarczą. Bogdanka może wnieść do tego projektu swoje zaplecze techniczne, infrastrukturę, wykwalifikowaną kadrę i doświadczenie w realizacji dużych przed-

sięwzięć. Równolegle rozwijamy inne obszary działalności, między innymi kompetencje związane z transportem kolejowym oraz gospodarką obiegu zamkniętego. Zależy nam, aby transformacja nie oznaczała wyłącznie ograniczania dotychczasowej działalności, ale przede wszystkim tworzenie nowych perspektyw dla spółki, jej pracowników i całego regionu. Tę zmianę trzeba jednak przeprowadzić racjonalnie, a nie pod wpływem politycznych hasła.

**ROZMAWIAŁA
MAGDALENA BOŹKO-
MIEDZWIECKA**

Port Lotniczy Lublin –

— Magdalena Bożko-Miedzwiecka —

O lotnisku dla Lubelszczyzny zrobiło się głośno pod koniec lat 90-tych. Podczas prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego w 1999 roku nie było wątpliwości: lotnisko jest priorytetową inwestycją. Natychmiast powstało pytanie: Gdzie ma być ono usytuowane? Wybierano między Niedźwiadą, Niemcami i Świdnikiem. Zdecydowano, że najlepsza będzie Niedźwiada. Uzasadnienie: brak w pobliżu zabudowań mieszkalnych, brak przeciwwskazań ekologicznych, duży (ok. 600 ha) obszar nieużytków. Uwagze ekspertów nie uszły jednak mankamenty tej lokalizacji: przede wszystkim brak połączeń komunikacyjnych – drogowych i kolejowych – z Lublinem. W Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego znalazł się jednak stosowny zapis o budowie międzynarodowego lotniska, którego lokalizację przewidziano na terenie gminy Niedźwiada i Ostrówek. A także drugi zapis o dostosowaniu lotniska sportowego w Świdniku do usług transportu lotniczego w systemie general aviation (tzw. lotnictwo ogólne, ruch lotniczy nierozkładowy, obsługa prywatnych samolotów).

PIERWSZY BYŁ ŚWIDNIK

W grudniu 1999 roku powstała Spółka Port Lotniczy Lublin S.A., która na bazie istniejącej infrastruktury miała wybudować pasażerski port lotniczy obsługujący małe samoloty, do 60 osób. Akcjonariuszami spółki zostały lubelskie samorządy, m.in. miasto Lublin i Świdnik, województwo, a także lokalni przedsiębiorcy. Jednak pierwsze lata działalności nie przyniosły spektakularnych efektów. Z prostej przyczyny: kasa spółki była pusta, a tereny potrzebne pod płytę lotniska zastawione w Banku PeKaO S.A. W 2005 roku rozpoczęły się intensywne poszukiwania prywatnego inwestora, który zechciałby wyłożyć gotówkę na budowę lotniska. Do tego dołączyło sprzyjające po wrześniowych wyborach w 2005 roku lobby polityczne (PiS).

NIEDŹWIADA. ZŁOTE PIASKI LUBELSZCZYZNY

Spółka Międzynarodowy Port Lotniczy Lublin Niedźwiada S.A. powstała w grudniu 2004 r. Jej akcjonariuszami zostało 25 samorządów Lubelszczyzny: największym województwo lubelskie, następnie powiat lubartowski i miasto Lubartów, powiat lubrzyński i gmina Ostrówek. Spółka miała wybudować regionalny port lotniczy typu low-cost. Miałoby ono obsługiwać przewozy międzynarodowe na liniach średniego i krótkiego zasięgu oraz krajowe o dużym i średnim natężeniu

To projekt zbudowany na wizji, mądrości i zgodzie, który interes regionu lubelskiego postawił ponad wszelkimi podziałami.

Zjednoczył wokół siebie wszystkie środowiska polityczne i gospodarcze województwa. Nie zatrzymały go żadne przeszkody. A było ich naprawdę wiele. Nie powstrzymały głosy oponentów płynące z Polski. A tych również nie brakowało. To sukces, który ma wielu ojców, a jego beneficjentami są wszyscy mieszkańcy Lubelszczyzny.

ruchu. Największym atutem lotniska miała być obsługa samolotów tanich linii lotniczych, który mogłyby startować z pasa o dł. 2800 m.

Pod koniec 2005 roku sejmik województwa wyraził zgodę na nabycie przez województwo działek w gminach Niedźwiada i Ostrówek pod budowę portu lotniczego. W 2006 roku na ich wykup przeznaczono 5 mln zł. Za 1 ha nieużytków płacono ok. 15 tys. zł. Wszystkie działania związane z budową lotniska w Niedźwidzie, łącznie z wykupem gruntów pochłonęły od 2000 do końca 2006 roku ok. 5 mln zł.

Kiedy wydawało się, że lotnisko w Niedźwidzie jest przesądzone powrócił temat Świdnika. W listopadzie 2006 roku ówczesny prezydent Lublina Andrzej Pruszkowski zapłacił Bankowi PeKaO SA 12,85 mln zł za 123 ha gruntów pod budowę płyty lotniska w Świdniku. Środki pochodziły z Kontraktu Wojewódzkiego dla Lubelszczyzny: na modernizację i rozbudowę Portu Lotniczego w Świdniku przeznaczono w nim 14 mln zł. – To miłowy krok do lotniska w Świdniku! – nie krył euforii Karol Scibior, ówczesny prezes spółki.

LECIMY NA ŚWIDNIK!

Kilkanaście dni później, po wygranej w wyborach samorządowych PiS i PO stało się jasne, że to Świdnik, a nie Niedźwiada będą forsowane przez nowe władze województwa. – Nie ukrywamy, że priory-

tetem jest budowa lotniska w Świdniku. Przemawia za tym wiele argumentów. W interesie regionu jest, by lotnisku było w dogodnym miejscu, niedaleko Lublina – mówił **Krzysztof Grabczuk**, ówczesny członek zarządu województwa. W ślad za rozmowami poszły pierwsze decyzje: pod koniec grudnia zarząd województwa wstrzymał wywłaszczenia gruntów pod lotnisko w Niedźwidzie.

Zmiana zarządu województwa z PSL-owskiego na POPIS-owy zaowocowała na początku 2007 roku decyzją: budujemy lotnisko w Świdniku. Raz na zawsze ucięto dyskusję, czy port lotniczy nie powinien zostać ulokowany w odległej o 40 km od Lublina Niedźwidzie. – Lotnisko powstanie w Świdniku i to jak najszybciej – zapowiedział **Jarosław Zdrojkowski**, ówczesny marszałek województwa.

Inwestycję w Świdniku wpisano do Regionalnego Programu Operacyjnego zapewniając jej finansowanie (ok. 25 mln euro). Ale okazało się, że obszar, na którym miałby powstać port chroniony jest unijnym programem Natura 2000, ponieważ zamieszkuje go unikatowa kolonia susa perełkowanego. Na nic zdały

SETKI DZIENNIKA WSCHODNIEGO

sukces ponad podziałami

się rozmowy władz portu z przedstawicielami Komisji Europejskiej.

– Przesuwamy lotnisko w stronę lasu Wilcze Doły. Tym samym unikniemy kolizji z programem Natura 2000, który może zablokować budowę lotniska na lata – zdecydował **Grzegorz Muszyński**, nowy prezes Portu Lotniczego Lublin.

To oznaczało przesunięcie pasa o ok. 1 km w kierunku lasu Wilcze Doły. I wycięcie ok. 100 ha lasu. A wcześniej jego rozminowanie, bo okazało się, że na tym terenie zostało po wojnie sporo niewybuchów.

GAZ I CMENTARZ TO NIE PROBLEM

Projekt lotniska był gotowy w kwietniu 2009 roku. Wykonało go polsko-hispańskie konsorcjum skupiające firmy Sener, Are i Polconsult. A przed władzami portu stanęły kolejne wyzwania. Okazało się, że na przesunięciem w stronę lasu pasie startowym stoi kilkanaście domów, w tym całkiem nowe. Ruszyły negocjacje z właścicielami gruntów na których miałyby powstać lotnisko. Do wykupienia było ponad 200 działek

z kilkudziesięcioma zabudowaniami. Gdy ruszyły wyceny nie obyło się bez protestów i awantur. Kolejny problem przed którym stanął port to gaz ziemny. Okazało się, że pod planowanym pasem startowym lotniska biegają dwie gazowe rury, a kilkaset metrów dalej wydobywany jest gaz. – Przełożymy rury gazowe, a odwierty nie kolidują z lotniskiem – podsumował krótko prezes Muszyński.

Problemem dla portu nie był też cmentarz wojenny ulokowany tuż przy planowanym pasie startowym. Szczątki żołnierzy ekshumowano, a cmentarz przeniesiono do Świdnika.

Tymczasem spółka nie próżnowała. Rozpisała przetargi na poszczególne etapy inwestycji i ogłosiła też konkurs na znak graficzny dla lotniska. Do głosowania, za pośrednictwem lubelskich mediów, zaprosiła mieszkańców Lubelszczyzny. Wygrał projekt **Krzysztofa Rychtera** z Warszawy: bocian podrywający się do lotu, rzucający cień na pas startowy.

20 maja 2010 r. Port Lotniczy Lublin otrzymał decyzję środowiskową. Na konferencji prasowej władze portu, województwa, a także lubelscy parlamentarzyści – na czele z Januszem Palikotem – obwieścili sukces. – Na ten moment czekaliśmy bardzo wiele lat prowadząc batalię o lotnisko – mówił wspomniany Krzysztof Grabczuk – już marszałek województwa.

WARUNKI SPRZYJAŁY BUDOWIE

Już następnego dnia władze portu wystąpiły do wojewody o wydanie pozwolenia na budowę. W październiku 2010 r. wojewoda lubelski podpisał i przekazał spółce pozwolenie na budowę. Wkrótce podpisano umowę z pierwszym wykonawcą i rozstrzygnięto przetargi na wykonawstwo poszczególnych robót na lotnisku. Budowa ruszyła pod koniec 2010 roku, plac budowy wjechał ciężki sprzęt, zaczęło się wyrównywanie gruntu i wycinka lasu. Podczas gdy budowa lotniska trwała w najlepsze w 2011 roku zmieniono projekt terminalu zmniejszając go z 23 do 11 tys. mkw. Terminal zmniejszono na polecenie Komisji Europejskiej, która nie doceniła potencjału regionu, bo już za kilka lat, w związku ze zwiększającym się ruchem, trzeba było budynek powiększyć.

W październiku spółka podpisała umowę z Budimexem na jego budowę. Lekka zima 2011/2012 roku sprzyjała budowlanom. Powstawał terminal, pas startowy, płyta postoju samolotów, budynki techniczne.

W marcu 2012 roku na terminalu zawisła wiecha, a wiosną ruszyła rekrutacja do portu. O jedno stanowisko starało się nawet... 1000 osób. W czerwcu WizzAir, jako pierwszy przewoźnik, ogłosił, że

będzie latał ze Świdnika do Londynu i Oslo. Wkrótce dołączył Ryanair.

W październiku 2012 roku zakończyła się budowa. Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Lublinie wydał pozwolenie na użytkowanie lotniska. 1 grudnia odbył się dzień otwarty na lotnisku, który ściągnął tysiące osób z całego województwa.

17 GRUDNIA 2012. WIELKIE OTWARCIE

12 grudnia spółka otrzymała certyfikat dla lotniska z Urzędu Lotnictwa Cywilnego, a 17 grudnia 2012 odbyło się oficjalne otwarcie lotniska. Tego dnia wczesnym rankiem na płycie lotniska w Świdniku jako pierwszy wylądował samolot transportowy operatora Cargo firmy Exin, a o 9 rano 160-osobowy samolot pasażerski EnterAir, który przyleciał z Warszawy z grupą gości m.in. z Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej i przedstawicielami linii lotniczych.

Do Lublina zjechało pół tysiąca gości, m.in. prezesi portów lotniczych m.in. z Rzeszowa, Krakowa, Gdańska, Gdyni, Łodzi, Warszawy, Modlina. Polski rząd reprezentował minister transportu **Sławomir Nowak**, który do Świdnika przyjechał... samochodem.

– Warto było przyjechać te 200 km, żeby zobaczyć pierwszy w dziejach nowej polski port lotniczy budowany od zielonej trawy. Tu gdzie było jeszcze niedawno ściernisko dziś jest nowoczesny terminal – mówił minister Nowak. Podkreślił przy tym determinację, z jaką staraliśmy się o lotnisko: – Ilekroć spotykałem przedstawicieli władz regionu lubelskiego i Lublina, np. Krzysztofa Żuka, to w oczach moich rozmówców pojawiał się ogień, gdy mówili o tym wielkim marzeniu, jakim było lotnisko. Dziś macie powody do dumy.

MARSZAŁEK, PREZYDENT I METROPOLITA

Władze regionu i Lublina rzeczywiście nie kryły dumy z otwarciem portu.

– To moment, od którego na nowo będziemy pisać historię naszego regionu – stwierdził ówczesny marszałek województwa **Krzysztof Hetman**.

– Lotnisko jest potwierdzeniem naszej skuteczności w przełamywaniu barier dostępności komunikacji. Będzie kołem zamachowym gospodarki w regionie – zaznaczył **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina.

– 17 grudnia 2012 to data, która wpisuje się na stałe w historię Lublina i Lubelszczyzny. Dziś otwieramy się na Polskę i cały świat – mówił arcybiskup **Stanisław Budzik**, który uroczystie poświęcił terminal.

Zrobiliśmy to! Otworzyliśmy

● 17 grudnia 2012 roku odbyło się uroczyste otwarcie lotniska. Pamięta pan ten dzień?

- Oczywiście, że pamiętam, takich chwil w życiu zawodowym się nie zapomina. Rozpierała mnie przede wszystkim dumą, czułem też jednak ulgę. Jako osoba od lat związana z lotnictwem i Lubelszczyzną, a w tamtym czasie pełniąc funkcję wiceprezesa spółki, przeżywałem to wydarzenie bardzo mocno. Budowa lotniska była dla nas olbrzymim wyzwaniem. Proszę pamiętać, że lotnisko nie powstało na bazie modernizowanego lotniska wojskowego, co dotąd było praktyką krajową, ale absolutnie od zera. Założyliśmy sobie bardzo ambitny plan inwestycyjny, 2+2. Dwa lata na projektowanie, dwa na wykonawstwo, ale jak to się mówi, do odważnych świat należy. Mam lotniczą satysfakcję, że pierwszy wylądował tutaj swoim samolotem w przeddzień oficjalnego otwarcia. Moim pasażerem był ówczesny prezes Grzegorz Muszyński. Ale kiedy nazajutrz, 17 grudnia 2012 roku, na pasie wylądował pierwszy rejsowy samolot z Londynu, pomyślałem: „Zrobiliśmy to! Otworzyliśmy Lubelszczyźnie okno na świat”. Wszystko tego dnia zadziało tak jak powinno, a więc systemy nawigacyjne, obsługa naziemna i procedury bezpieczeństwa. Wbrew niedowiarkom, bo tych – jak zawsze – trochę było wokół projektu lotniska dla Lubelszczyzny. A ja czułem, że zrealizowałem to, do czego zostałem powołany: samoloty startowały, pasażerowie byli obsługiwani, cały system działał sprawnie. Mogłem spokojnie szukać nowych wyzwań i tak trafiłem do Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej.

● Skoro jesteśmy przy otwarciu lotniska – a w grudniu minie 14 lat od tego momentu – co na przestrzeni tych 14 lat uznaje pan za kroki milowe w rozwoju lubelskiego portu lotniczego?

- Choć zawodowo nie byłem związany ze spółką ponad 10 lat, to cały czas miałem kontakt z portem, obserwując z życzliwym zainteresowaniem jego rozwój, to jak staje się ważnym filarem rozwoju gospodarczego i turystycznego Lubelszczyzny. Miniona dekada była okresem dynamicznych przemian w branży lotniczej, zarówno w skali globalnej, jak i lokalnej. Lubelskie lotnisko stało się bardzo ważnym punktem na mapie komunikacyjnej w tej części Polski. Trzeba podkreślać to przy każdej okazji: Port Lotniczy Lublin zlikwidował jedną z największych barier komunikacyjnych wschodniej Polski, która miała też wpływ na rozwój gospodarczy regionu.

- Dzisiaj jesteśmy silną marką regionalną, która stymuluje powstawanie miejsc pracy, inwestycje w strefach ekonomicznych i ekspansję naszych firm na rynki zagraniczne. Lotnisko napędza biznes, ale również tury-

stykę i sprawia, że Lubelskie jest atrakcyjnym punktem na mapie. Gdy patrzę na te 14 lat działalności, wskazałbym cztery ważne momenty. Pierwszy milion (wkrótce będzie to już 5 milionów) obsłużonych pasażerów, a więc dowód, że lotnisko w tym regionie jest realnie potrzebne i generuje stabilny ruch. Boom czarterowy i dywersyfikacja siatki połączeń – to oznaczało wyjście poza tradycyjne kierunki pracowniczych wylotów z pierwszych lat działalności lotniska (Wielka Brytania, Holandia, Skandynawia) i postawienie na rozwój wakacyjny siatki połączeń (Turcja, Grecja, Egipt, Tunezja). Mówiąc obrazowo, kiedyś kojarzono nas głównie z lotami „za chlebem”, dzisiaj we współpracy z naszymi partnerami, zbudowaliśmy atrakcyjną ofertę turystyczną z wylotem z naszego lotniska. Kolejną rzecz to uruchomienie nowoczesnego terminala cargo. Ta inwestycja magazynowo-przeładunkowa otworzyła nas na biznes logistyczny i pozwoliła na zdywersyfikowanie finansów spółki, do tej pory uzależnionej wyłącznie od koniunktury w ruchu pasażerskim. Niezwykle ważnym momentem w rozwoju spółki było rozpoczęcie współpracy z wojskiem. W ub. roku lotnisko stało się jednym z najważniejszych elementów infrastruktury logistycznej wschodniej Polski i regionalnym hubem przeładunkowym.

- Udowodniliśmy, że jesteśmy w stanie przyjąć i sprawnie obsłużyć największe samoloty transportowe świata, takie jak Antonov An-124 Ruslan, C-17 Globemaster, C-130 Hercules czy Boeing 747. Obecnie trwają zaawansowane rozmowy i prace dotyczące m.in. powstania Bazy Śmigłowej Wojsk Lądowych oraz optymalnego wykorzystania infrastruktury lotniczej przez armię. Z kolei ten krok pozwolił nam ubiegać się o dotację na dalszy rozwój infrastruktury, który powoli staje się konieczny, a na który obecnie nas nie stać.

● Port Lotniczy Lublin to dziś...? Poproszę o pierwsze skojarzenie.

- Jesteśmy lotniskiem pierwszego wyboru dla mieszkańców wschodniej Polski, oferując wysoki standard obsługi pasażerów i ładunków. U nas podróż, czy to w celach turystycznych czy biznesowych zaczyna się z uśmiechem, bez długich, męczących dojazdów, problemów z parkingiem, który niedawno powiększyliśmy czy kolejek do kontroli bezpieczeństwa, bo tutaj zainstalowaliśmy jako pierwszy w kraju nowoczesne skanery 3D. Jest prosto, szybko i bezpiecznie.

● Co zdecydowało, pana zdaniem, o sukcesie lubelskiego lotniska?

- Jego potrzeba oraz to, że jesteśmy elastyczni i szybko reagujemy na tym bardzo konkurencyjnym rynku. Szybko zauważyliśmy, że rynek lotów pracowniczych, przeważający w pierwszych latach funkcjonowania naszego lotniska, nasycił się. Ludzie chcieli latać nie tylko do pracy,

DZIAŁO SIĘ W PORCIE

- **Blisko 5 milionów pasażerów** odprawionych od początku działalności Portu Lotniczego Lublin.
- **471.101 pasażerów** obsłużonych w 2025 roku (wzrost o 10,6% w stosunku do 2024 roku).
- **500.000 pasażerów** obsłużonych dotąd w 2026 roku.
- **70.099 pasażerów** miesięczny rekord ustanowiony w sierpniu 2026 roku.
- **5.052 operacji lotniczych** Tyle startów i lądowań odbyło się w 2025 roku. W lipcu 2026 roku rekordowe 647 operacji w jeden miesiąc.
- **738 operacji cargo** w 2025 roku. Łączna liczba operacji cargo wzrosła o ponad 740% – z 87 w roku 2024.
- **727 miejsc parkingowych** zlokalizowanych na terenie lotniska, w strefie odlotów i przylotów.

DOKĄD POLECIMY?

Londyn, Dublin, Maastricht, Bergamo, Trapani, Barcelona-Girona, Warszawa, Gdańsk, Split, Rijeka, Burgas, Heraklion, Monastyr, Hurghada, Marsa Alam.

ale nauczyli się śmiało korzystać z lotniska i zapragnęli z najbliższego dla nich portu polecieć na wakacje. Dlatego mocno weszlśmy we współpracę z biurami podróży i postawiliśmy na czartery. Mieszkańcy Lublina, Zamościa czy Chełma, ale również województw ościennych, przekalkulowali, że wolą podjechać na lotnisko w kilkanaście czy kilkadziesiąt minut, zamiast tracić czas, płacić za paliwo do Warszawy i drogie parkingi wokół Okęcia. Muszę też powiedzieć o determinacji. I to zarówno ze strony kolejnych zarządów i pracowników Portu Lotniczego Lublin, jak i naszych akcjonariuszy. Nie mamy państwowego udziałowca w strukturze spółki, a jako województwo nie możemy się wciąż równać z zamożnością takich regionów jak Pomorskie, Dolny Śląsk czy Wielkopolska. A mimo to cały czas rośniemy, doganiając inne lotniska. Trzeba o tym cały czas pamiętać, gdy ocenia się jak funkcjonuje nasze lotnisko, porównuje ilości odprawianych pasażerów, liczbę destynacji, czy wynik finansowy. Decydując się na posiadanie portu lotniczego wiadomo było od początku, że trzeba będzie ponosić koszty wynikające choćby z obsługi długu zaciągniętego na jego budowę. Z drugiej strony, działalność lotniska generuje szereg korzyści dla regionu, bezpośrednich i indukowanych, zarówno jeśli chodzi

EGO LUBLIN SA, ROZMAWIA MAGDALENA BOŻKO-MIEDZWIECKA

Lubelszczyznę na świat!

o przyciąganie inwestorów, tworzenie miejsc pracy, wzrost przychodów w wielu dziedzinach, jak hotelarstwo, gastronomia, biura podróży, handel i usługi.

● Port Lotniczy Lublin pana marzeń to...

- Moja wizja to port w pełni zintegrowany z siecią kolejową i drogową (via Carpatia), posiadający rozwiniętą strefę okołolotniskową (Airport City). Lotnisko w pełni samowystarczalne energetycznie, będące kluczowym hubem transportowym dla całej ściany wschodniej. Chciałbym, aby Port Lotniczy Lublin stał się jak najszybciej naturalnym pomostem gospodarczym i turystycznym między Europą Zachodnią a odbudowującą się gospodarką Ukrainą. Marzy mi się także siatka połączeń, w której obok dominujących kierunków wakacyjnych znajdzie się stałe, codzienne połączenie biznesowe do jednego z głównych europejskich portów przesiadkowych, na przykład w Niemczech.

● A schodząc na ziemię - jakich zmian możemy się spodziewać w najbliższych pięciu i dziesięciu latach?

- Naszym priorytetem jest doprowadzenie do utworzenia przez jednego z przewoźników bazy dla swoich samolotów. Pamiętamy przecież, że przed pandemią bazował u nas jeden z samolotów linii Wizzair. Taka baza to szybszy rozwój siatki połączeń. To jest cel, do którego warto dążyć. Chcemy dalej rozwijać kierunki wakacyjne i uruchamiać kolejne połączenia całoroczne. Na pewno chcemy rozwijać usługę cargo. To nasz drugi filar przychodowy, jeśli chodzi o rozwój lotniska. Chciałbym doprowadzić do uruchomienia stałego, towarowego połączenia lotniczego, dzięki czemu rozwiązałaby się międzynarodowa wymiana gospodarcza, z korzyścią dla firm lubelskich. Z kolei perspektywa dziesięciu lat dla Portu Lotniczego Lublin, to czas na stabilne przekroczenie bariery miliona obsłużonych pasażerów rocznie. Jeżeli dynamika wzrostu się utrzyma, konieczna będzie kolejna modułowa rozbudowa budynku terminala, zwiększenia liczby stanowisk check-in oraz gate'ów, systemu obsługi bagażu a także strefy komercyjnej wewnątrz budynku. Będziemy też mocno stawiać na rozwój „Airport City”, mam tu na myśli przyciąganie firm hotelarskich, logistycznych i produkcyjnych w bezpośrednie sąsiedztwo lotniska.

● Czego mogę życzyć panu, jako prezesowi Portu Lotniczego Lublin?

- Używając branżowej terminologii to tyłu samo lądowań, co startów, to lotnicza podstawa, czyli niezmiennie najwyższego poziomu bezpieczeństwa. Mówię to z perspektywy zarządzającego

lotniskiem, ale i linii lotniczych, tym bardziej, że wciąż jestem czynnym pilotem i siadam za sterami samolotów. Biznesowo zaś, braku niespodziewanych zawirowań na świecie, co oznacza stabilne, przewidywalne warunki rynkowe, życzliwości ze strony przewoźników i przede wszystkim, uśmiechniętych, zadowolonych pasażerów, chętnie korzystających z usług Portu Lotniczego Lublin oraz ich rodzin, mieszkańców regionu, dla których zbudowaliśmy i rozwijamy lotnisko dla Lubelszczyzny.

ROZMAWIAŁA MAGDALENA
BOŻKO-MIEDZWIECKA

Strefa możliwości

W przyszłym roku Podstrefa Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-Park liczy firm, powierzchni pod inwestycje, miejsc pra

Podstrefa Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-Park Mielec powstała 24 września 2007 roku. Do SSE włączono 70 ha gruntów we wschodniej części Lublina. Pierwsze pozwolenie na działalność w Podstrefie Lublin zostało wydane w styczniu 2008 r. dla spółki Ball Packaging Europe. W tym samym roku pozwolenia otrzymały również spółki Aliplast i Ramatti. Rozpoczęto też I etap uzbrajania terenów strefy.

– Postawiliśmy na projekty systemowe i generujące szeroko rozumiany rozwój. Takim projektem było kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w obrębie Podstrefy Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec – wspomina **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina. – Uzbrojenie tych terenów i stworzenie nowoczesnej infrastruktury dla biznesu było miłym krokiem w pozyskaniu dla Lublina inwestorów i kapitału.

REKORDOWY ROK 2009

Już kolejny rok okazał się rekordowy, jeśli chodzi o liczbę pozwoleń udzielonych na prowadzenie działalności w SSE. Zezwolenia otrzymało łącznie aż 7 inwestorów: Wikana Invest, EL-Press, EuroCompass, BioMaxima, Verano Konwektor, „Henryk”, MW Lublin. Równocześnie powiększono strefę o ok. 10,7 ha, co dało prawie 81 ha terenów inwestycyjnych.

W 2010 roku pozwolenia na działalność w strefie dostały trzy kolejne firmy: Dobroplast, daag, Daewon Europe. W tym samym roku do SSE Euro-Park Mielec Podstrefa Lublin włączono dodatkowe 37 ha gruntów, zlokalizowanych przy dzisiejszych ulicach Plewińskiego, Braci Krausse oraz Spiessa. W ramach projektu „Infrastruktura dla strefy ekonomicznej na Felinie w Lublinie – II etap” zaplanowano budowę infrastruktury drogowo-tech-

Podstrefa Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK Mielec to dziś 128 ha powierzchni i ponad

nicznaję dla tego obszaru. Oficjalne otwarcie nowej części Podstrefy Lublin nastąpiło 26 listopada 2013 roku.

W 2011 roku na terenach inwestycyjnych pojawiło się trzech inwestorów: MPC Metal, Laboratoria Natury, Multivac, ale żaden z nich nie zrealizował swojego projektu. Nie zniechęciło to Miasta do dalszego rozwoju strefy. Już w kolejnym roku dołączyło do niej czterech kolejnych inwestorów: Intrograf Lublin, Inwest Bistro, Max-Bud, Margomed. Z kolei w 2013 roku wydanych zostało 7 nowych pozwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej dla 6 podmiotów. Otrzymały je: Europiek, PZ Cormay, Medi-Sept, ABM Greiffenberger, GT85 Polska oraz Lift Service.

W roku 2014 do grupy firm z pozwoleniami na działalność w strefie dołączyły: J.G. Service, Aliplast Extrusion, Asquini Polska, FC Pszczółka, Ball Packaging Europe. W 2014 roku w Lublinie uruchomiona została także inwestycja MLP Group na 10,5 ha przy ulicy Plewińskiego.

POWIERZCHNIA DO WYNAJĘCIA

2015 rok to 7 nowych pozwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w Podstrefie Lublin. Otrzymały je firmy Elpes, Modern-Expo, Pol-Skone, CEWAR, PZZ Lubella, Protektor, MW Lublin. Ponadto wiele firm wynajęło pod swoje inwestycje powierzchnię w istniejących obiektach produkcyjno-magazynowych, nie decydując się na ubieganie o zezwolenie na prowadzenie

działalności w strefie. Łącznie w 2015 roku ruszyło 12 nowych projektów.

Wśród inwestorów znalazła się firma Panattoni Europe, która kupiła od Uniwersytetu Przyrodniczego ok. 15 ha nieruchomości w Podstrefie Lublin przy ul. Drodze Męczenników Majdanka, gdzie wybudowała park przemysłowy o łącznej powierzchni ponad 71 tys. m². Właścicielem nieruchomości w Podstrefie Lublin została też firma Centrum

KRZYSZTOF ŻUK,

Strefa zdecydowanie zwiększa atrakcyjność Lublina dla inwestorów, ściąga do nas prywatny kapitał i ma bardzo konkretne przełożenie na rosnące zatrudnienie. Dziś w SSE mamy 75 inwestorów, którzy stworzyli ponad 7 200 miejsc pracy. Są tu zlokalizowane przedsiębiorstwa ze wszystkich obszarów gospodarki, w tym firmy wysoko wyspecjalizowane technologicznie. Wśród nich m.in. Medi Sept z jedną z najnowocześniejszych linii produkcyjnych w Europie, Ball Packaging Europe z inwestycjami za ponad 760 mln zł oraz Intrograf, który jest dziś gigantem na rynku. W strefie działa również m.in. Lubella, BioMaxima czy Aliplast – firmy doskonale znane w Polsce i poza jej granicami. Ale lubelska podstrefa to także nowoczesne usługi dla biznesu, branża informatyczna i teleinformatyczna, biotechnologiczna, czy klasyczny przemysł maszynowy i motoryzacyjny.

SETKI DZIENNIKA WSCHODNIEGO

ci, strefa sukcesu

PARK Mielec skończy 20 lat. To dwie dekady stałego i stabilnego wzrostu: cy oraz zainwestowanych i zarobionych pieniędzy.

2,6 mld zł nakładów inwestycyjnych.

Zana, a powierzchnię w MLP Lublin wynajęła Stokrotka.

Z kolei w 2016 roku wydanych zostało 6 nowych pozwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w Podstrefie Lublin dla firm CEGA, FAWAG, PPHU „Parys”, Gorbi, GT85 Polska, ABM Greiffenberger. Natomiast liczba nowych projektów inwestycyjnych wyniosła 14. Na terenie strefy ulokowało się też kilka firm, które funkcjonują bez zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w strefie ekonomicznej i nie

korzystają z pomocy publicznej. W obiektach Panattoni Park Lublin działalność prowadzą: RohligSuus, Inter Cars, Eurocash Serwis, Nałęczowska Spółka Handlowa, Ruch. Natomiast od firmy Eurocompass biura wynajęły: Nutricus, Smart Education, SAM, Lubelska Agencja Rozwoju, GISPartner oraz HelicopterView IT Consulting. Dział IT Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa działa zaś w obiekcie biurowym Centrum Zana. Ponadto w 2016 roku Drukarnia Embe-Press zakupiła

od Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 1,5 ha nieruchomości przy ul. Pancerniaków.

REINWESTYCJE ZA 170 MILIONÓW

W 2017 roku BioMaxima, Protektor, Aliplast Extrusion, MW Lublin, PZZ Lubella oraz Ledrin zadeklarowały nowe inwestycje w strefie za ponad 168,5 mln złotych i zatrudnienie co najmniej 88 nowych pracowników. Dodatkowo czterech nowych inwestorów wynajęło powierzchnię w Panattoni Park Lublin. Działają oni w branży produkcji opakowań z tworzyw sztucznych, komponentów dla branży tworzyw sztucznych, dystrybucji produktów z sektora FMCG i kosmetyków.

W roku 2018 udzielono 3 ostatnie zezwolenia przed zmianą przepisów dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Otrzymały je firmy: Medi-Sept, El-press oraz Laboratoria Natury. W parku MLP Lublin pojawiła się firma Turck – globalny partner w dziedzinie rozwiązań dla

automatyki przemysłowej, a w Panattoni Park Lublin Data Modul – jeden z wiodących na świecie dostawców specjalistycznych technologii wyświetlania, dotykowych i systemowych oraz firmy: Iglotex, FedEx, TNT Express, Tedi Dystrybucja. Ponadto działkę od Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zakupiła firma Polski Drób. W roku 2019 pojawiły się pierwsze decyzje o wsparciu. Otrzymały je firmy: MW Lublin oraz Gorbi. W 2020 roku kolejną decyzję otrzymał Medi-Sept, który zakupił również nową działkę. Nieruchomość w Podstrefie nabyła także firma Chemnovatic.

KOLEJNE FIRMY, NOWY KAPITAŁ

W 2021 roku kolejne decyzje o wsparciu otrzymały firmy: Gorbi, Ball Packaging Europe, Medi-Sept. Lata 2022-2023 to okres reinwestycji obecnych inwestorów. Wśród kluczowych przedsięwzięć można wymienić te realizowane przez Ball Packaging Europe, Medi-sept, Noyen, Gorbi, Modern Expo, BioMaxima, Aliplast, Europiek, Panattoni, Chemnovatic oraz Intrograf. We wrześniu 2023 kolejną decyzję o wsparciu otrzymała firma Medi-Sept.

Rok 2024 przyniósł kolejne decyzje o wsparciu, m.in. dla firmy Medi-Sept, a w gronie inwestorów Polskiej Strefy Inwestycji pojawił się Maspex Food – właściciel zakładów Lubella. W 2025 reinwestycji dokonała firma Henryk Batyra, która zakończyła budowę nowoczesnej hali magazynowo-produkcyjnej. W 2026 decyzję o wsparciu otrzymał Intrograf-Lublin, a także Aliplast, który rozpoczął rozbudowę zakładu produkcyjnego. Ponadto przy ul. Banacha powstaje nowa hala magazynowa na wynajem. Wykonawcą inwestycji jest firma Max-Bud.

**Magdalena
Bożko-Miedzwiecka**

PREZYDENT LUBLINA:

OKNA I DRZWI DREWNIANE

**Piękno drewna.
Precyzja detalu.**

Zamek Królewski na Wawelu, Kraków

**Do zabytkowej architektury.
Do Twojego domu.**

www.bas.lublin.pl

sekretariat@bas.lublin.pl

ul. Smoluchowskiego 1, 20-474 Lublin

Przesyłaamy dobrą energię do blisko 6 mln Odbiorców

Pobierz aplikację

i bądź na bieżąco z planowanymi
i awaryjnymi wyłączeniami prądu

991 Assistant
PGE Dystrybucja

www.pgedystrybucja.pl

Dystrybucja

OD 40 ROLNIKÓW DO MLECZARSKIEGO GIGANTA

Ponad 110 lat historii OSM Krasnystaw

Ponad sto lat tradycji, kolejne pokolenia dostawców i produkcja na przemysłową skalę. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie przeszła drogę od niewielkiej mleczarni, w której urządzenia napędzano ręcznie, do nowoczesnego zakładu dostarczającego nabiał na rynek ogólnopolski i zagraniczny. Jej historia to także opowieść o rozwoju lubelskiego mleczarstwa i sile spółdzielczości.

Historia OSM Krasnystaw rozpoczęła się 3 maja 1913 roku, kiedy Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie oficjalnie rozpoczęła produkcję. Pomysł był prosty: połączyć siły lokalnych rolników, którzy wspólnie mogli przetwarzać mleko i szukać dla niego odbiorców. Początki były skromne. Do spółdzielni trafiało mleko od kilkudziesięciu gospodarzy, a produkcja opierała się na urządzeniach obsługiwanych ręcznie. Jednym z najważniejszych wyrobów było masło. W pierwszym roku działalności wyprodukowano go 4586 kilogramów.

Spółdzielnia szybko zaczęła poszerzać swoją działalność. Już w 1914 roku uruchomiła filie w Bzitem, Latyczowie i Małochwieju. Zwiększyła się liczba hodowców, a dzienne dostawy mleka osiągnęły około 2000 litrów. Rozwój przerwała jednak I Wojna Światowa. Walki w okolicach Krasnegostrawu doprowadziły do zniszczenia urządzeń mleczarskich i strat w hodowli bydła. Mleczarnia przestała funkcjonować, a jej działalność udało się wznowić dopiero w 1924 roku.

Powrót do pracy był ważnym etapem w historii zakładu. Odbudowa wymagała zaangażowania ludzi, którzy chcieli ponownie stworzyć w regionie sprawnie działającą spółdzielnię mleczarską.

INWESTYCJE ZMIENIAŁY SKALĘ PRODUKCJI

Kolejne dekady przynosiły zmiany organizacyjne

i inwestycje. W 1957 roku powołano Okręgową Spółdzielnię Mleczarską z siedzibą w Załóżkwi koło Krasnegostrawu. Rozbudowywano zaplecze produkcyjne i tworzone punkty skupu mleka. Jednym z ważniejszych momentów była budowa proszkowni, którą uruchomiono w 1974 roku. Dziesięć lat później oddano do użytku nowy zakład specjalizujący się w produkcji mleka spożywczego, masła i twarogu.

Prawdziwe przyspieszenie przyniosły lata 90. Zakup nowoczesnych linii produkcyjnych w latach 1994-1996 zwiększył możliwości przetwórcze spółdzielni. Jednocześnie rosło znaczenie marki Krasnystaw, a nowe kontrakty z hurtow-

Prezes Tadeusz Badach

DZIENNIKA WSCHODNIEGO

niami i sieciami handlowymi pozwalały docierać do kolejnych odbiorców w kraju.

Istotnym etapem rozwoju były również połączenia z innymi spółdzielniami mleczarskimi. W 2003 roku OSM Krasnystaw połączyła się z OSM w Lublinie, a rok później z Zamojską Spółdzielnią Mleczarską. Dzięki temu przedsiębiorstwo umocniło swoją pozycję w regionie.

TRADYCJA W NOWOCZESNYM ZAKŁADZIE

Dziś OSM Krasnystaw łączy wieloletnie doświadczenie z przemysłową skalą produkcji. W przekazanych materiałach dotyczących działalności

spółdzielni wskazano ponad 2000 dostawców mleka ze wszystkich powiatów województwa lubelskiego, blisko 600 pracowników oraz roczne przetwarzanie około 160 mln litrów mleka. To liczby pokazujące znaczenie zakładu nie tylko dla Krasnegostawu, lecz także dla całego regionalnego rynku rolno-spożywczego. Za produkcją stoją bowiem zarówno pracownicy mleczarni, jak i gospodarstwa, które regularnie dostarczają surowiec.

Zmienił się również sam proces produkcji. Dawne urządzenia obsługiwane ręcznie zastąpiły nowoczesne linie i systemy komputerowe nadzorujące kolejne etapy przetwarzania mleka. Inwestycje technologiczne mają

służyć zwiększaniu wydajności oraz utrzymaniu jakości wyrobów.

Spółdzielnia rozwija także sieć dystrybucji. Jej produkty trafiają do sklepów i hurtowni w całej Polsce, a część asortymentu znajduje odbiorców za granicą. Ważną pozycję w eksporcie zajmuje mleko wproszku, sprzedawanemu między innymi na rynkach europejskich, azjatyckich, afrykańskich i południowoamerykańskich.

PRODUKTY, KTÓRE ZDOBYWAŁY NAGRODY

Marka Krasnystaw kojarzy się z szerokim wyborem nabiału. W ofercie spółdzielni znajdują się między innymi kefiry, maślanki, jogurty, mleko spożywcze, masło, twarogi, serki oraz tradycyjne zsiadłe mleko.

Produkty OSM Krasnystaw wielokrotnie zdobywały nagrody i wyróżnienia w branżowych konkursach. Wśród docenianych wyrobów znalazły się m.in. serek wiejski, jogurty Joguś, kefir i twaróg. Uznanie przyszło także ze strony redakcji Dziennika Wschodniego. W 2020 roku zsiadłe mleko z Krasnegostawu otrzymało wyróżnienie w konkursie „Nasze Dobre Lubelskie”, promującym produkty cenione za jakość i regionalny charakter.

W historii marki nie zabrakło również wyróżnień dla całego przedsiębiorstwa. OSM Krasnystaw otrzymała między innymi tytuł Ambasadora Województwa Lubelskiego w 2014 roku, a rok później

została uhonorowana tytułem „Przetwórcza 25-lecia”. Marka była też wyróżniana w konkursach Superbrands, a jej produkty zdobywały nagrody podczas targów mleczarskich i w plebiscytach konsumenckich.

Takie osiągnięcia pokazują, że regionalna marka może skutecznie konkurować na rynku ogólnopolskim. Ważne miejsce zajmują w niej zarówno produkty o tradycyjnym charakterze, jak zsiadłe mleko i kefir, jak i jogurty smakowe czy serki deserowe.

PONAD STO LAT WSPÓLNEJ PRACY

Historia OSM Krasnystaw pokazuje, jak zmieniło się mleczarstwo na Lubelszczyźnie. Od niewielkiej spółdzielni, której członkowie dysponowali kilkuset krowami, do dużego przedsiębiorstwa współpracującego z tysiącami dostawców i przetwarzającego miliony litrów mleka rocznie. Przez ponad sto lat zmieniały się technologie, produkty, kanały sprzedaży i skala działalności. Niezmieniona pozostała jednak podstawowa idea spółdzielni: wspólna praca rolników i wspólne budowanie przedsiębiorstwa, którego rozwój ma znaczenie dla całego regionu.

OSM Krasnystaw jest dziś przykładem firmy, która z lokalnych korzeni zbudowała markę rozpoznawalną w całej Polsce. Jej historia pozostaje częścią gospodarczych dziejów Lubelszczyzny, a kolejne inwestycje i rozwój oferty pozwalają kontynuować tradycję rozpoczętą w 1913 roku.

ISMENA CIESLA

FOT. OSM KRASNYSTAW

Człowiek z

Menedżerem XXX-lecia Złotej Setki został **Jan Kidaj**. Oto historia wsp

Jan Mazurek

Jan Kidaj przywołuje anegdotę z początku XXI wieku. Aliplast zaczął. Firma otrzymała możliwość inwestowania w lubelskiej podstrefie Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec. Kidaj snuł ambitne plany. Spotkał się z pewnym architektem w sprawie budowy zakładu.

- Przekazałem mu, że potrzebujemy minimum 40 tysięcy metrów kwadratowych powierzchni. W tamtym czasie była to w naszym regionie wręcz kosmiczna wielkość - wspomina.

Dwa lub trzy lata później, kiedy Aliplast zakończył pierwszy etap inwestycji, architekt przyznał mu, że początkowo nie wierzył, iż przedsięwzięcie na taką skalę rzeczywiście dojdzie do skutku.

- Podobno po naszym pierwszym spotkaniu wrócił do domu i powiedział żonie, że rozmawiał z człowiekiem... nie z tej bajki. Z kimś, kto marzy o wybudowaniu 40 tysięcy metrów kwadratowych hal w Lublinie, choć nikt wcześniej nie realizował tu takiej inwestycji. Dla niego było to wówczas niewyobrażalne. A okazało się, że dokonaliśmy nie tylko tego, ale wiele, wiele więcej - uśmiecha się Jan Kidaj.

POWOŁANIE DO BIZNESU

Urodził się w 1957 roku. Pochodzi z okolic Hrubieszowa. Skończył lubelskie technikum mechaniczno-energetyczne przy ulicy Magnoliowej. Ciągnęło go do wielkiego świata, uczył się angielskiego i niemieckiego, nie w smak było to jego przełożonym podczas zasadniczej służby wojskowej w Przasnyszu. Pracował w Wojskowej Centrali Handlowej w Warszawie i jako zaopatrzeniowiec w Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Lublinie.

Jeszcze w PRL-u dużo podróżował, wymieniał towary, zdobywał części, handlował. Sprowadzał do Polski zegarki, dzinsy, buty, kalkulatory, sprzęt elektroniczny. Po transformacji ustrojowej w 1989 roku zajął się produkcją metalowych tablic rejestracyjnych, kupił specjalną maszynę, przekonał urzędników w lubelskim wydziale komunikacji. Współzałożył spółkę Tabal.

Równolegle Kidaj rozwijał handel metalami kolorowymi i stalą nierdzewną. W 2002 roku powołał do życia Aliplast, który zajął się produkcją systemów aluminiowych, wykorzystywanych przede wszystkim w budownictwie.

PODGLĄDANIE ZACHODU

Kiedy Aliplast przenosił się do strefy ekonomicznej, zatrudniał kilkadziesiąt osób.

- Pamiętam to doskonale, ponieważ zawsze posługiwałem się wskaźnikiem rocznych przychodów przypadających na jednego pracownika. Mieliśmy wtedy 62 miliony złotych przychodów i około 60 pracowników - opowiada Kidaj.

Wcale nie wydawało mu się, że to duży zespół. Rysował konkretne plany rozwojowe. Wiedział, w jakim kierunku powinien podążać Aliplast i jak firma może wyglądać za kilkanaście lat. Entuzjazm inwestycyjny opierał na obserwowaniu krajów z zachodu Europy. Tych znacznie bardziej rozwiniętych od Polski.

- Niemal dwa lub trzy razy w miesiącu wyjeżdżałem za granicę. Interesowało mnie, jakie panują tam trendy, w jakim kierunku zmierza przemysł. Żadne kolorowe samochody na ulicach czy dworce kolejowe. Wizytowałem zakłady produkcyjne. Odwiedzałem dzielnice fabryczne, przemysłowe, industrialne. Dużo rozmawiałem z kontrahentami. W ten sposób budowałem sobie obraz Aliplastu jako firmy przyszłości. Później moim marzeniem stało się doprowadzenie do tego, żeby ten obraz stał się rzeczywistością. Choć nie powiem, że w 2007, 2008 czy 2009 roku wiedziałem już dokładnie, jak to wszystko będzie wyglądało w 2026 roku - mówi współzałożyciel Aliplastu.

Przez pierwsze pięć lat działalności spółka Aliplast wynajmowała pomieszczenia. W tym czasie Kidaj i jego współpracownicy zdobywali doświadczenie,

poznawali rynek, wypracowywali strategię rynkowej ekspansji. Gdy zdecydowali się przeskalować Aliplast na większy format biznesu, wiedzieli, co chcą osiągnąć.

- Mieliśmy bardzo dobre warunki do realizacji naszej wizji. Udało nam się przede wszystkim pozyskać duży teren. Było to 12 hektarów, które sobie upatrzyliśmy, kupiliśmy i zachowaliśmy na potrzeby przyszłych inwestycji. Nie musieliśmy się później zastanawiać, gdzie postawić następną halę czy rozbudować produkcję. Dysponowaliśmy przestrzenią, która pozwalała na zaplanowanie rozwoju bez

FOT. ALIPLAST

SETKI DZIENNIKA WSCHODNIEGO

naszej bajki

aliplast
aluminium systems

o założyciela i wieloletniego prezesa zarządu lubelskiej spółki Aliplast.

stresu związanego z brakiem miejsca – relacjonuje Kidaj.

GUMOWE BUTY W SAMOCHODZIE

- Bez specjalnej strefy ekonomicznej nie byłoby tak dużej firmy. Nie osiągnęlibyśmy takiej skali. W 2007 roku podjęliśmy decyzję o wybudowaniu tam zakładu. Firma rozwijała się w astronomicznym tempie, przynajmniej jak na tamte czasy. A ten gwałtowny rozwój wymagał odpowiedniej infrastruktury. Powstająca strefa była dla nas zbawieniem. Mogliśmy zaplanować rozwój na wiele kolejnych lat, a nawet dziesięcioleci. I tak właśnie się stało. To było jak dostęp do tlenu – wraca pamięcią doświadczony biznesmen z Lubelszczyzny.

W pierwszych miesiącach inwestycji woził w samochodzie gumowe buty. Wokół nie było praktycznie żadnej infrastruktury. Powstawały fabryki, wznoszone przez nich i innych inwestorów. Ale nie prowadziły tam jeszcze drogi. Mnożyły się problemy z dostawami materiałów i wjazdem ciężarówek. Pomogło miasto. Wybudowano drogę. Przyłączono prąd i gaz, choć wymagało to niebagatelnego wysiłku koordynacyjnego.

Kidaj opowiada, że przedsiębiorców naprawdę słuchano, prowadzono z nimi rozmowy, przygotowywano prognozy zapotrzebowania na energię i odpowiednie moce.

- Wiedziałem, że w innych miastach przedsiębiorcy mieli ogromne trudności z uzyskaniem odpowiednich przyłączy. W Lublinie tego nie doświadczaliśmy. To był kapitalny czynnik wspierający nasz rozwój – wspomina wieloletni prezes zarządu Aliplastu.

RÓWNOWAGA ŻYCIOWA

Jan Kidaj lubi podkreślać, że przez kilkadziesiąt lat w biznesie nigdy nie zachwiała się u niego równowaga między pracą a życiem prywatnym.

- Nie używano jeszcze określenia work-life balance, ale od początku starałem się właśnie tak funkcjonować. Zależało mi na budowaniu zespołu. Nie zamierzałem być jedynym dyrygentem. Takim, który odpowiada za wszystko lub próbuje odpowiadać. Przekazywałem kompetencje innym osobom, tworzyłem strukturę zarządzania, nadzorowałem jej funkcjonowanie. Nie dałem się zagonić do pracy przez 24 godziny na dobę. Nie musiałem pracować po 15 godzin dziennie. Właściwie skonstruowanie zespołu

pozwoło mi pogodzić rozwijanie firmy z codziennym życiem.

W ELICIE

Aliplast przez niemal ćwierć wieku urosł do rangi przedsiębiorstwa zatrudniającego prawie tysiąc osób. Składają się na niego dwie uzupełniające się firmy: Aliplast Aluminium Systems, która odpowiada za projektowanie systemów aluminiowych dla budownictwa i Aliplast Extrusion, która zajmuje się wytłaczaniem profili aluminiowych. Ich łączne przychody wynoszą 1,6 miliarda złotych, a skonsolidowane 1,3 miliarda w polskiej walucie.

- Jesteśmy w gronie kilku czy kilkunastu przedsiębiorstw w naszym regionie osiągniętych tak duże przychody – mówi Jan Kidaj.

Sam należy do Corporate Connections, elitarnej organizacji biznesowej zrzeszającej właścicieli i głównych udziałowców największych polskich firm. W gronie 40 osób cyklicznie spotykają się w Warszawie.

- Okazuje się, że historie wielu z nich przypominają moją. Większość zaczynała praktycznie od zera. Od pomysłu, niewielkiego biznesu, czasem przejścia małej firmy. Później następowało stopniowe budowanie, skalowanie działalności. Dla mnie ogromnym sukcesem jest to, że przedsiębiorstwo o takiej wielkości stworzyliśmy na Lubelszczyźnie, bo przez lata o naszym regionie mówiło się wyłącznie w kontekście rolnictwa, przemysłu spożywczego, agroturystyki, niewielkich zakładów przetwórczych. Działały oczywiście Fabryka Samochodów Ciężarowych i WSK Świdnik, ale poza nimi tradycje tego rodzaju produkcji były ograniczone. A z Aliplastem zbudowaliśmy duży przemysł metalowy i należymy do czołówki europejskich producentów aluminium. Produujemy prawie 50 tysięcy ton! – chwali swoją firmę Kidaj.

40 RAZY WIĘKSI

W lipcu 2026 roku w strukturach Aliplastu doszło do historycznych zmian. Jan Kidaj ustąpił z funkcji prezesa zarządu. Przekazał stery Markowi Saładze, dotychczasowemu dyrektorowi handlowemu. Kidaj nie odszedł jednak z firmy, pozostaje aktywnym członkiem zarządu i koncertuje się na długofalowej wizji rozwoju przedsiębiorstwa.

- Zmiana funkcji niewiele w moim codziennym życiu zmieniła. Wszystkie osoby, które objęły funkcje w zarządzie, wcześniej pracowały w naszej firmie. Nikt z zewnątrz nie przyszedł. Nie sprowadzono nowych menadżerów. Kontynuujemy to, co budowaliśmy przez lata. A żeby robić to prawi-

dlowo, trzeba zachować ciągłość. Uważam, że nadal pomagam tę ciągłość zapewniać. Muszę więc cały czas wiedzieć, co dzieje się w firmie, znać jej sytuację, uczestniczyć w najważniejszych sprawach – stwierdza doskonale odnajdujący się w nowej roli Kidaj.

Potrafi spojrzeć na rozwój Aliplastu z lotu ptaka. Wspomina, że firma zaczynała od 2700 metrów kwadratowych wynajmowanej powierzchni. W 2026 roku zbliżając się do 100 tysięcy metrów kwadratowych powierzchni zabudowanej.

- To 10 hektarów pod dachem, można nawet żartobliwie policzyć naszą wydajność z hektara. Aliplast jest fizycznie niemal 40 razy większy niż na początku. Ale powierzchnia zakładów to tylko jeden z elementów. Bardzo ważne jest nasze portfolio produktów. Pod tym względem należymy do europejskiej czołówki. Regularnie eksportujemy do 12 krajów Europy. Jesteśmy przedsiębiorstwem mocno osadzonym na rynku międzynarodowym. Eksport odpowiada za ponad jedną trzecią naszych przychodów. Potrafimy reagować na światowe trendy. Spełniać wymagania współczesnego przemysłu – mówi Kidaj.

Aliplast nie sprzedaje wyłącznie do krajów Europy Wschodniej. Jego produkty trafiają do Stanów Zjednoczonych, Kanady, na Bliski Wschód. Kidaj przekonuje, że lubelska firma posiada odpowiednią technologię, wiedzę, kompetencje, żeby wpisywać się w potrzeby Zachodu.

ŚWIECĄ PRZYKŁADEM

Na początku wieku Kidaj jeździł do bogatszych krajów Europy, żeby oglądać nowoczesne zakłady przemysłowe i szukać w nich inspiracji. Dwie dekady później Aliplast nie ma żadnych powodów do kompleksów.

- Najlepiej świadczą o tym komentarze gości, którzy przyjeżdżają do Lublina – cieszy się biznesmen.

Aliplast odwiedzają partnerzy handlowi, potencjalni kontrahenci, dostawcy maszyn i urządzeń. Ludzie z różnych krajów, reprezentujący najróżniejsze przedsiębiorstwa.

- Ich opinie pokazują, że powoli sami stajemy się dla nich wzorcem. To chyba najlepiej świadczy o skali naszego rozwoju. Jestem z tego dumny – dodaje.

Podaje jeszcze jeden przykład.

- Od kilku miesięcy pracujemy nad współpracą z klientem, który stopniowo konkretyzuje z nami swoje plany. Wszystko wskazuje na to, że będziemy pośrednim dostawcą komponentów dla Apple, światowego lidera elektroniki użytkowej. W takim miejscu jesteśmy. Gramy w ekstraklasie. Nie lokalnej, nie polskiej, a światowej – puentuje Jan Kidaj.

MEBLE & WNĘTRZA BIUROWE

MORI
PLACE

*Przestrzeń, która **żyje** razem z Tobą.*

NASZE USŁUGI

- PROJEKTOWANIE WNĘTRZ BIUROWYCH
- WYPOSAŻENIE PRZESTRZENI PRACY
- DORADZTWO I REALIZACJA POD KLUCZ MEBLE
- NA WYMIAR

TELEFON

+48 500 005 313

E - MAIL

michal.jarosz@moriplace.pl

STRONA INTERNETOWA

moriplace.com

Nowy Czechów

LUBLIN, UL. KAMERALNA 3

Wyjątkowa inwestycja dopracowana w najdrobniejszych szczegółach, w sąsiedztwie parku o powierzchni ponad hektara i bogatym zapleczem handlowo-usługowym. W zasięgu spaceru do centrum Lublina.

**WYSOKA JAKOŚĆ MATERIAŁÓW
DOSKONAŁA LOKALIZACJA
SMART HOME**

Wizualizacja pogłдова. Materiał nie stanowi oferty (art. 66 §1 KC).

Wizualizacja pogłдова. Materiał nie stanowi oferty (art. 66 §1 KC).

The One

LUBLIN, UL. GŁĘBOKA 32A

Jedyny taki adres w Lublinie. The One powstaje przy ulicy Głębokiej 32A, w samym sercu Miasteczka Akademickiego, gdzie cztery uczelnie tworzą stałe, całoroczne zaplecze najemców. Lokale inwestycyjne w standardzie premium: klimatyzacja, aluminiowa stolarka okienna, Smart Home. Lokalizacja, której w Lublinie nie da się powtórzyć.

WYJĄTKOWE CZĘŚCI WSPÓLNE

SIŁOWNIA · SAUNA · SALA KINOWA · CO-WORKING

☎ 500 267 778

immobilia.com.pl

Z Krzysztofem Żukiem - prezydentem Lublina, rozmawia **Paweł Puzio**

Rośnie zainteresowanie naszym miastem

• Panie prezydencie, gdybyśmy położyli obok siebie pierwszą Złotą Setkę sprzed 30 lat i tegoroczne zestawienie – jaką największą zmianę w gospodarce Lublina by pan zobaczył?

- Największą zmianą jest skala, różnorodność i dojrzałość gospodarki Lublina. Pierwsza Złota Setka powstała w 1997 roku, w czasie transformacji gospodarczej, gdy o sile regionu w dużej mierze decydowały duże zakłady przemysłowe. Pierwszym zwycięzcą rankingu były Zakłady Azotowe „Puławy”, co dobrze pokazuje ówczesną strukturę gospodarki. Lublin mocno odczuł skutki transformacji. Liczba osób pracujących w przemyśle spadła z ponad 42 tys. w 1997 roku do niespełna 22 tys. w 2005 roku. Miasto musiało więc poszukać nowych źródeł rozwoju.

Dzisiaj przemysł nadal jest ważną częścią naszej gospodarki, ale obok niego rozwijają się m.in. technologie informatyczne, nowoczesne usługi dla biznesu, logistyka, biotechnologia i medycyna. To efekt konsekwentnego budowania gospodarki opartej na wiedzy, przedsiębiorczości i nowych technologiach. Trzydzieści lat temu gospodarka Lublina była znacznie bardziej zależna od kilku dużych zakładów. Dziś jej siłą jest dywersyfikacja, specjalizacja i zdolność do adaptacji. Mamy zarówno firmy z wieloletnią tradycją, jak i przedsiębiorstwa działające w sektorach, których w pierwszej Złotej Setce praktycznie jeszcze nie było.

• Czy 30 lat temu można było przewidzieć, że Lublin stanie się miastem nowych technologii, usług biznesowych, nowoczesnego przemysłu i startupów? Co było momentem przełomowym?

- Myślę, że już 30 lat temu można było dostrzec potencjał Lublina, choć trudno było przewidzieć, w jakich dokładnie sektorach będzie się on rozwijał. Mieliśmy silne zaplecze akademickie i przemysłowe oraz dobrze wykształconych mieszkańców. Brakowało jednak odpowiedniej infrastruktury, kapitału i silniejszych powiązań między nauką a biznesem. Przełom nie nastąpił w jednym momencie. Był efektem wielu zmian, które przyspieszyły szczególnie po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Rozwijała się infrastruktura, przygo-

towywano tereny inwestycyjne, powstała lubelska podstrefa specjalnej strefy ekonomicznej, poprawiała się dostępność komunikacyjna miasta i powstał Port Lotniczy Lublin.

Równie ważna była zmiana podejścia do polityki gospodarczej. Zaczęliśmy nie tylko pozyskiwać inwestorów, ale także budować współpracę między firmami, uczelniami i samorządem. Dobrym przykładem jest sektor ICT i powołana w 2011 roku Lubelska Wyżyna IT.

Podobne mechanizmy współpracy rozwijaliśmy także w obszarze medycyny, biotechnologii czy umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.

Dlatego powiedziałbym, że najważniejszym przełomem było stopniowe stworzenie warunków, w których potencjał akademicki, przedsiębiorczy i przemysłowy Lublina zaczął przekładać się na rozwój gospodarczy. Dziś naszą siłą jest umiejętność łączenia tradycyjnych kompetencji przemysłowych z nowymi technologiami, nauką i usługami opartymi na wiedzy.

• Przez wiele lat jednym z największych problemów Lublina był odpływ młodych ludzi. Czy dzisiaj potrafimy już powieźć absolwentowi lubelskiej uczelni: zostać, tutaj możesz zrobić karierę i zbudować firmę?

- Dziś możemy powiedzieć to znacznie bardziej wiarygodnie niż kilkanaście lat temu. Oczywiście konkurencja o młodych, zdolnych ludzi jest bardzo silna, ale Lublin ma coraz więcej argumentów, by wiązać z nim swoją przyszłość. Przede wszystkim mamy silne zaplecze akademickie. W roku akademickim 2025/2026 w Lublinie studiowało ponad 60,8 tys. osób, w tym blisko 8 tys. studentów zagranicznych, a każdego roku nasze uczelnie kończy ponad 15 tys. absolwentów. Co ważne, po kilku latach spadków liczba studentów ponownie rośnie. To ogromny potencjał zarówno dla lokalnego rynku pracy, jak i dla rozwoju przedsiębiorczości.

• DOKOŃCZENIE NA STR. 86

FOT. UM LUBLIN

Lublin

Europejska Stolica Kultury 2029

spodziewaj się niespodziewanego

Odkryj Lublin

HISTORIA
SPOTKANIA
KULTURA
INSPIRACJA

Lublin
MIASTO INSPIRACJI

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 84

Chcemy, aby młodzi ludzie mogli rozwijać się tutaj już w trakcie studiów. Służą temu m.in. programy takie jak Study in Lublin, Lublin Akademicki czy Miejski Program Stypendialny, a także inicjatywy łączące studentów z lokalnymi firmami i rynkiem pracy, jak Lublin Check IT czy Kawiarenki.

Naszym celem jest nie tylko zatrzymanie absolwentów po studiach, ale stworzenie im warunków do budowania tutaj kariery, rozwijania własnych pomysłów i zakładania firm. Ważna jest przy tym nie tylko praca, ale również jakość życia. Lublin jest dużym ośrodkiem akademickim, a jednocześnie pozostaje miastem kompaktowym, z dobrą komunikacją, terenami zielonymi, bogatą ofertą kulturalną i sportową. W Business Environment Assessment Study 2025 Lublin uzyskał 7,9 pkt na 10 w kategorii atrakcyjności lokalizacji jako miejsca do życia, plasując się w czołówce polskich miast regionalnych. Dlatego dziś możemy młodym ludziom powiedzieć: w Lublinie można nie tylko studiować, ale również zbudować swoją przyszłość – zawodową, biznesową i osobistą.

• Co dzisiaj jest największą przewagą Lublina w walce o inwestorów – ludzie, uczelnie, koszty prowadzenia biznesu, jakość życia czy może położenie miasta?

– Nie wskazywałbym jednego elementu. Siłą Lublina jest dziś połączenie kilku atutów: silnego zaplecza akademickiego i dostępu do wykwalifikowanych kadr, konkurencyjnych kosztów prowadzenia działalności, coraz lepszej dostępności komunikacyjnej oraz wysokiej jakości życia. Szczególnie dużo zmieniło się w kwestii transportu. Droga S17 zapewnia szybkie połączenie z Warszawą, S19 wzmacnia połączenie Lublina z południem Polski i jest częścią korytarza Via Carpatia, a Port Lotniczy Lublin daje dostęp do najważniejszych europejskich kierunków. Dzięki temu położenie we wschodniej Polsce, które przez lata było postrzegane jako bariera, dziś coraz częściej staje się atutem. Lublin jest również naturalnym punktem kontaktu z Ukrainą, co ma znaczenie m.in. dla logistyki, handlu i współpracy transgranicznej.

Drugim ważnym argumentem są ludzie. Silne uczelnie zapewniają dopływ wykwalifikowanych pracowników, a jednocześnie tworzą zaplecze dla rozwoju nowoczesnych firm i współpracy biznesu z nauką. Nie bez znaczenia jest również jakość życia. Lublin jest dużym ośrodkiem akademickim i gospodarczym, ale pozostaje miastem stosunkowo kompaktowym i wygodnym do życia. To ważne także z punktu widzenia inwestorów, którzy coraz częściej pytają nie tylko o możliwość pozyskania pracowników, ale również o to, czy będą mogli ich w mieście zatrzymać. Dlatego przewagą Lublina jest właśnie synergia tych elementów: dostępność transportowa, kapitał ludzki, uczelnie, konkurencyjne warunki prowadzenia biznesu i jakość życia. Jeszcze kilkanaście lat temu część z nich była słabością miasta. Dziś coraz częściej wzmacniają jego pozycję w rozmowach z inwestorami.

• A gdzie Lublin wciąż przegrywa z Warszawą, Krakowem, Wrocławiem czy Rzeszowem? Czego najbardziej nam brakuje?

– Nie patrzyłbym na rozwój Lublina wyłącznie przez pryzmat tego, w czym mamy dogonić Warszawę, Kraków czy Wrocław. Nie chcemy być drugą Warszawą ani kopią któregoś z największych polskich miast. Chcemy budować własny model rozwoju, oparty na naszych przewagach. Oczywiście największe metropolie mają przewagę skali – większe rynki pracy, większą koncentrację kapitału i siedzib dużych firm czy szerszą siatkę połączeń międzynarodowych. To są obszary, w których Lublin nadal ma przestrzeń do rozwoju. Z drugiej strony oferujemy coś, co w największych aglomeracjach jest coraz trudniejsze do osiągnięcia: kompaktowość, krótsze odległości, mniejszą presję komunikacyjną i kosztową, a jednocześnie dostęp do uczelni, kultury i usług charakterystycznych dla dużego miasta.

Naszym atutem jest również położenie. Lublin pełni szczególną rolę w relacjach gospodarczych i instytucjonalnych z Ukrainą oraz jest największym ośrodkiem gospodarczym Polski Wschodniej. Tego potencjału nie mają miasta położone w innych częściach kraju. Dlatego największym wyzwaniem nie jest kopiowanie innych miast, ale dalsze wzmacnianie własnej pozycji. Potrzebujemy rozwijać rynek pracy, przyciągać i zatrzy-

mywać talenty, zwiększać skalę lokalnych firm oraz wzmacniać współpracę nauki i biznesu. Chcemy, aby Lublin był rozpoznawalny nie jako „mniejsza wersja” któregoś z największych miast, ale jako silny, samodzielny ośrodek gospodarczy i akademicki o własnej specjalizacji.

• Przedsiębiorcy często mówią, że samorząd może albo pomagać biznesowi, albo bardzo skutecznie go hamować. Co Lublin może jeszcze zrobić, żeby przedsiębiorcom było tutaj łatwiej inwestować i rozwijać firmy?

– Rola samorządu powinna być przede wszystkim taka, żeby ułatwiać przedsiębiorcom działanie, a nie tworzyć dodatkowe bariery. W Lublinie od lat budujemy model, w którym przedsiębiorca może liczyć na konkretne wsparcie na każdym etapie inwestycji. Ważną rolę odgrywa tu Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów oraz model opiekunów inwestycyjnych, którzy pomagają firmom w kontaktach z administracją, uczelniami czy instytucjami rynku pracy. Dla inwestora liczy się dziś nie tylko lokalizacja czy cena gruntu. Równie ważne są czas, sprawność i przewidywalność procedur oraz pewność, że po stronie miasta ma partnera, który potrafi skutecznie koordynować proces inwestycyjny.

Oczywiście mamy jeszcze wiele do zrobienia. Chcemy dalej upraszczać procedury, rozwijać cyfrową obsługę przedsiębiorców, poprawiać koordynację między miejskimi jednostkami i przygotowywać kolejne tereny inwestycyjne. Równie ważne jest wspieranie firm, które już działają w Lublinie – ich rozwój i reinwestycje są dla miasta równie istotne jak pozyskiwanie nowych inwestorów. Naszym celem jest prosta zasada: przedsiębiorca powinien mieć w Lublinie poczucie, że administracja nie jest barierą, lecz partnerem w rozwoju. Na takim modelu chcemy budować trwałe i dobre relacje z biznesem.

• Lublin będzie Europejską Stolicą Kultury 2029. Czy może to być również projekt gospodarczy – wydarzenie, które przyciągnie kapitał, ludzi i nowe firmy?

FOT. UM LUBLIN

– Tak, pod warunkiem że będziemy patrzeć na Europejską Stolicę Kultury szerzej niż tylko przez pryzmat programu wydarzeń. ESK jest przede wszystkim projektem kulturalnym, ale może mieć również bardzo konkretne znaczenie dla turystyki, gastronomii, hotelarstwa, sektora kreatywnego i promocji miasta. Już dziś zainteresowanie Lublinem rośnie. W 2025 roku odwiedziło nas ponad 2,2 mln osób, o około 15 proc. więcej niż rok wcześniej. ESK może ten trend dodatkowo wzmocnić, ale jej znaczenie będzie znacznie szersze. Do Lublina przyjadą artyści, twórcy, przedsiębiorcy, partnerzy zagraniczni i turyści. To szansa na nowe kontakty, projekty i współpracę, która może przynieść efekty również po 2029 roku.

Bardzo ważny będzie także efekt wizerunkowy. ESK 2029 pozwoli pokazać Lublin w Europie jako miasto otwarte, kreatywne, nowoczesne i dobre do życia. To ma znaczenie również dla gospodarki, bo firmy konkurują dziś nie tylko o inwestycje, ale przede wszystkim o ludzi i talenty. Już dziś wokół ESK budowana jest współpraca z biznesem. Powstała Unia Biznesu na rzecz Europejskiej Stolicy Kultury 2029, która skupia przedsiębiorców chcących włączyć się w przygotowania i realizację projektu. To ważne, bo dzięki temu ESK nie jest przedsięwzięciem zamkniętym wyłącznie w środowisku kultury, ale staje się platformą współpracy między miastem, sektorem kreatywnym i przedsiębiorcami.

Dlatego nie traktowałbym ESK jako jednorazowego impulsu gospodarczego. Największą wartością będzie to, czy wykorzystamy ten projekt do trwałego wzmocnienia marki Lublina, jego międzynarodowych relacji i sektora kreatywnego. W tym sensie Europejska Stolica Kultury może być również projektem gospodarczym – nie dlatego, że kultura ma służyć biznesowi, ale dlatego, że silna kultura zwiększa atrakcyjność miasta dla ludzi, firm i kapitału.

• Która inwestycja lub decyzja ostatnich kilkunastu lat najbardziej zmieniła gospodarczą pozycję Lublina?

– Trudno wskazać jedno przedsięwzięcie, bo zmiana gospodarczej pozycji Lublina była efektem wielu lat konsekwentnych działań. Jeśli jednak miałbym wskazać jeden z najważniejszych punktów zwrotnych, byłoby nim utworzenie Podstrefy Lublin Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK Mielec. To wtedy miasto zaczęło w sposób systemowy przygotowywać tereny inwestycyjne, rozwijać ich infrastrukturę i tworzyć warunki do lokowania nowych przedsięwzięć. Dziś w lubelskiej strefie działa 75 inwestorów, wartość zrealizowanych inwestycji przekracza 2,63 mld zł, a liczba miejsc pracy wynosi ponad 7,2 tys. To pokazuje skalę zmiany.

– Równie ważna była poprawa dostępności komunikacyjnej – rozwój dróg ekspresowych, modernizacja kolei, uruchomienie Portu Lotniczego Lublin, a w ostatnich latach także budowa Dworca Metropolitalnego, który zintegrował różne środki transportu.

– Te inwestycje stworzyły fundament dla rozwoju gospodarczego miasta. Dziś jesteśmy jednak na kolejnym etapie. Nie chodzi już tylko o budowanie infrastruktury, ale o rozwój innowacyjnej gospodarki, przyciąganie i zatrzymywanie talentów oraz dalsze podnoszenie jakości życia. Widać to w strukturze inwestycji miasta. Tylko w 2025 roku wydatki majątkowe wyniosły 478,5 mln zł, a dużą część środków kierowano na zrównoważoną mobilność, zieleni miejską oraz infrastrukturę społeczną i kulturalną. Dlatego powiedziałbym, że największą zmianą było stworzenie solidnych podstaw, na których możemy dziś budować nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę Lublina.

• Gdybyśmy spotkali się przy 40. edycji Złotej Setki

– w 2036 roku – jaki Lublin chciałby pan wtedy zobaczyć?

– Chciałbym zobaczyć Lublin, który nie tylko skutecznie przyciąga inwestycje, ale coraz częściej sam tworzy firmy, technologie i marki konkurujące na rynkach międzynarodowych. Miasto, w którym lokalne przedsiębiorstwa rosną razem z Lublinem, a wiedza i pomysły powstające na naszych uczelniach przekładają się na nowe technologie, projekty badawcze i dobrze płatne miejsca pracy. Chciałbym również, żeby Lublin był miastem, które potrafi zatrzymać więcej młodych ludzi i przyciągać nowych mieszkańców zarówno z Polski, jak i z zagranicy. O przewadze miast coraz częściej decydują talenty, dlatego musimy tworzyć warunki, w których można tutaj studiować, pracować, rozwijać firmę i po prostu dobrze żyć.

– W 2036 roku chciałbym widzieć Lublin jako silny, rozpoznawalny ośrodek gospodarczy i akademicki, dobrze osadzony w europejskiej sieci współpracy. Nie miasto, które nadrabia dystans, ale takie, które ma własną pozycję i samo wyznacza kierunki rozwoju. A jeśli w 40. Złotej Setce znajdą się firmy, które dziś dopiero powstają, rozwijają pierwszy produkt albo wyrastają z lubelskich uczelni, będzie to najlepszy dowód, że zbudowaliśmy dobre warunki dla ich rozwoju.

• I na koniec: czego życzy Pan przedsiębiorcom, którzy przez 30 lat tworzyli historię Złotej Setki Dziennika Wschodniego?

– Przede wszystkim chciałbym im podziękować. Trzydzieści lat Złotej Setki to trzy dekady ogromnych zmian gospodarczych. Przedsiębiorcy, którzy w tym czasie rozwijali swoje firmy, tworzyli miejsca pracy, inwestowali i zdobywali nowe rynki, są ważną częścią historii gospodarczej Lublina i całego regionu.

– Życzę im przede wszystkim stabilnych warunków do rozwoju, odwagi w podejmowaniu kolejnych decyzji inwestycyjnych i umiejętności dostosowywania się do szybko zmieniającej się gospodarki. Nowe technologie, automatyzacja, sztuczna inteligencja czy transformacja energetyczna będą stawiały przed firmami kolejne wyzwania, ale też otwierały nowe możliwości. Życzę również, aby rozwój biznesu dawał przedsiębiorcom nie tylko dobre wyniki, ale przede wszystkim satysfakcję z tego, że budując własne firmy, tworzą miejsca pracy i współtworzą rozwój naszego miasta i regionu.

– A Złotej Setce życzę, aby za kolejne dziesięć lat mogła pokazywać zarówno sukcesy firm, które są z nami od początku, jak i historie przedsiębiorstw, które dopiero dziś zaczynają swoją drogę. To byłby najlepszy dowód na to, że lubelska przedsiębiorczość ma przed sobą dobrą przyszłość.

ROZMAWIAŁ: PAWEŁ PUZIO

DLA TWOJEJ FIRMY

**Bezpłatny
audyt umów
ubezpieczenia**

Dorobek życia buduje się latami.
Bezpieczeństwo zaczyna się od
odpowiedniego wyboru.

KONTAKT

Agnieszka Kuźmiuk

kom. 737 600 167

agnieszka.kuzmiuk@poolbroker.pl

Co zyskujesz?**Niższe koszty ubezpieczeń**

Sprawdzimy, czy obecne składki są optymalne i gdzie istnieje możliwość ograniczenia wydatków.

Lepszą ochronę

Zweryfikujemy, czy zakres ubezpieczenia odpowiada specyfice i aktualnym potrzebom Twojej firmy.

Wykrycie luk w ochronie

Wskażemy obszary, które mogą być niewystarczająco zabezpieczone.

Optymalizację posiadanych polis

Przeanalizujemy warunki umów i wskażemy rozwiązania, które mogą zapewnić korzystniejszy stosunek kosztu do zakresu ochrony.

Większą pewność i spokój

Dowiesz się, czy Twoja firma jest odpowiednio zabezpieczona na wypadek nieprzewidzianych zdarzeń.

DOŚWIADCZENIE, KTÓRE MA ZNACZENIE

2001 r.

Od 2001 roku. Zezwolenie
brokerskie Państwowego Urzędu
Nadzoru Ubezpieczeń nr 990/01.

17 osób

wykonujących czynności
brokerskie + dedykowany zespół
ds. likwidacji szkód.

44,3 mln zł

składki rocznie lokowanej na rynku
ubezpieczeń.

POOL BROKER SP. Z O.O.

Ekspertski broker ubezpieczeniowy dla biznesu
z ponad 25-letnim doświadczeniem.

Skutecznie reprezentujemy firmy w kontaktach
i negocjacjach z ubezpieczycielami.

Analizujemy ryzyko, negocjujemy najlepsze warunki
ubezpieczenia i dbamy o ciągłość ochrony, abyś mógł
skupić się na rozwoju biznesu.

Jeśli zdecydujesz się na współpracę, przejmujemy
kompleksową obsługę programu
ubezpieczeniowego.

**Zapewniamy kompleksowe wsparcie w procesie
likwidacji szkód:**

- zgłoszenie szkody,
- analiza dokumentów,
- kontakty z ubezpieczycielem,
- kontrola terminów,
- ochrona interesów Twojej firmy.

OFERUJEMY M.IN. UBEZPIECZENIA

Majątkowe

mienie i OC działalności

Komunikacyjne

pojazdy i floty

Finansowe

gwarancje, kredyt kupiecki

Na życie i zdrowotne

grupowe dla pracowników

D&O

OC członków zarządu

Cyber

incydenty IT i wyciek danych

✓ Ochrona skrojona na miarę   ✓ Stała obsługa cały rok   ✓ Wsparcie przy szkodach

Reprezentujemy interesy Klienta przez cały okres współpracy

od analizy ryzyka i wyboru ochrony, przez negocjacje, aż po bieżącą obsługę polis i szkód.

- systemy okienno-drzwiowe
- systemy fasadowe
- systemy przesuwne
- systemy harmonijkowe
- systemy przeciwpożarowe
- systemy ogrodów zimowych
- systemy uzupełniające
- systemy osłon zewnętrznych
- pergole bioklimatyczne
- profile konstrukcyjne – profilcon

Systemy aluminiowe dla budownictwa

Aliplast Sp. z o.o.
ul. Wacława Moritza 3
20-276 Lublin

T: +48 81 745 50 30
F: +48 81 745 50 31
E: biuro@aliplast.pl

www.aliplast.pl

LUBELSZCZYNA PRZEZ 30 LAT

Więcej firm, wyższe pensje i miliardy złotych inwestycji

Ponad dwa razy więcej przedsiębiorstw, czterokrotnie wyższe wynagrodzenia, niemal pięciokrotny wzrost nakładów inwestycyjnych na mieszkańca. Przez ostatnie trzy dekady gospodarka województwa lubelskiego przeszła ogromne zmiany. Z okazji jubileuszowej 30. edycji „Złotej Setki” sprawdzamy, jak ten rozwój wygląda w liczbach.

Jan Mazurek

W 1996 roku na Lubelszczyźnie działały 100.423 podmioty gospodarcze. Pod koniec 2025 roku było ich już 221.103. To wzrost o 120,7 tysiąca, czyli ponad 120 procent. Przybyło także firm z udziałem kapitału zagranicznego. W 2003 roku było ich 299. W 2024 roku już 626. W samym 2025 roku zarejestrowano w regionie 14.474 nowe podmioty gospodarcze, dla porównania w 2003 roku - 12 079.

Zmiany najlepiej widać w portfelach mieszkańców. W 1996 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wynosiło 838,63 złotych. W 2002 roku średnia płaca brutto sięgała 1941 złotych, a w 2025 roku już 8.495 złotych. Oznacza to ponad czterokrotny wzrost w ciągu 23 lat. Trzeba przy tym pamiętać, że są to wartości nominalne, nieuwzględniające inflacji i wzrostu cen.

W tym czasie wyraźnie zmieniła się sytuacja na rynku pracy. W 2004 roku stopa bezrobocia rejestrowanego na Lubelszczyźnie wynosiła aż 17,8 procent. Na koniec 2025 roku spadła do 8,1 procent. To różnica 9,7 punktu procentowego.

GOSPODARKA WARTA CORAZ WIĘCEJ

Jeszcze w 2000 roku produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca województwa lubelskiego wynosił 14.239 złotych. W 2023 roku było to 62.534

złotych, a rok później już 68.770 w polskiej walucie. W ciągu 24 lat wskaźnik wzrósł nominalnie niemal pięciokrotnie.

Rosły też nakłady inwestycyjne. W 2000 roku na jednego mieszkańca regionu przypadało 1819 złotych, a w 2024 roku już 8.621 złotych. To wzrost o blisko 375 procent.

Jeszcze większą dynamikę widać w wydatkach na badania i rozwój. W 2002 roku nakłady wewnętrzne na działalność badawczo-rozwojową wynosiły zaledwie 63 złotych na mieszkańca. W 2024 roku było to ponad 798 złotych, czyli dwunastokrotny wzrost.

WIĘCEJ PIENIĘDZY W BUDŻECIE WOJEWÓDZTWA

Znacząco wzrosły dochody samorządu województwa lubelskiego. W 2002 roku w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiły 109 złotych. W 2025 roku było to 945 złotych. Oznacza to dziewięciokrotny wzrost.

Zwiększyły się także wydatki budżetu województwa. W 2002 roku na jednego mieszkańca przypadało 111 złotych wydatków budżetowych.

W 2025 roku kwota ta wynosiła 806 złotych. To ponad siedmiokrotnie więcej niż 23 lata wcześniej. Oczywiście, podobnie jak w przypadku wynagrodzeń i inwestycji, są to wartości nominalne, nieuwzględniające inflacji.

WIĘCEJ MIESZKAŃ

Rozwój regionu uwiadcza się w budownictwie mieszkaniowym. W 1995 roku oddano do użytkowania 7033 mieszkania. A w 2025 roku - 8167. Zmieniła się ich wielkość, w 2002 roku przeciętne nowe mieszkanie miało 98,8 metrów kwadratowych powierzchni użytkowej, w 2025 roku było to 92,1 metrów kwadratowych.

Wyraźny wzrost odnotowała turystyka. W 1995 roku z obiektów noclegowych w regionie skorzystało 538,5 tysiąca turystów. Trzy dekady później było ich już ponad 1,3 miliona. To wzrost o blisko 142 procent. Liczba udzielonych noclegów zwiększyła się z 1,2 miliona do ponad 2,6 miliona rocznie.

TRZY DEKADY ZMIAN

Dane, które opracowali i przekazali nam Urząd Statystyczny w Lublinie, pokazują skalę gospodarczej przemiany województwa lubelskiego. W regionie działa ponad dwa razy więcej podmiotów gospodarczych niż w połowie lat 90. Znacznie wzrosły wynagrodzenia, inwestycje, nakłady na badania i rozwój, spadło bezrobocie, turystyka przyciąga ponad dwukrotnie więcej gości.

Nie wszystkie wskaźniki rosły jednak równie szybko. Liczba oddawanych mieszkań zwiększyła się przez 30 lat o około 16 procent, znacznie mniej niż liczba przedsiębiorstw czy turystów. Z kolei wzrost wartości wynagrodzeń, PKB i inwestycji nie oznacza również dużego wzrostu siły nabywczej pieniądza.

- 81 533 55 44
- WWW.GORKINOWADZIELNICA.PL

**GÓRKI
NOWA DZIELNICA**

**PRZESTRZEŃ.
BLISKOŚĆ.
ODDECH.**

Z Agatą Szadyn-Tymicką, przedsiębiorczynią i współwłaścicielką Enterprise Academy,

„W biznesie najważ

• Co sprawiło, że zdecydowała się pani odejść z etatu i zacząć działać na własny rachunek?

- Pierwszą firmę założyłam w 2014 roku. Zajmowałam się pisaniem, obsługą i rozliczaniem projektów unijnych, głównie dla przedsiębiorców, którzy chcieli zdobyć środki na założenie lub rozwój firmy. Już na studiach zajmowałam się pisanie biznesplanów. Później pracowałam m.in. w firmie szkoleniowej i banku. W pewnym momencie pomyślałam: skoro i tak znam ten świat, może warto spróbować własnych sił w prowadzeniu biznesu. Przedsiębiorczość była zresztą obecna w moim życiu jeszcze na studiach. Działalam w biznesowej organizacji studenckiej, gdzie zajmowałam się m.in. finansami. Dziś widzę, jak dużo takie doświadczenia dają młodym ludziom. Uczą odpowiedzialności, współpracy i samodzielności. Tego później nie da się już tak łatwo nadrobić samą teorią.

• Kiedy pojawiło się zainteresowanie kompetencjami interpersonalnymi?

- Dużo zmieniło moje spotkanie z Martą Majcher, moją obecną współwłaścicielką. Moim atutem było wykorzystywanie wiedzy finansowej i ekonomicznej oraz umiejętności zarządzania projektami, a Marta pokazała mi zupełnie inny obszar – kompetencje interpersonalne. Pracując z przedsiębiorcami, bardzo często słyszałam: „Wszystko byłoby łatwiejsze, tylko problemem jest praca z ludźmi”. Zaczęło mnie to zastanawiać. Skoro firma ma produkt, pieniądze, procedury i systemy, a mimo wszystko coś nie działa, to może problem rzeczywiście leży gdzieś indziej? Zainteresowała mnie psychologia biznesu, efektywność zespołów, zaangażowanie pracowników, komunikacja i rola współpracy zespołowej. Z czasem zrozumiałam, że nawet najlepszy produkt czy procedura niewiele dadzą, jeśli ludzie nie potrafią ze sobą współpracować.

• Potrzebne są kompetencje miękkie...

- Nie lubię tego określenia, bo samo słowo „miękkie” może sugerować, że chodzi o coś mniej ważnego. A przecież często właśnie te kompetencje decydują o tym, czy firma potrafi wykorzystać swój potencjał. Kompetencje twarde łatwiej uporządkować. Mamy procedurę, system albo narzędzie i uczymy się, jak z niego korzystać. Człowiek nie działa jednak według jednej instrukcji. Dodatkowo żyjemy w czasie, kiedy w jednej organizacji spotykają się przedstawiciele różnych pokoleń, które często bardzo różnią się sposobem działania i podejściem do pracy. Ludzie mają inne doświadczenia, oczekiwania i sposoby komunikowania się. Umiejętność

Zaczynała od ekonomii, biznesplanów i projektów unijnych. Z czasem coraz wyraźniej widziała jednak, że nawet najlepszy produkt, procedury czy pieniądze nie wystarczą, jeśli w firmie nie ma dobrej komunikacji i współpracy. Dziś Agata Szadyn-Tymicka, przedsiębiorczyni i współwłaścicielka Enterprise Academy, wspólnie z Martą Majcher wspiera firmy w rozwijaniu kompetencji. W rozmowie opowiada o tym, dlaczego w biznesie najważniejszy jest człowiek, jak rozpoznać problemy w organizacji, przygotować firmę do sukcesu oraz dlaczego zarówno przedsiębiorcy, jak i młodzi ludzie nie powinni bać się zmian.

porozumienia się staje się więc jedną z podstawowych kompetencji w biznesie.

• Razem ze współwłaścicielką stworzyłyście Enterprise Academy. Czego przede wszystkim chcecie uczyć firmy?

- Wspólnie z Martą stworzyłyśmy Enterprise Academy. Prowadzimy procesy szkoleniowo-rozwojowe, w których wykorzystujemy m.in. grywalizację, trening mentalny, psychologię biznesu i narzędzia diagnostyczne, takie jak Extended DISC czy DISC D3. Nie chcemy prowadzić szkoleń, po których uczestnicy wychodzą zadowoleni, mówiąc, że było ciekawie i sympatycznie, a następnego dnia wszystko wraca do normy. Zależy nam na realnej zmianie – takiej, która przekłada się na codzienne zachowania,

sposób współpracy i konkretne efekty w firmie.

- Firma inwestuje w szkolenie czasu i pieniądze, więc powinien pojawić się konkretny efekt: lepsza komunikacja, sprawniejsza współpraca, większa efektywność, a w konsekwencji również lepszy wynik biznesowy. To jest dla mnie ważne także ze względu na moje ekonomiczne wykształcenie. Rozwój pracowników w firmie nie jest celem samym w sobie. Powinien przekładać się na funkcjonowanie całej organizacji.

• Z kim współpracujecie?

- Przede wszystkim z firmami, w których praca opiera się na współpracy zespołowej i które dostrzegają, że pewne obszary ich funkcjonowania można usprawnić. Wiele wyzwań obserwujemy w przedsiębiorstwach produkcyjnych, gdzie funkcjonuje wiele zespołów, stanowisk i wzajemnych zależności między ludźmi. Współpracujemy również m.in. z biurami rachunkowymi oraz firmami usługowymi. Najlepiej pracuje się nam z firmami, które potrafią powiedzieć: „Mamy problem i chcemy go rozwiązać”. To jest właśnie coś, co w psychologii uczenia się można określić jako świadomą niekompetencję: wiem, że czegoś nie wiem i jestem gotowa się tego nauczyć. To bardzo dobry punkt wyjścia do zmiany.

• Co najczęściej nie działa?

- Jednym z największych problemów jest przepływ informacji. Firmy korzystają dziś z coraz większej liczby systemów inżynierii cyfrowych, ale sama technologia nie rozwiązuje problemów. Za każdym procesem nadal stoją ludzie. Wystarczy, że jedna osoba nie wprowadzi informacji do systemu, nie przekaze jej dalej albo zrobi to zbyt późno, a cały proces może się zatrzymać. Kolejnym wyzwaniem jest komunikacja – sama wymiana informacji nie wystarczy, jeśli nie prowadzi do działania. W wielu firmach właśnie tego brakuje. Do tego dochodzi opór przed zmianą oraz trudność w prowadzeniu rozmów, które bywają niewygodne, ale są potrzebne, żeby zespół i organizacja mogły się rozwijać.

• Podczas szkoleń obserwujecie ludzi w działaniu. Co można zobaczyć dzięki grywalizacji?

Katarzyna Nakonieczna rozmawia o komunikacji, kompetencjach i przedsiębiorczości

niejszy jest człowiek”

Agata Szadyn-Tymicka (z lewej), przedsiębiorczyni i współwłaścicielka Enterprise Academy, wspólnie z Martą Majcher wspiera firmy w rozwijaniu kompetencji

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

- Bardzo dużo. Uczestnicy dostają określone zadanie i działają w konkretnym procesie, a my możemy obserwować ich zachowania. Widać wtedy, kto naturalnie przejmuje rolę lidera, kto dobrze komunikuje się z innymi, kto wycofuje się pod presją, a kto potrzebuje więcej czasu na podjęcie decyzji. Korzystamy również z narzędzi diagnostycznych, takich jak

DISC. Po wykonaniu przez uczestnika kwestionariusza otrzymujemy raport i przechodzimy do indywidualnych konsultacji. Ostatecznie chcemy jednak poznać człowieka, a nie tylko jego wynik w badaniu.

• To prowadzi nas do hasła, które pojawia się w pani podejściu bardzo często: człowiek.

- Warto pamiętać, że pracownik to ten sam człowiek, który poza pracą jest rodzicem, partnerem, przyjacielem czy po prostu mierzy się z własnymi wyzwaniami. Tych ról nie da się całkowicie od siebie oddzielić. Jeżeli ktoś doświadcza trudności w życiu prywatnym, może mieć to wpływ na jego funkcjonowanie w pracy. I odwrotnie – przeciążenie, stres czy napięcia zawodowe często zabieramy ze sobą do domu. Dlatego warto, aby firmy patrzyły na pracowników bardziej całościowo – nie tylko przez pryzmat stanowiska, zadań i wyników, ale przede wszystkim człowieka. Nie oznacza to, że pracodawca ma rozwiązywać prywatne problemy pracownika. Chodzi o świadomość, że przekraczając próg firmy, człowiek nie zostawia przed drzwiami swoich emocji, doświadczeń i tego, co aktualnie dzieje się w jego życiu.

• Coraz częściej mówi się też o wypaleniu zawodowym. Jak je rozpoznać?

- Najważniejsza jest samoświadomość. Wypalenie zazwyczaj nie pojawia się nagle. Przychodzi stopniowo. Przestaje nas cieszyć to, co wcześniej dawało satysfakcję. Pojawia się poczucie przytłoczenia, brak przestrzeni na odpoczynek i trudność w odcięciu się od pracy. Przedsiębiorca może przez lata budować firmę i osiągnąć sukces, a jednocześnie po drodze zatracić siebie. Jeżeli widzimy takie sygnały, nie warto ich ignorować. W zależności od sytuacji można potrzebować innego rodzaju wsparcia – od rozmowy z mentorem czy coachem po pomoc specjalisty zdrowia psychicznego. Nie ma nic złego w tym, że potrzebujemy wsparcia.

• Czy przedsiębiorcy są dziś tego bardziej świadomi?

- Coraz częściej, chociaż nie powiedziałabym, że jest to już standard. Przez lata dominowało podejście, że pracownik ma po prostu wykonać swoją pracę. Dzisiaj rynek wygląda inaczej. Jeśli firma nie potrafi zadbać o ludzi, będzie miała coraz większy problem z ich pozyskaniem i utrzymaniem. Czasami przedsiębiorcy mówią: „Nie chcę pracować z najmłodszym pokoleniem”. Tylko wtedy warto zadać pytanie: z kim będą pracować za kilka lat?

• Zmiana jest nieunikniona. Czy młodzi rzeczywiście mają inne podejście do pracy?

- Na pewno większą wagę przywiązują do równowagi między pracą a życiem prywatnym. Czasami przedsiębiorcy narzekają, że młodzi nie chcą po godzinach dodatkowo rozwijać swoich kompetencji.

• CIĄG DALSZY NA STR. 94

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 93

Młodzi odpowiadają: „Pracuję w czasie pracy, a po pracy mam swoje życie”. I moim zdaniem obie strony mają trochę racji. Rozwój wymaga zaangażowania, ale człowiek potrzebuje również odpoczynku, sportu, pasji, rodziny czy podróży. Problem zaczyna się wtedy, kiedy jedna strona całkowicie ignoruje potrzeby drugiej. Potrzebujemy równowagi.

• A jak do tego wszystkiego ma się sztuczna inteligencja?

- Dzisiaj problemem nie jest już brak informacji, tylko jej nadmiar. Musimy umieć ją przetworzyć i ocenić. Dlatego jedną z kluczowych kompetencji przyszłości będzie krytyczne myślenie. Sztuczna inteligencja może być bardzo pomocna, ale nie możemy bez sprawdzenia przyjmować wszystkiego, co nam podpowiada. AI powinna być wykorzystywana świadomie – z konkretnym celem.

• Czy prowadzenie małej firmy jest dziś trudniejsze niż kiedyś?

- Powiedziałabym, że jest po prostu inne. Z jednej strony mamy dostęp do ogromnej ilości wiedzy, technologii i narzędzi. Z drugiej przedsiębiorca musi dzisiaj znać się na bardzo wielu obszarach: księgowości, podatkach, zmieniających się przepisach, marketingu, mediach społecznościowych, rozwiązaniach informatycznych czy kwestiach prawnych. Tego jest naprawdę dużo. Dlatego przedsiębiorca nie może być specjalistą od wszystkiego. W pewnym momencie trzeba umieć powiedzieć: „Tego nie wiem. Potrzebuję kogoś, kto się na tym zna”.

• Przez lata współpracowała pani z ponad 700 firmami. Co najbardziej zmieniło się w przedsiębiorcach, których pani spotyka?

- Dzisiaj przedsiębiorca musi być znacznie bardziej elastyczny. Obecnie działamy w województwie lubelskim i podkarpackim oraz w regionach ościennych. Kiedyś była to cała Polska. Ze względu na życie rodzinne staram się ograniczać liczbę dojazdów, dlatego obecnie chcemy rozwijać sieć współpracujących trenerów. To również pokazuje, jak zmienia się nasze podejście do biznesu. Nie wszystko trzeba robić samemu. Razem z Martą jesteśmy głównymi trenerkami i rozwijamy nasze marki osobiste. Mamy własne programy, ale chcemy też odpowiadać na potrzeby klientów, które czasami wykraczają poza nasze kompetencje. Dlatego budujemy bazę ekspertów i trenerów, z którymi będziemy mogli współpracować. Chcemy zapewnić klientom kompleksowe wsparcie i, w zależności od ich potrzeb, angażować do projektu specjalistów z odpowiednimi kompetencjami i doświadczeniem.

• Czyli również Enterprise Academy będzie się zmieniać?

- Tak. I chyba na tym właśnie polega przedsiębiorczość. Nie można zakładać, że firma raz zbudowana będzie działała dokładnie w ten sam sposób przez

następne kilkanaście lat. Zmieniają się klienci, technologie, rynek i nasze własne potrzeby. Trzeba umieć się do tego dostosować. Henry Ford powiedział: „Firmy, które rosną dzięki rozwojowi i ulepszeniom, nie giną...”. Warto jednak pamiętać, że można mieć świetny produkt, technologie, pieniądze i procedury, ale ostatecznie za tym wszystkim zawsze stoi człowiek.

- Miałam kontakt z firmą, której właściciel nagle zmarł. Przedsiębiorstwo przejęły jego dzieci, ale wtedy okazało się, że ogromna część wiedzy o firmie była tylko w jego głowie albo w głowach kilku wieloletnich pracowników. Przekazanie tej wiedzy zajęło około czterech lat. Firma zatrudniała około 120 osób. To pokazuje, że sukcesja to nie tylko pytanie: „Kto przejmie firmę?”. Równie ważne jest pytanie: „Co ta osoba właściwie ma przejąć i czy wiedza potrzebna do prowadzenia firmy została przekazana?”.

• Co w takiej sytuacji może być największym zagrożeniem?

Uzależnienie firmy od jednej osoby albo kilku osób. Jeżeli właściciel wie, gdzie jest każda informacja, zna każdego klienta, wie, jak rozwiązać każdy problem i podejmuje wszystkie najważniejsze decyzje, to firma może działać świetnie przez wiele lat. Problem zaczyna się wtedy, kiedy tej osoby nagle zabraknie. Dlatego wiedzę trzeba dokumentować i przekazywać wcześniej. Sukcesja nie powinna zaczynać się dopiero wtedy, kiedy wydarzyć się coś nieprzewidzianego. Zajmujemy się również przygotowywaniem właścicieli firm do tzw. „testu hawajskiego”. Chodzi o taki moment, w którym przedsiębiorca może wyjechać na zasłużony urlop – bez ciągłego zaglądania do telefonu, gaszenia pożarów i podejmowania każdej decyzji – z poczuciem, że firma bez niego nadal dobrze funkcjonuje.

- Pracujemy nad tym, aby procesy były uporządkowane, odpowiedzialność właściwie rozłożona, a zespół potrafił samodzielnie podejmować decyzje i radzić sobie z bieżącymi wyzwaniami. Dziś niewiele firm jest rzeczywiście przygotowanych do przejścia takiego testu. W wielu z nich właściciel nadal pozostaje kluczowym ogniwem, bez którego część procesów zwalnia albo całkowicie się zatrzymuje. Naszym celem jest doprowadzenie firmy do miejsca, w którym właściciel może spokojnie wyjechać na „Hawaje” i wiedzieć, że firma działa – nawet wtedy, kiedy jego nie ma.

• Przejdźmy do młodego pokolenia. Czy szkoła rzeczywiście przygotowuje je do przedsiębiorczości w realnym życiu?

Mam poczucie, że wciąż brakuje praktyki. Być może się mylę, bo swoją edukację zakończyłam już jakiś czas temu. Ja pamiętam przedsiębiorczość głównie jako teorię i wykresy popytu oraz podaży. To najbardziej zapadło mi w pamięć. Tymczasem młodzi ludzie powinni mieć możliwość spotkania się z przedsiębiorcami, zobaczenia, jak wygląda firma od środka i sprawdzenia,

czy dana branża rzeczywiście ich interesuje. Po studiach młodzi ludzie posiadają wiedzę, ale dopiero praktyka uczy, jak ta wiedza działa w rzeczywistości.

• Szkoła i biznes powinny być znacznie bliżej siebie?

Jeżeli wszyscy wymagają od młodych ludzi doświadczenia, musimy również stworzyć im możliwość jego zdobywania. Znam przykład właścicielki biura rachunkowego, która współpracuje ze szkołami ekonomicznymi. Pokazuje uczniom, jak wygląda prawdziwa praca, a później może znaleźć wśród nich przyszłych pracowników. To bardzo dobre rozwiązanie dla obu stron. Realizujemy również projekt związany z Podkarpacką Izbą Przemysłowo-Handlową, w ramach którego rozmawiamy z przedsiębiorcami o ich doświadczeniach i punktach zwrotnych w biznesie. Chcemy w ten sposób przekazywać młodym ludziom wiedzę, której nie znajdują w podręcznikach.

• A co powiedziałaby pani młodej osobie, która stoi teraz na rozdrożu?

Żeby się nie bała zmiany. Można zmienić kierunek czy zawód również mając 30 czy 40 lat. Oczywiście im więcej mamy zobowiązań, tym trudniejsza może być taka decyzja, ale młodzi ludzie mają szczególną przestrzeń do eksperymentowania. Czasami jesteśmy uczeni, że skoro już coś zaczęliśmy, musimy to skończyć. Tymczasem warto czasami zatrzymać się i zapytać: czy to, co zaczęliśmy, rzeczywiście jest dla nas?

• Jak więc wybierać ścieżkę zawodową – kierować się zainteresowaniami czy potrzebami rynku?

- Najlepiej połączyć jedno z drugim. Każdy człowiek ma inne predyspozycje i mocne strony. Niektórzy są zadaniowci i analityczni – dobrze odnajdują się w pracy specjalistycznej, wymagającej precyzji i koncentracji. Inni najlepiej funkcjonują tam, gdzie jest przestrzeń na kreatywność, zmiany, samodzielność i podejmowanie ryzyka. Nie istnieje jedna właściwa ścieżka zawodowa. Najważniejsze jest znalezienie miejsca, w którym możemy w pełni wykorzystać swój potencjał. Dlatego warto poznawać swoje mocne strony. Można korzystać z różnych narzędzi, takich jak CliftonStrengths, czyli badanie talentów Gallupa, czy Extended DISC lub DISC D3. Nie chodzi o to, żeby całe życie koncentrować się na swoich słabościach. Warto przede wszystkim rozwijać to, w czym jesteśmy dobrzy.

• Gdyby można się było cofnąć w czasie, co powiedziałaby pani młodszej sobie?

- Chyba: „Podejmuj decyzje szybciej”. Doświadczenie jest bardzo ważne, ale część wiedzy można zdobyć wcześniej, korzystając z wiedzy innych ludzi. Dlatego tak ważny jest kontakt młodych ludzi z praktykami. Dzięki temu mogą podejmować bardziej świadome decyzje, zamiast wszystkim uczyć się wyłącznie metodą prób i błędów.

ROZMAWIAŁA KATARZYNA NAKONIECZNA

- AVANT -
1994

POMYSŁ ZACZYNA SIĘ OD PROJEKTU. KOŃCZY NA GOTOWYM PRODUKCIE.

Od ponad 30 lat tworzymy ceramikę reklamową w Polsce.

Od pierwszej koncepcji,
przez projekt i produkcję,
aż po nadruk i opakowanie.

Polski producent ceramiki reklamowej.
Własne wzornictwo.
Indywidualne rozwiązania.
Kompleksowa realizacja.

Ceramika według Twojego pomysłu.

www.avant.pl

Katalog:

Czyszczenie budynków

Jeszcze kilka lat temu mycie elewacji z wykorzystaniem drona mogło brzmieć jak futurystyczny eksperyment. rusztowań, podnośników albo pracy ekip alpinistycznych. Taka te

Katarzyna Nakonieczna

Historia Cleaning By Drone rozpoczęła się mniej-więcej przed trzema laty. Pomysł był efektem połączenia doświadczeń dwóch osób działających w różnych branżach – **Bartosza Ciosa** i **Jakuba Krupy**.

– Ja jestem z IT i mam zamiłowanie do dronów od 20 lat. Kuba jest z branży budowlanej. Łącząc nasze siły, patrzyliśmy na to, że coraz więcej się buduje, a te budynki wymagają zabezpieczenia i mycia – mówi Bartosz Cios, współwłaściciel firmy.

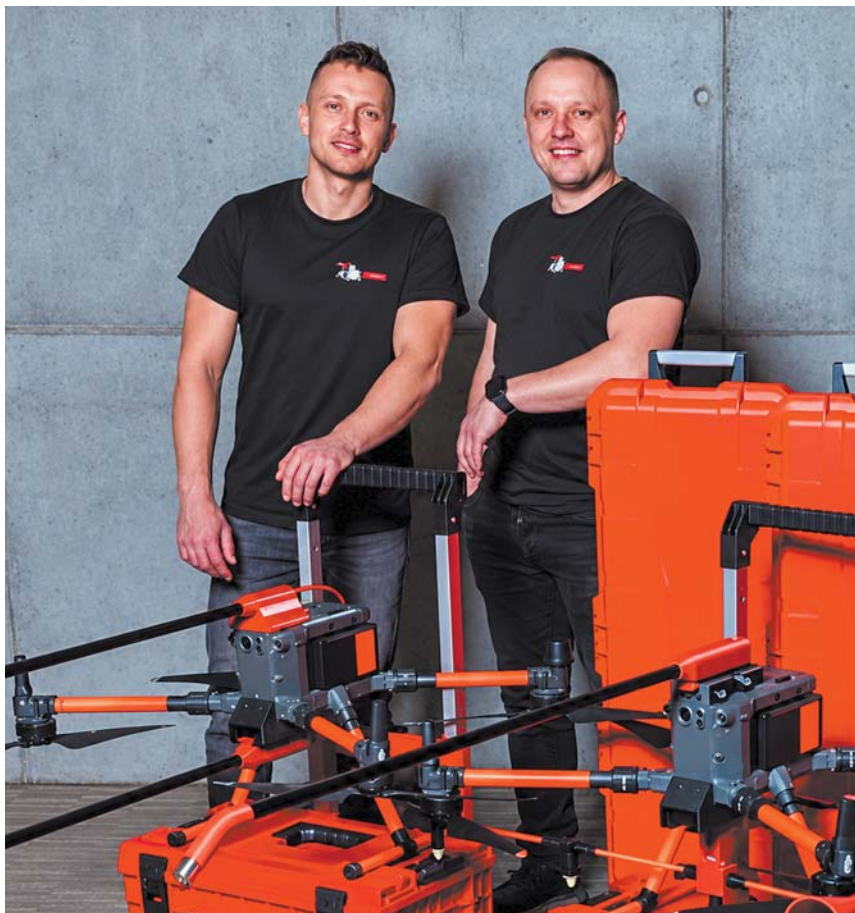
Początkowo był to przede wszystkim eksperyment. Trzeba było sprawdzić, czy dron może być czymś więcej niż latającą kamerą i czy rzeczywiście da się wykorzystać go jako narzędzie do prac na dużych wysokościach. – Nie było łatwo. Nowa technologia spotykała się ze sceptycyzmem, a firma musiała jednocześnie dopracować własne rozwiązanie i przekonać rynek, że dron może być użytecznym narzędziem w branży czyszczenia elewacji – dodaje Jakub Krupa, drugi ze współwłaścicieli.

Jak podkreślają właściciele, udało im się to jako jednemu z pierwszych zespołów w Polsce.

DRON JEST TYLKO NOŚNIKIEM

Sam dron to dopiero połowa sukcesu. Kluczowe było stworzenie kompletnego systemu, który pozwala wykorzystać go do prac czyszczących. W tym celu powstały specjalne zestawy myjące, a jednym z elementów technologii stało się zastosowanie metody softwash, czyli mycia niskociśnieniowego. W przeciwieństwie do czyszczenia wysokociśnieniowego metoda ta wykorzystuje odpowiednio dobrane środki chemiczne, które pomagają usunąć zabrudzenia, a następnie powierzchnia jest spłukiwana. Takie rozwiązanie może mieć znaczenie zwłaszcza w przypadku materiałów, które mogłyby zostać uszkodzone przez zbyt silny strumień wody.

– Dron w całym tym zastosowaniu jest tylko nośnikiem. To urządzenie, które ma być w odpowiednim miejscu, często niedostępnym dla innych metod myjących albo bardziej kosztownym czy uciążliwym w trakcie pracy. Dron ma zapewnić dostęp do tego miejsca, a to, co tam się wydarzy – czy zastosujemy odpowiednią chemię do mycia, środki biobójcze, antyseptyczne, impregnację czy malowanie – zależy od zastosowania. Możliwości jest naprawdę wiele – dodaje Bartosz Cios.

Historia Cleaning By Drone rozpoczęła się około trzech lat temu. Pomysł był efektem połączenia doświadczeń dwóch osób działających w różnych branżach – Jakuba Krupy (z lewej) i Bartosza Ciosa.

Zakres potencjalnych zastosowań jest więc znacznie szerszy niż samo mycie elewacji. Przedsiębiorcy wskazują również na dezynfekcję dużych powierzchni, impregnację, malowanie, a także inspekcje termowizyjne i działania poszukiwawcze. Właściciele Cleaning By Drone jako najważniejsze korzyści rozwiązania wskazują bezpieczeństwo, szybkość oraz możliwość ograniczenia części kosztów związanych z organizacją prac.

Mniejsza liczba osób bezpośrednio zaangażowanych w wykonywanie zadania może ograniczyć koszty robocizny, a brak konieczności montowania rusztowań czy wykorzystywania części ciężkiego sprzętu może uprościć organizację pracy. Nie oznacza to jednak, że człowiek zniknął z tego procesu. Wręcz przeciwnie – kluczowa pozostaje rola operatora. To on odpowiada

za sterowanie dronem, właściwe prowadzenie prac oraz dostosowanie sposobu działania do konkretnego obiektu.

GOTOWY MODEL BIZNESOWY

Cleaning By Drone rozwija obecnie dwa kierunki działalności. Z jednej strony firma sama wykonuje usługi mycia elewacji z wykorzystaniem dronów, przede wszystkim na terenie województwa lubelskiego. Z drugiej, oferuje przedsiębiorcom gotowe zestawy wraz ze szkoleniem. – Stwierdziliśmy, że trzeba się tym podzielić. Aktualnie prowadzimy sprzedaż gotowego modelu biznesowego dla firm, które chcą wejść na rynek mycia elewacji z drona. Sprzedajemy sprzęt wraz z przeszkoleniem od A do

ROZWIJA TECHNOLOGIE

jak nigdy wcześniej

Dziś takie rozwiązania są już wykorzystywane przy obiektach, których tradycyjne czyszczenie wymagałoby technologii wprowadziła w Polsce lubelska firma Cleaning By Drone.

Z w tej dziedzinie. Sami też prowadzimy takie usługi na terenie województwa lubelskiego – mówi Jakub Krupa.

Rozwiązanie zostało już wykorzystane przy różnych obiektach w Lublinie. Wśród realizacji znalazły się hale magazynowe, budynki wielorodzinne, a także Arena Lublin.

Zestawy oferowane przez lubelską firmę trafiły również poza Polskę. Jak wskazują właściciele, partnerzy korzystający z ich rozwiązań działają między innymi w Serbii, na Słowacji, Islandii i w Norwegii. W Polsce działa już kilkanaście takich zestawów. – Mamy sporo firm, które chciały spróbować czegoś nowego, wejść w jakąś niszę – podkreślają przedsiębiorcy.

Od tego roku firma działa w przestrzeni Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego. Może tam korzystać między innymi z przestrzeni biurowej, hali oraz sal szkoleniowych. To istotne również z punktu widzenia rozwijanego systemu szkoleń dla operatorów.

– Planujemy nowe rozwiązania, aplikacje, detergenty, inne metody, nowe drony, zatrudnienie nowych osób. Ciągłe się rozwijamy i widzimy potencjał na tym rynku. Chcemy się rozwijać, ale tak jak z każdą firmą – trzeba skalować. W tym kierunku idziemy, bo widzimy, że to działa, ludzie są zadowoleni i pracują na naszych zestawach. Mamy też coraz więcej klientów zainteresowanych myciem elewacji, więc trzeba rozwijać firmę – mówi Bartosz Cios.

TRUDNO JEST BYĆ PRZEDSIĘBIORCĄ

Rozwój innowacyjnego biznesu nie oznacza jednak braku problemów. Właściciele firmy zwracają uwagę między innymi na rosnącą konkurencję oraz warunki prowadzenia działalności przez małe przedsiębiorstwa.

– Bardzo ciężko być przedsiębiorcą w 2026 roku. Tym bardziej w branży, która jest innowacyjna, która teraz bardzo

mocno się rozwija i w której konkurencja rośnie. Co innego, gdy robimy biznes, który jest powielany. Ciężko jest przedsiębiorcy w Polsce. Są kraje, które zupełnie inaczej podchodzą do mikro- i małych przedsiębiorców – mówi Jakub Krupa.

Mimo tych wyzwań firma chce zwiększać skalę działalności. Jej model zakłada jednocześnie świadczenie własnych usług oraz budowanie sieci przedsiębiorstw korzystających z opracowanych przez nią zestawów.

Zdaniem właścicieli Cleaning By Drone wraz z rozwojem technologii drony będą coraz częściej wykorzystywane nie tylko do filmowania czy fotografowania, ale również do konkretnych zadań gospodarczych i przemysłowych.

– Drony już będą częścią naszego życia, tak samo jak samochody, rowery czy hulajnogi. Będzie coraz więcej dronów z różnymi zastosowaniami. Czy to transport, czy mycie, czy obliczenia, skanowanie terenów, akcje poszukiwawcze – mówi Bartosz Cios.

„Społem” Powszechna Spółdzielnia Spożywców „ROBOTNIK” w Zamościu

Polska firma handlowa i produkcyjna, która działa nieprzerwanie od 1919 roku

- działalność handlowa w nowoczesnych placówkach: i
- działalność produkcyjna w piekarniach i ciastkarni

Potwierdzeniem sukcesu rynkowego Spółdzielni są liczne certyfikaty i nagrody biznesowe.

**„Społem”
Powszechna Spółdzielnia
Spożywców „Robotnik”**
ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość,
tel. 84 638 17 35,
www.spolem-zamosc.pl
poczta@spolem-zamosc.pl

Wielce beztroski Wł

- Podziwiam naturščzyków. Sam nim jestem. Mieszkamy z żoną daleko na odludziu. I salony mi do niczego

Władysław Grochowski. Właściciel Arche SA, który żyje na wsi pod Łukowem. W długiej

• **Pieniądże dały panu szczęście?**

- Nie no, pieniądze szczęścia nie dają. Ale czasami są potrzebne. Mogę się za nie realizować.

• **W jaki sposób?**

- Zarabiam, żeby móc wykonywać projekty społeczne, dawać coś pozytywnego, kreować, rozwiązywać ludzkie sprawy. Niedawno dowiedziałem się, że to fachowo nazywa się „impact investing”.

• **Kokietuje pan czasami, że czuje się pan introwertykiem. A obserwowałem pana przez kilka godzin podczas otwarcia wielkiej sali konferencyjnej w Arche Hotel Nałęczów i mam wrażenie, że wśród ludzi na salonach czuje się pan jak ryba w wodzie.**

- Umiem wczuć się w rolę. Nauczyłem się być częścią grupy z pracownikami i gośćmi. Długo nie wiedziałem nawet, że mam takie predyspozycje. Wewnętrznie nie czuję się taki zupełnie. Jestem naturščzykiem. Mieszkamy z żoną daleko na odludziu. Salony mi do niczego niepotrzebne. No ale muszę w różnych sytuacjach się poruszać. I nie mogę narzekać. Odnajduję się, bo mnie akceptują takiego, jakim jestem, nie muszę udawać kogoś innego. Okazuje się zresztą, że większość ludzi jest taka. Potrzebujemy skracania dystansu, bliższych relacji. Myślę, że to ciekawe w coraz bardziej cyfrowym jednak świecie.

• **Co pan ma na myśli, określając się naturščzykiem? To słowo kojarzy mi się z książkami Hłaski i filmami z Himilbachem, czyli postaciami uosabiającymi mądrość życiową, ale taką spod osiedlowego sklepu.**

- Trochę tak. Może i mam kilometr do najbliższego sąsiada, ale przecież mieszkam wśród ludzi na wsi, a tam wielu jest niepodatnych na wpływy świata. Takich, którzy zachowali naturalność, jakby swoją filozofię. Szczególnie w dzieciństwie tacy naturščzycy mi imponowali. I teraz też się z nimi stykam. Choćby na Podlasiu, gdzie prowadzimy Arche Siedlisko w gminie Milejczyce. Ludzie otwarci. Ale też osoby z niepełnosprawnością czy po przejściach. Dużo nam dają w rozwoju, w tym skracaniu dystansu. Z rezerwą zawsze podchodziłem do edukacji, do szkół. Straszne to były dla mnie nudy. Całe szczęście, że byłem na to odporny. Czerpałem bardziej z własnego doświadczenia, z różnych sytuacji kryzysowych niż z gotowych rozwiązań podsuniętych pod nos. Mamy jako ludzie taki wygodny nawyk, że łatwo uzależniamy się od „dobrych rad”: tak należy, tak nie należy. A człowiek naturalnie, samodzielnie potrafi rozróżnić dobre od złego. Nie potrzeba mu wielu regulacji.

• **Usłyszał pan z ust naturščczyka jakąś mądrość życiową, która z panem pozostała?**

- Zna pan Andrzeja Kota z Lublina?

• **Oczywiście, znany artysta.**

- Przyjaźniliśmy się. Absolutny geniusz plastyczny. W liceum plastycznym chodził trzy lata do pierwszej klasy. Z matematyki miał dwójkę i z niektórych innych ścisłych przedmiotów chyba też. W ogóle go to nie interesowało. Nauczyciele nie mieli cierpliwości trzymać go w nieskończoność. Był przy tym niebывale odcytany w literaturze. I świetny, naprawdę świetny jako grafik. Przez rok razem pracowaliśmy. Bo nie mógł znaleźć roboty. A zobaczyłem, że mamy podobne osobowości i przyjęli go jako dekoratora. Razem sypialiśmy w pracowni.

Ja na materacu, z którego schodziło powietrze. On z głową na kamieniu. No i organizowałem wystawy fotograficzne, a on robił takie duże plakaty, siedemdziesiąt na sto, i używał takiego określenia, żeby mnie opisać: „wielce beztroski Władysław Grochowski”. To było pięćdziesiąt parę lat temu...

• **Zaobserwował u pana beztroskę.**

- Zaobserwował, tak. Miał swoje życie, swoje wartości. Był naturalny, bardzo szczery, niezwykle zaangażowany. Nie było miejsca dla takich ludzi. I wciąż nie ma. Funkcjonował na jakichś bocznicach, marginesach. Dopiero teraz jest odkrywany. Może pod koniec życia ciut bardziej go doceniano, ale i tak niewystarczająco. To są geniusze sami w sobie.

dysław Grochowski

o niepotrzebne. Lubię wręcz jak nazywają mnie wariatem albo ekscentrykiem – mówi nam multimilioner rozmowie z **Janem Mazurkiem** zdradza sekret sukcesu swojego hotelowego imperium.

Narodzili się z talentem. Nie zgubili tego talentu. I żyli z tym talentem. Ja się od takich uczę.

• O artystycznych duszach uważa się często, że nie mają ani biznesowej dyscypliny, ani zdolności przetrwania wśród drapieżnych kapitalistów. Pan skończył lubelskie Liceum Plastyczne i stworzył Grupę Arche, której majątek mierzony jest w miliardach złotych. Jak to możliwe?

- Dyscypliny w finansach u mnie nie ma. Ale potrafię zarabiać pieniądze. I potrafię pracować. Tego bardzo wcześniej nauczyli mnie rodzice. Już w Lublinie, w pierwszej klasie przekazałem rodzicom, że więcej pieniędzy od nich nie chcę. Na zdjęciach

zarabiałem, sprzęt kupowałem, wysyłałem na wystawy międzynarodowe. Cały czas jestem też rolnikiem. Pieniądz przychodzi sam.

• Przychodzi sam?

- Gdy jesteśmy zaangażowani, odpowiedzialni, on pojawia się jako element wtórny. Trochę się trzeba nim bawić, wykorzystywać do własnej i innych radości, a nie traktować tylko samo zarabianie jako cel nadrzędny.

• Wspominał pan kiedyś, że pierwsze pieniądze zarobił pan jako pięciolatek.

- Jeszcze przed szkołą podstawową. Tata mi zapłacił. Później je ode mnie pożyczył, bo papierosy kupował i mu brakowało. Ale ja i tak się cieszyłem.

• To dopiero lekcja biznesu.

- Uczył mnie tata przedsiębiorczości. Naustawiał koszy, moje zadanie polegało na wybieraniu większych ziemniaków. Jak zapełniłem kosz, to przesypywał kartofle w worki i woził je później na targ czy zaopatrywał ludzi na zimę.

• Wraca pan do zapachu tamtych lat?

- Absolutnie, tak. Była głęboka komuna, ale byliśmy wspólnotą. Szczególnie na wsi. Pamiętam wspólne budowanie drogi, pomaganie słabszemu sąsiadowi. Żyliśmy w zżytej społeczności. Tamte tradycje, filozofie tamtych naturszczyków, jak żyć, jak sobie poradzić, to było piękne. Cały czas tego potrzebujemy, myślę. Potrzebujemy siebie. Serce mi więc rośnie, gdy patrzę na zwykłych ludzi. Na osoby z niepełnosprawnością w pracy. Albo jak byłem w więzieniu w Łowiczu i osadzeni, którzy mają długie wyroki, nauczyli się szyc na maszynach. Szyją nam dekoracje, pościel, pluszaki „Dziadzia Władzia”, tylko szum idzie.

• Słyszałem, że ludzie po wyrokach brali udział w budowie Arche Hotel Nałęczów, gdzie w PRL miało stanąć Sanatorium Milicyjne.

- Tak, oni tu wiele elementów wykonują. I to też jest rodzaj rewitalizacji. Bo z jednej strony budynek, jakiś gmach, jakaś substancja. Ale z drugiej strony ludzie, więźniowie czy osoby z niepełnosprawnością mają możliwość uczestniczenia w życiu, w kreowaniu świata. Powstają bardziej projekty społeczne niż design z najlepszych materiałów. Traktuję to jako formę skracania dystansu. Oni są tu potrzebni. Technologia na wiele nam bowiem pozwala, tylko że gubi się w niej sam człowiek. I dlatego też goście dobrze się u nas czują. Przynajmniej takie opinie słyszę. Nie rozumiem przy tym fenomenu wielu nagradzanych projektów. Kamień i nic więcej. Czujesz chłód. Obcość. Chciałbym, żeby nasze miejsca były

bardziej przyjazne dla zwykłych ludzi z ulicy.

• Pana wiara w ludzi często zderza się z bezwzględnością czy okrutnością świata?

- Chyba bardzo nie. I to mnie zaskakuje. Jestem akceptowany przez największych przedsiębiorców w Polsce. Zresztą, ja mam krótką pamięć. Wszystko, co złe, to zaraz wyrzuć, zapomniane.

• W latach dziewięćdziesiątych był pan wójt gminy Trzebieszów w województwie lubelskim. Taka władza pozwalała się panu realizować czy spędzała panu sen z powiek?

- Wszystko było nowe, świeżo po transformacji. Nie było przepisów, nie było procedur.

• Pan to chyba lubi.

- No właśnie, świetnie sobie radziłem, na skróty. Miałem fantastycznych, bardzo aktywnych pracowników, których po poprzednim naczelniku została garstka. Dozynki każde, nawet wojewódzkie: sfinansowanie zespołu, przyjęcie na tysiąc osób. Złotówki gminy to nie kosztowało, zarobiła sobie nawet na tym. Ludzie poczekali w kolejce, wszyscy zaangażowani, solidarnie sobie pomagali, jak za komunę kiedyś. Czułem siłę tej społeczności. Nie zawodziła mnie.

• Nie kusiła pana nigdy polityka?

- Nie, nie.

• Nigdy, nigdy?

- Nigdy, wtedy się wczułem i to budowanie było przyjemne. Ale później przybyło procedur. A regulacji, piętrzenia przepisów strasznie nie lubię. Człowiek z natury jest dobry. Jeżeli nie wymusza się na nim kombinowania, to nie będzie kombinował. Tylko trzeba mu zaufać. Władza ma jednak swoje interesy. Demoralizuje ta władza paskudnie, niestety.

• Poczuł pan kiedykolwiek, że władza wynikająca z posiadania dużych pieniędzy czy zarządzania ludźmi zaczęła pana demoralizować?

- Próby zdemoralizowania mnie są ciągle i nieustające. W kolejnych miastach panują różne układy, grupy interesów, kręcą się lobbyści. Ja jestem na to całkowicie odporny. No i teraz to procentuje. Umawia się ze mną prawie każdy prezydent, prawie każdy minister.

• Jak pan nauczył się tej odporności na demoralizację?

- To geny rodziców, dziadków, bardzo porządných ludzi z zasadami i z potrzebą dzielenia się tym, co mamy materialnie. Ale ogólnie więcej dostaję niż daję.

• DOKOŃCZENIE NA STR. 100

• DOKOŃCZENIE ZE STR. 99

• W którym momencie życia zrozumiał pan, że jest pan bogatym człowiekiem?

- Myślę, że jestem bardziej człowiekiem bogatym wewnątrz.

• Finansowo też nie może pan narzekać.

- Zawsze można żyć w zazdrości, że ktoś ma więcej. Bo zawsze ktoś taki się znajdzie. Ile by człowiek nie miał na koncie. Szczęśliwi ludzie bywają czasami bezdomni. Bogaci nie są najszczęśliwsi.

• Bezpieczniej płące się w Ferrari niż na ulicy.

- Ja mam bardzo małe potrzeby własne. Kieruje mną chęć działania, kreowania. Otaczam się dobrymi ludźmi. Nie zgubiłem się. Jestem szczęśliwym człowiekiem.

• Czasami jest pan określany mianem „pustelnika”. Ale jest pan charakterystyczny, znany, lubiany i rozchwytywany. Występuje pan w popularnych programach. Nie kusiło pana, żeby kupić sobie stuprocentową anonimowość?

- Kiedyś byłem wycofany. Zawsze gdzieś na tyłach. Nie byłem przekonany, że coś jestem wart. Kilkanaście lat temu zauważyłem jednak, że nawiązywanie relacji z ludźmi, występowanie przed nimi coś innym daje. Oczywiście, gdybym nie musiał, to wolalbym żyć blisko przyrody, obserwować swoje roślinki czy uprawy. To dla mnie najciekawsze. Ale czuję, że zaciągnąłem w społeczeństwie pewien dług. Jeżeli mi coś dali, to ja też powinienem jak najwięcej pozytywnego przekazywać.

• Jak pan reaguje, gdy nazywają pana ekscentrykiem?

- Tak samo jak na określanie mnie wariatem.

• Czyli?

- Bardzo dobrze!

• No tak.

- Ekscentrycy, wariaci? Lubię, że jest ich tak dużo. Im ich więcej, tym lepiej.

• Pomaga pan osobom niepełnosprawnym czy uchodźcom. Wciąż ma pan wrażenie, że w XXI wieku za mało mówi się o tych, którzy z jakiegoś powodu są wykluczeni ze społeczeństwa?

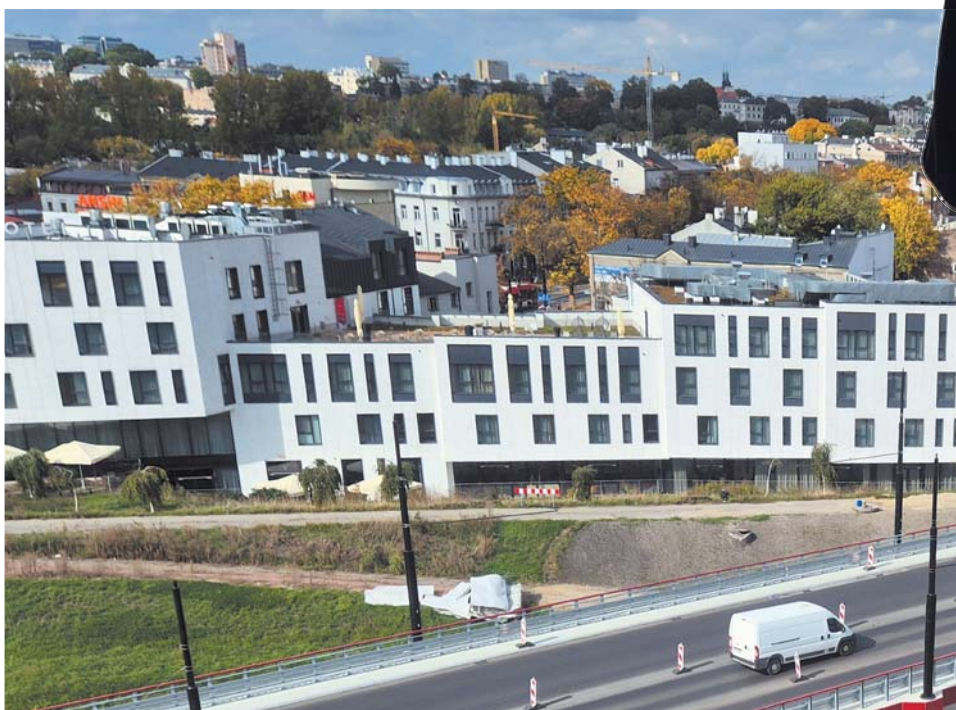
- Za mało, za mało się mówi. Nauka i technologia pozwalają na niesamowite rzeczy, ale podstawowe globalne problemy, choćby nierówności społeczne, nadal pozostają nierozwiązane. Jestem optymistą i mam nadzieję, że pewne zmiany w świecie już zachodzą.

• Wiem, że codziennie dziesiątki razy „wita się pan optymistycznie” i to pana powiedzonko, ale skąd akurat optymizm w tym zakresie?

- Nadziei dopatruję się w młodych ludziach. Cieszę się, że mogę z nimi rozmawiać, choćby dzisiaj młody chłopak na turnusie piłkarskim przyszedł mi podziękować, „Dzadzia Władzia” wciąż bywa jeszcze dla młodych ciekawy...

• Co takiego ujmuję pana w młodych?

- Osiemdziesiąt procent w przedziale od osiemnastu do dwudziestu czterech lat ma negatywny stosunek do alkoholu. W mojej młodości abstynent postrzegany był jako

nienormalny, jako dziwadło. Współcześnie młodzi muszą borykać się za to z uzależnieniem cyfrowym.

• Widziałem pana telefon. Uzależniony cyfrowy pan zdecydowanie nie jest.

- Przedpotopowy model, prawda? I jakoś żyje.

• Pan się ostanie, ale resztę telefonów niedługo zamienią w zombie.

- Ten świat jest na zakręcie i nie możemy być obojętni, jeśli coś się nam nie podoba.

• No właśnie, dostęp do alkoholu w pana hotelach jest...

- Utrudniony.

• Myśli pan o jeszcze radykalniejszych krokach i wprowadzeniu hotelowej prohibicji?

- Na razie całkowicie wycofaliśmy ze sprzedaży alkohol w jednym hotelu. Ale mnie pan teraz zainspirował i niewykluczone, że w przyszłości to rozwiązanie rozszerzymy.

FOT. AUTOR

• **W dawnych czasach, gdy alkohol był na stałe wpisany w krajobraz polskiego życia publicznego, robił pan interesy przy wódce?**

- Za komuny pół litra było obowiązującym środkiem płatniczym. Rozpijało się ludzi, jak coś było do remontu albo żeby traktorzysta ze Spółdzielni Kółek Rolniczych wykonał pracę na polu. Każdy interes tak się zakładało. To nieszczęście było. Ja u nas nie pamiętam takich sytuacji, ale czasy były, jakie były. Myślę, że lepsze są interesy bez alkoholu. Kampanię antyalkoholową, co ciekawe, podsunął mi wnuczek.

• **Odczuwa pan wewnętrzną potrzebę poprawiania świata?**

- Tak, zdecydowanie. Jestem rozpoznowalny. Mam pieniądze, które mogę w spokoju ducha wydawać. Dlaczego więc nie zrobić czegoś dobrego?

• **Stąd też słynna akcja demograficzna? Brzmi to szalenie, ale osoby, które spędzą noc w jednym z hoteli sieci Arche i udowodnią później za pomocą aktu urodzenia i dowodu pobytu, że w ciągu trzystu dni od wizyty przyszło na świat dziecko, mogą otrzymać bezpłatną imprezę okolicznościową do dziesięciu osób i specjalną wyprawkę.**

- Dzieci są przecież naszą przyszłością. Nie ma nic ważniejszego niż one. Wydaje mi się, że potrafię wyprzedzić trendy. Wyczuć, co będzie za pięć, dziesięć lat. Gdy wybuchła wojna na Ukrainę, zakręciłem sobie ciepłą wodę, niezależnie od żony. Myślałem, że wojna szybko się skończy. Wytrzymałem trzydzieści miesięcy. Ale za każdym razem, jak brałem ten zimny prysznic, miałem satysfakcję, że człowiek ma siłę, że coś może. Bo tak to słabi jesteśmy. Czekamy na gotowe. Politycy to wykorzystują. Przez populizm, kielbasę wyborczą.

• **Zimny prysznic na stałe się nie sprawdził?**

- Niestety, nie.

• **Niektórzy rekomendują go zdrowotnie. A jakie ma pan metody na długowieczność, również intelektualną?**

- Aktywność jak najdłuższą. Dopóki możemy. Zdrowy tryb życia, zdrowe odżywianie. I pozytywne myślenie, absolutnie. Niedawno spotkałem się z Sobiesławem Zasadą i Zbigniewem Grycanem. Zbyszek mówił, że teraz najaktywniej pracuje. A który on rocznik?

• **Sprawdzam, 1941 rok.**

- Osiemdziesiąt pięć lat.

• **Zasada ma za to dziewięćdziesiąt sześć lat i wciąż bierze udział w rajdach.**

- No właśnie.

• **Niebywała sprawność fizyczna i umysłowa.**

- Absolutnie. Mózg cały czas trenujemy. A te wszystkie sztuczne inteligencje mózg wyłączają. Dlatego ja nie korzystam z nawigacji. Przez miasto niekiedy muszę na czuja przejechać.

• **Z tradycyjną mapą pan jeździ?**

- Czasami sobie spojrzę wcześniej, ale mózg cały czas pracuje. Ze się pomylę

czasami? Bywa. Rafał Ohme, psycholog, który pochodzi z Lublina, bada mózgi i naukowo podchodzi do tematu, w książce „Emo Sapiens. Harmonia Emocji i Rozumu” pokazywał, jak kierują nami emocje. W „SPA dla umysłu. Zadbaj o siebie, by zadbać o innych” pisał, że ten mózg należy nieustannie ćwiczyć.

• **Oprócz ogrodnictwa ma pan jakąś inną pasję, która odrywa pana od biznesu?**

- Obserwacja przyrody zawsze będzie na pierwszym miejscu. Ale od pandemii jeszcze jeżdżenie rowerem.

• **Są tu na Lubelszczyźnie piękne ścieżki rowerowe.**

- I świetne trasy, a ostatnio jechałem po Dolnym Śląsku, jakie tam są porzucone wioski, jakie drogi fatalne. My na wschodzie Polski jesteśmy tacy aktywni, przebojowi, naprawdę.

• **Jaki ma pan wniosek na temat świata z obserwacji natury i jej cyklów?**

- Że jesteśmy jej częścią. Zgodność z naturą, zbliżanie się do niej, obserwacja są przyjazne dla człowieka. Wznosimy wielkie miasta, kultywujemy rozwiązania technologiczne najnowszej generacji i trochę się gubimy. Dopiero w czasie pandemii mogliśmy sobie przypomnieć, skąd jesteśmy i co jest nam potrzebne.

• **Przyświeca to panu w inwestycjach w kolejne hotele?**

- Nie stawiamy grzmotów. Wpisujemy hotele w zastaną przestrzeń. Projekt nie zaczyna się w odmetach szemranych inspiracji z internetu, tylko z przyjazdu na miejsce inwestycji, porozmawiania z ludźmi. Nie chcemy być intruzami.

• **Rzadko śpi pan w swoich hotelach. Dobrze się pan w nich czuje?**

- Bardzo dobrze. Lubię to, co tutaj zastaję. Jeszcze chciałbym wrócić do natury...

• **Proszę bardzo.**

- Mam daniela i widzę wśród nich pewną solidarność. Jeżeli coś się między nimi zdarzy, w czasie walk między bykami czy z małymi, całe stado reaguje. Tak samo działa to wśród wilków. Chciałbym, żeby między ludźmi też tak było. Przecież także jesteśmy stadem. Ci, którzy dostali więcej, muszą brać odpowiedzialność za innych. A nie, że my mamy lepiej, to się zamknijemy, odgradzimy. Każdy człowiek powinien stworzyć wokół siebie koło, w którym jego najbliżsi czy po prostu inni ludzie mogą znaleźć coś dobrego, optymistycznego.

• **Zdarza się panu nie przywitać dnia optymistycznie?**

- Nie przeżyć?

• **Nie przywitać, nie przeżyć.**

- Nie, niespecjalnie. Każdy dzień tyle mi przynosi, że od rana się na niego cieszę. W domu mam spokojnie. Nie ma pośpiechu. A jak wyjeżdżam w Polskę do firmy, to tyle mi się wydarza, że... zrywam się i znowu się cieszę, że poznam nowych ludzi i czegoś się nauczę.

• **Naprawdę nie wstaje pan czasami lewą nogą?**

- Nie bardzo pamiętam. Pogodziłem dwa światy, dwie funkcje, dwa istnienia.

ROZMAWIAŁ: JAN MAZUREK

WIELE TEMATÓW JEDEN DZIENNIK WSCHODNI

ŁUDZIE

WYDARZENIA

BIZNES

KULTURA

SPORT

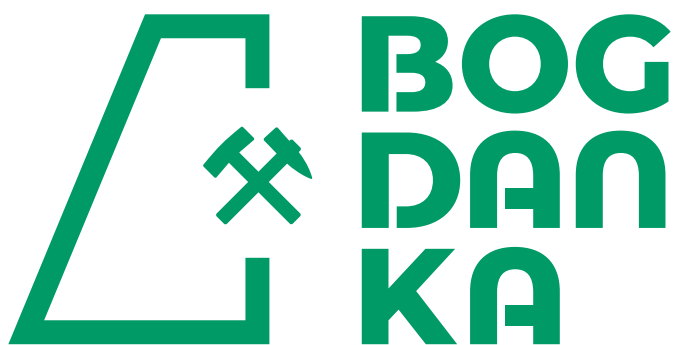
OPINIE

dziennik
WSCHODNI.pl

Krasnystaw

Dobry z natury

EKONOMICZNY FILAR REGIONU

U podstaw działalności Bogdanki leży Strategia oparta na zrównoważonym rozwoju, ochronie środowiska i szacunku dla człowieka.

Poprzez synergię jaką tworzymy z lokalną społecznością oraz samorządami, dbamy o rozwój spółki i zwiększamy potencjał gospodarczy Lubelszczyzny.

www.lw.com.pl